

Dvisavaitinis Iliustruotas Jaunimo Laikraštis. Lietuvos Vyčių Organizacijos Organas

Tomas VII

Kovo-March 30 d., 1925

442

No. 6 (173)

M. Z.

Sveiki, Sulaukę Šventų Velykų!

“Ir tau saulė—Kristus šviečia,
Tamsumas sielos paliečia,
Neša giedrą, šaltį guja,—
Alleliuja! Alleliuja!”...

M. Dagilėlis.

Kristus kėlės!

Kentėjo ir mirė Jis už žmoniją.

Bet niekuomet žmonija nebuvo taip nutolus nuo Jo, kaip dabar. Vienuolikti metai žmonija blaškosi suimta karo ūpo, dega kerštu.

Kristaus paskelbtieji meilės ir brolybės įsakymai neranda atbalsio supagonėjusios žmonijos širdyse.

Kristus užmirštas. Delto keršto ir karo dievaičiai aukojami milijonai gyvybių, o žmonių širdys kenčia didžiausias nepasitenkinimo kančias.

Bažnyčių varpai, muzika, giedojimai skaudžiai paliečia dvasios stygas ir primena tą baisų disonansą, kurs dabar gyvenime dedas. Mintis, svajones, ilgesį ramybės, taikos, žmoniškumo, meilės—užkurtina kruvino keršto, pagiežos balsai.

Politikoj galingieji mindo, trempia silpnuosius. Gyvos lietuvių tautos teisės ir gi sumindžiotos. Supagonėjusi žmonija neatjaučia silpnųjų kentėjimų, skausmų, kaip neatjautė supagonėjęs Rymas pirmųjų krikščionių kentėjimų ir kraujo.

Visoj Raudonojoj Rusijoje siaučia badas, negirdėta sauvalė, žudymai nekaltų žmonių.

Lobingosios mūsų šalies piliečiai dar labiau

rambėja materializme. Dolerio gaudyme tarnauja melas, apgaulė, išnaudojimas.

Pavasario saldžias svajones pakeičia žiauri tikrenybė.

Tikra ramybė ir taika ateis tada, kai žmonija grįš prie Kristaus. Ir tuomet, kentėjimais nušivalę, ištroškę taikos ir ramybės, tautos sutiks Kristų.

Kristus kėlės!

Jaunime, prisikelk ir tu! Kelkis iš apsileidimo, iš paklaidų. Gana žemės purvais šliauzioti. Lai numiršta mumyse visa, kas nedora, žema, kad prisikeltų, kas kilnu, idealinga.

Mūsų nesusiklausymas, stoka vienybės dažniausia būna priežastimi mūsų silpnybės ir bergždžio darbo. Pavydas, nepakanta, kerštingumas viešpatauja savitarpio santykiuose, draugijoje, organizacijoj. Pavydim savo draugui, kad jis gražesnę išvaizdą, geresnę iškalbą ir kitokių gabumų tur. Pavydim savo sesei, kad ji gražesnę balsą tur ir sugeba kitų širdis labiau žavėti.

Kristaus prisikėlimo šventė tepaskatina mus pakilt aukščiau mūsų mintyse, žodžiuose, darbuose.

Prisikelkim sau, prisikelkim visuomenei, tautai ir bažnyčiai!

Sulaukę didžiosios šventės-Velykų, sveikinam visus organizacijos narius, prietelius ir rēmėjus!

*L. Vyčių Centro Valdyba,
Redakcija ir Administracija.*

J. Vaidevutis.

Darbas Veda Prie Tikslų.

(Tąsa)

IV. DRĄSA, PASIRYŽIMAS IR DARBAS VISA NUGALI.

Visuomet atsimink, kad dirbdamas gali būti net didžiu, garsiu žmogumi. Nemanykim, kad būdamas bemokslu, neturtingu, tai jau nieko negali atsiekti. Žinoma, tingėdamas, aišku, nieko neatsieksi, bet dirbkim taip, kaip Muratas, tai tikrai daug atsieksim. Jisai buvo smūklininko sūnus. Jaunas būdamas turėjo prižiūrėti keleivių arklius. Paaugęs prisirašė prie šaulių, bet buvo išvytas už neklusnumą. Nepoilgo pastojo kariuomenėn paprastu eiliniu. Smarkiai dirbdamas greitai liko pulko vadu. Neižius 18 metų būdamas stėjo kariuomenėn ir sunaudodamas kiekvieną laisvą valandėlę po keliolikos metų liko generolu. Maršalas (taip vadinamas vyriausiasis francūzų kariuomenės vadas) Randonas, vėliau likęs karo ministeriū, pradėjo savo karjerą būgnininku. Gumbertas jaunystėje buvo tiesiog niekšas. Šešiolikos metų pabėgo iš tėvų namo. Pirmiausia tarnavo pas pirklių, paskui pas smūklininką; galiausiai liko keliaujančiu pirkliu, pardavinėjančiu kralikų odeles. Į kariuomenę stėjo sava noriu, ir vėliau liko—generolu. Napoleonas buvo neturtingų tėvų sūnus, o vienok savo darbštumu, tvirta valia tapo galingos Francūzų tautos imperatorium. Gošas iš pradžių tarnavo siuvėju. Uždirbtais pinigais pirko karinio mokslo knygas ir be paliovos mokėsi. Erlanas, Muratas, iš pradžių buvo paprastais eiliniaus. Sen Siras—odininko sūnus—buvo artistu. Pastojęs į šaulių eiles po metų uolaus darbo liko kapitonu.

Napoleonas, Rišelje, Suvorovas norėjo išmesti iš žodyno žodžius: "negaliu, nežinau, tai negalima." Jie sakydavo, kad tokie žodžiai tėra tik bepročiams ir ištiželiams, o ne tvirtavaliams darbo žmonėms.

Napoleonui keliaujant su daugtūkstantine armija į Italiją, pranešė, kad kelią pastojo Alpijai. Paklausus, ar pereinam, išgirdo baugų atsaky-

mą, kad gal ir būtų galima pereiti. Suriko: —Pirmyn, nėra Alpių!

Apžiūrėjo visus kareivius, aprenge ir tinkamai apginklavęs leidosi per tuos nepereinamus kalnus, nes kitoje pusėje kalnų Austrai jau baigė naikinti draugus. Kareiviai keliavo svaiginama aukštuma, karstėsi po stačias uolas. Išgąsdinti arai skraidė po jų kojomis, bailiai žiūrėdami į nematytus būrius. Mažasis kapralas (taip vadino Napoleoną) buvo su kareiviais, ir tie kareiviai, vedami drąsaus ir tvirto vado, nė vienas neapleido savo vietos. Ir—po keturių dienų armija žygiavo Italijos lygumomis. Tai atlikus kiti pastebėjo, kad tai visai paprastas daiktas, ir daugelis jau būtų tai galėję atlikti. Daugelis vadų gal būtų galėję tai padaryti, bet nė vienas neturėjo Napoleono pasiryžimo, valios tvirtumo.

— Jei laimėsime, tai apie mus visas pasaulis kalbės,—tarė kapitonas Beri, kai Nelsonas jam išdėstė savo planą Aigipto užkariavimui.

— Jokio "jeigu" nėra. Žinau, kad pasiseks, tik kas liks gyvas, kad apsakytų kas nutiko, tai jau kitas klausimas. Ligi rytui gausiu arba garbę, arba kampelį žemės Vestminsterio kapinyne.

Mokslininkas Kobbetas va kaip pasakoja apie save: "Gramatikos išmokau būdamas paprastu eiliniu ir gaudamas 6 pensus dienas. Mokindamasis sėdėjau ant savo lovos, arba sargybos būdelėje. Kuprinė buvo knygynu, o lenta padėta ant kelių—rašomuoju stalu. Ir—tokiose aplinkybėse netruko nė metų, kai išmokau gramatikos. Neturėjau pinigų nusipirkimui žvakių ar žibalo. Žiemą retai tegalėjau naudotis kitokia šviesa, kaip židinio, prie kurio teprieidavau ir tik iš eilės. Nemanykite, kad buvo lengva išleisti feringas rašalui ir popierai. Tai buvo didelė suma. Reikėjo daug dirbti užsiėmimuose. Atmenu, kartą buvau susitaupęs pusę penso už kurį maniau nusipirkti silkę, bet naktį badui kančiant apžiūrėjau kišenių ir neradau to pinigų: buvau pametęs. Tai patyręs puoliau į lovą ir susivyniojęs į šiuurkštų apklotą verkiau kai vai-

kas... Taigi jei aš tokiose aplinkybėse stengčiau tiek nuveikti, tai jaunuoliai jokiū būdu negali pasiteisinti, kad nestengia net tinkamai savo pareigų atlikti."

Dirbk tik be paliovos, o bus tavo darbas apmokėtas, nors, gal, ir vėlai. Gal pirma turėsi daug nepasisekimų, nelaimių, bet nenusimink. Ir kada po daugelio nelaimių, nepasisekimų, atsieksi tikslo, tada daug didesnį patenkinimą rasi, negu kad būtumei tuoj atsiekęs ko geidei.

Jau jei kartą pasiryžai ką atlikti, tai ir didžiausią kliūtį sutikęs pasistengk tai padaryti. Nesakyk esąs beturtis, bejėgis, arba nesveikas. Savo valios tvirtumu viską gali pergalėti. Grantas bepuldamas nuo arklio labai sunkiai susizeidė. Tuo laiku gavo žinią, kad jau priešai puola ir jo kariuomenė neilgai teisilaikys mieste. Maisto negalima buvo įvežti: visur buvo priešai. Įeiti miestą buvo begalo sunku, o ypatingai nepaėinančiam generolui; vienok jisai pergalėjo visas kliūtis ir nuvyko (o tai buvo gana toli) į apgulį miestą. Atvykus tam dvasios galiūnui viskas kitaip virto. Dar negalėdamas sėdėti ant arklio jau vedė užpuoliną. Į trumpą laiką visa apylinkė buvo apvalyta nuo priešų, nors kiekvieną žemės sklypelį reikėjo užkariauti.

Pasakoja, kad Maurų vadas Mulėjus gulėjo priešmirtinoje agonijoje, kai pranešė, kad Ispanai jau baigia sumušti jo armiją. Mirdamas pašoko iš lovos ir apsilvilkęs šarvus nubėgo į kovos lauką. Bėgantys kareiviai pamatę mylimą vadą savo tarpe susitvarko, jų drąsa pakyla ir smarkiai puolę priešą—sumuša. Kovai pasibaigus vadas, nuo nusilpimo, krinta nebegyvas. Reiškia—žuvo, bet savo valios jėga išgelbėjo visos tautos likimą. Vargiai kas betikės, kad tai buvo aklas likimas. Ne, likimas niekad nėra aklas, tik žmonės akli ir neišnaudodami laiko, savo jėgų, praeina pro savo likimą.

Gal esate girdėję, kaip Horacijus su savo dviem draugais sutrukdė ėjimą tūkstantinės kariuomenės, kol tiltas ant Tiberiaus buvo sugriautas. Graikų istorijoje skaitome, kad Leonidas su keletu šimtų drąsių, pasiryžusių žūti karių sulaukė galingą Kserkso kariuomenę ir tuom davė progos graikams susiorganizuoti ir laimėti kovą. Hanibalas, Kartageniečių vadas, su savo narsuolių sauja užkariauja Ispaniją, pereina Alpes ir užkariauna Italiją. Tik čia, jaučioje Italijos gamtoje, pradeda išlepti ir tada su visais drąsuoliais žūva.

Cezaris matydamas, kad jau jo kariuomenė silpsta dvasia ima patsai kardą, skydą ir kovodamas—laimi.

Skaitydami *Lietuvos Istoriją* randame, kad

senovėje, kaip ir dabar, Lietuva buvo apsupta žiaurių priešų, kurie dažnai užpuolėdami plėsdavo ramius gyventojus ir žudydavo žmones. Žiauriausiais buvo kryžiuočiai, kurie turėdami obalsį: "dorą, meilę ir tikyba," žudė, kankino, vergė veidmainingai vaduodamiesi tuo kilniu obalsiu. Lietuvių tauta nors ir negausinga, bet narsiai kovėsi su žiauriais priešais, nes žinojo, kas laukia pasidavus jų valdžiai. Nė vienas nepasitraukdavo nuo savo pareigų. Didžiausia gėda skaitėsi pabėgimas iš kovos lauko.

Užpuolus kokį kraštą priešams, gyventojai slėpdavosi į miškus, o visi galintieji valdyti ginklą stodavo į gynėjų eiles vaduoti tėviškės.

Apie tas kovas yra daugybė padavimų pasakojančių apie mūsų bočių drąsą ir pasiryžimą. Neprošalį bus čia kai kuriuos priminus, kad parodžius mūsų bočių ainiams, kaip turėtumėm kovoti už laisvę tėvynės, kaip reiktų vaduoti senąją Gedimino pilį...

Štai vienas toks padavimas. Vieną kartą kryžiuočiai susitelkę daugybę svečių iš visos Europos traukė į Lietuvą vaišių ieškoti. Pirmutinė pakeliui pilis buvo Pilėnai, kurią valdė narsus kunigaikštis Margis. Pilyje nedaug tebuvo gynėjų, vienok Margis nenusiminė. Kryžieviams reikalaujant pasiduoti—vilyčiomis atsakė. Apstojus tūkstantiniai kariuomenei tą narsuolių saujelę, jie nenusimena, bet drąsiai stoja kovon ir atmuša daugybę užpuolimų. Bet galų gale narsuolių teliko visai menkai; maisto jau trūksta, sienos veik suardytos. Vienam narsuoliui tenka imtis su šimtais priešų. Matydami, kad pagalbos iš niekur negausią pasiryžta geriau žūti, bet nepasiduoti į nelaisvę. Stoti kovon jau negalima, nes nėra nė vieno sveiko kario, taigi sukrauja kieme didžiulį laužą, kuriame sudegina visus pilies turtus; nužudo moteris, vaikus ir senelius, o galiausia ir patys dingsta liepsnose. Kryžiuočiai su džiaugsmu įsiveržia į pilį, manydami gerai pasipelnysią, bet vietoj turtų randa tik karžygių pelenus. Tai matant net žiaurių kryžiuočių sudreba kietos širdys ir jau nedrįsta toliau žygiuoti, bet grįžta atgal. Drąsa, pasiryžimas ir pasišventimas tų kelių karžygių išgelbsti visą šalį nuo baisių nelaimių.

Lietuviai senovėje taip mylėjo savo šalį, taip brangino jos laisvę, kad nebijojo mirties. Prutenis ir Vaidevutis, padarę daug gero, sutvarkę visą Lietuvą, subūrę į vieną valstybę, senatvėje susidegino, nes jų manymu tai buvusi geriausia dievams auka, jei kas laisva valia susidegindavo. Juodu susidegino iš tėvynės meilės, tikėdamiesi, kad dievai už tai nebevargins brangios tėvynės, padės apsiginti nuo žiaurių priešų.

Mūsų sentėviai dėl tėvynės viską aukodavo, kas tik buvo jiems brangiausia. Nuo karžygių vyrų neatsilikdavo ir moterys. Pasakojama, kad vienas kunigaikštis turėjęs labai gražią dukterį — Živilę, kuri pamilo savo tėvo pavaldinį, narsų Karijotą. Kadangi jisai buvo nelygus jai kilme, tai jokių būdu negalėjo apsivesti. Živilėi prisipažinus, kad mylinti Karijotą, kunigaikštis baisiai supyko ir liepęs įmesti ją kalėjiman, kad po kelių dienų sudeginus dievų garbei.

Tuo laiku pilį užpuolė rusai. Karijotas juos smarkiai sumušė, bet rusai dar nepasitraukė. Karijotas matydamas kaip žmonės jį myli, kunigaikštis gerbia, išdrįsta prašyti Živilės rankos. Kunigaikštis atsako. Tada naktį Karijotas nu-eina pas rusų vadą ir prižada jam padėti paimt pilį, jei jam teks Živilė. Vadas prižada ir tą naktį, su Karijoto pagelba, pilis paimama. Karijotas pirmiausia puola į kalinį ir išvaduoja nuvargusią Živilę. Ta atsipeikėjęs pamato svetimus kareivius ir, supratusi, kas nutiko, ištraukia kardą iš Karijoto rankų, šaukdama: “Žūk, tėvynės išdavike!—nuduria jį ir puola priešus. Pilies gyventojai matydami tokį jos narsumą puola priešus, kurie buvo nepasirengę kovon ir juos išveja iš pilies. Živilė su kruvinu kardu nubėga pas tėvą ir apalpdama sušunka: “Taip Živilė atmoka tėvynės išdavikams”—numiršta.

Menka tarnaitė išliuosuoja galingąjį kunigaikštį Vytautą iš kalėjimo, kur jo laukė tikra mirtis, kaip ir tėvą Keistutį. Ji nebodama kančių, kurios teks jai kentėti, kai sužinos jos apgavimą, yra pasiryžusi padėti galvą už kunigaikštį, nes nujaučia, kad jisai atnešė palaimą tėvynei. Ir neveltui buvo ta auka. Vytautas liko garsiausiu Lietuvos kunigaikščiu, išgarsino jos vardą, padarė galingiausia tų laikų valstybe. Jisai visur ėjo drauge su savo kariais, pirmutinis stoji kovon. Jisai sutriuškino kryžievių galybę po Grunvaldu (Žalgiriu).

Visi senovės Lietuvos kunigaikščiai ir vadai nevarė akiai minios mirčiai, bet ėjo patys drauge kovon ir rodė narsumo ir pasiryžimo pavyzdį. Kariai matydami savo vadų narsą patys užsidegdavo ta ugnia ir pergaldavo net daug stipresnius priešus. Tiktai savo narsa išlaikė nepriklausomybę ilgus metus, kol neliko ištižėliais, nesirūpinančiais tėvynės reikalais, ir tik tada Lietuva liko svetimųjų auka.

Bet neveltui poeta pasakė, kad:

“Atsibus tėvynės sūnūs,
Didžią pareigą atminę,
Pagimdys vargai galiūnus—
Ugnimi uždegs krūtine”...

Ilgai vergavo mūsų tėvynė svetimiems, bet atminimas senųjų karžygių, svetimųjų skaudimas pažadino tėvynės sūnus ir iš praeities stiprybę sendami stoji drąsiai kovon ir išvadavo amžiais nuvargusią tėvynę...

Skaitydami istoriją randame daugybę tokių pavyzdžių, bet nemaža jau rastumėm ir mūsų jaunos kariuomenės istorijoj. Pažiūrėję į kovos eigą su bermontininkais, bolševikais, lenkais, pamatysime, ką gali nuveikti narsa ir pasiryžimas. Matome, kad keletas narsuolių priverčia atitraukti būrius priešų; vieno narsuolio pasišventimas išgelbi šimtus draugų nuo pražūties, ir visa tai—dėka drąsos ir pasiryžimo.

Kartą tarp Anglijos ir Škotijos siautė didelė audra. Bangoms ir vėjui užiant pasigirdo garsūs balsai šaukiantys pagelbos. Nuo vieno švyturio pamatė 9 skęstančius žmones įsikibusius į sudaužytą laivą, kurio pryšakinė dalis buvo užkibusi už uolos.

Tėvas tarė, kad jau nelaimingiems negalima pagelbėti.

— Tai bent eikime jiems pagelbon!—sušuko jaunutė duktė, ir tol prašė maldavo, kol tėvas nesutiko. Jūrose valtį vėjas mėtė, kai šapelį, bet mergaitė, girdėdama nelaimingųjų šauksmą įgijo milžiniškos jėgos ir smarkiai gelbėjo tėvui. Po sunkios kovos, nelaimingieji jau buvo išgelbėti. Taigi ta mergaitė nuveikė tokį darbą, kuris Anglijai padarė daugiau garbės, negu darbai garsių valdovų.

Netoli Lime Rock švyturio kartą išvirto iš valties keturi vyrukai. Sargo nebuvo namieje, motina sirgo, bet jų duktė, dvylikos metų mergaitė, drąsiai leidosi į jūras ir išgelbėjo tuos žmones.

— Negaliu, tai neįvykdoma,—tarė vienas karininkas Aleksandrui, kai nepasisekė paimti vienos tvirtovės.

— Traukis, niekše!—atsakė tasai.—Niekas nėra negalima, kas tvirtai norima atsiekti!—ir patsai ėmė vadovauti kariuomene. Nepoilgo tvirtovė jau buvo paimta.

Delko vokiečiai tiek laiko stengė atsilaikyti prieš visą pasaulį? Ne vienas gal pasakys, kad turėjo daug kariuomenės, tobulus ginklus, delto ir galėjo stengtis. Bet juk priešai turėjo dešimt kartų daugiau kariuomenės, gal net ir įrankius tobulesnius, tai delko nesunaikino taip ilgai? Mat, vokiečiams daugiau padėjo drąsa, pasiryžimas ir darbštumas, negu ginklai. Jų vadai, generolai, karininkai drauge buvo su kariais, drauge dalijosi pavojais. Kareiviai drąsiai ėjo mirti, matydami tokį vyresniųjų pasiryžimą. Jie nė valandėlės neleido laiko veltui. Laisvu nuo ko-

vos laiku dirbo ūkiuose, soduose, arba bent puošė savo laikinas būstynes, net apkasus. Kur tik buvo vokiečių kariai, ten galėjai pamatyti puikiai sutvarkytus daržus, gražiai aptvertus darželius; visur buvo švaru, jauku. Nė vienas karys nebuvo matomas be darbo nors valandėlę.

Delko Rusija taip sugniužo? Delto, kad nemokėjo auklėti savo kariuomenės. Vargiai kas beyra matęs dirbant rusų kari. Jei tik atliko valandėlę liuso laiko, tai tuoj prie kortų, prie degtinės, paleistuvybės. Nė vienas nenorėjo kilnesniu darbu užsiimti, nes niekas tam nedavė pavyzdžio, net neragino, o patys, tai aišku, neverčiami, neraginami tokiais darbais neužsiims.

Delko mūsų nepriklausomybės nenuslopina lenkai, kurie yra dešimtį kartų už mus galingesni? Ką tai reikštų ta saujelė, nors ir narsių vyrų?

Tiesa, mūs saujelė, bet ir ne skaičiuje galybė, o drąsoje ir pasiryžime. Jie žino, kad mes geriau visi žūsime, bet jau vergauti, laisvės ragavę, svetimiems nepasiduosime. Žino, kad kiekviena iš mūsų sutiks priešą, ir delto, nors ir nugalėtų, bet tas nugalėjimas nebūtų vertas tiekos aukų.

Niekados mumyse neužges pasiryžimas atsiimti Vilniaus, senosios mūsų sostinės iš priešų rankos. Jei nè mes, tai mūsų ainiai, išauklėti toje dvasioje, atvaduos Gedimino pilį. Neveltui ir senas lietuvių priežodis sako:

“Kas bus, kas nebus, bet Lietuva nepražus!”

(Bus daugiau).

—o—

Pr. Genys.

ATBALSIAI.

(16 vasario).

Eina minios susibūrę;
Vėliavos jų plevesuoja,
Kaip žaibai!

Eina, šūkauja ir gieda
Iškilmingai, ugnimi
Apsikaišę kepures...
Atsilošę krūtines...
Eina, šūkauja, dainuoja,
Vėliavos jų plevesuoja,
Kaip žaibai!

Laisvės šventė! Laisvės himnai
Iš galingųjų krutinių
Pasilies!...
Laisvėj širdį paskandinę,
Broliai, šūkaukit—valio!

Amžius kentėm, kaip vergai,
Sunkūs, sunkūs mūs vargai...
Laisvės himnais skamba sielos
Ir dieneleš šviesios, mielos
Pasilies!

Vilniau mūsų—Tėve mūsų!
Kilk, karžygi! Kas retežiai!—
Sutrupės!
Tavo akys mūsų Ryto
Nei saulėtekio nemato.
Ei, galiūne, tik kardu
Ginsimės tėvų vardu!
Sunkūs pančiai šalto plieno
Tik ant rankų tavo vieno—
Sutrupės!

Ėjo minios, kaip šešėliai,
Laisvės himnais pasipuošę;
Kas tylės!
Ir iškėlę tvirtą širdį,
Metė žodžius, kaip ugnis!
Ir atgimę milžiniais,
Siekdami Tėvų kapais,
Žengė vyrai! Ginklai jų—
Drąsūs žodžiai kylančiųjų!
Kas tylės!

Ei, pakilkit, girių sūnūs,
Drąsūs, tvirti ir galingi!
Metas jau!
“Sveikas, Bokšte Gedimino!”
Laisvės himnais nuskambės!
Eikit, vyrai, laukia Jis—
Mūsų Laimės Šviturys!...
Minios eina, kaip šešėliai;
Joja vyrai raitužėliai!...
Metas jau!

Telšiai, vasario 16, 1924 m.

—o—

J. Augustaitytė-Vaičiūnienė.

KELIAUJANT.

Keliesi rytą—giedra ir tyra,
Pakalnės pilnos saulės ir oro,
Nuo lapų perlai balčiausi byra,
Niekas nežino žingsnio nedoro.

Eini—tau akys plačiai atvertos,
Išskėstos rankos. Į glėbį prašos
Visas pasaulis. Dausos nukeltos,
Klūpo po kojų tau kalnai gražūs.

Širdis liepsnoja ir lūpos šypsos,
Mintis, kaip paukštis, padangėj skraido.

Tau, rodos, zemē, tau saulēs visos,
Nēra šešēlio tamsaus nē aido.

Kelias taip platūs: sparnų nelaužo—
Rodos, plasnosi, visa apglēbsi,
Pakol išnyksi ant amžiu laužo,
Širdy ir sieloj gausiai pralobsi.

Dar varsnā žengus—saulutē blanksta,
Ir tavo zemē jau kryžiais kelias,
Paniūro erdvēs, žydros iš anksto,
Akmenims piltas tavasis kelias.

Kas prasikalto—dangus ar žmogus?
Daržuose saulēs išaugo rykštē,
Rūmus išgriovē, nukēlē stogus,
Rami padangē audras išvystē.

Linksmosios dienos, kaip viešnios jaunos,
Tyloms suskrido į aukštą bokštą,
Širdyje skausmas, ilgesys kraunas,
O siela oro ir saulēs trokšta.

—o—

Kl. Pietaris.

MIRTIS AUDROJ.

Baltas laivas,
Juodos būrēs,—
Lūžęs vairas,—
Aplink jūrēs...

Vai pakilo bangos vėjo,
Mano veidą palytėjo,
Pabučiavo ir pranyko,—
Kraujo dėmē veide liko...

Kūnas silpsta, veidas bala,
O sieloje—tuščia, šala...
Gi dangus jau temsta, niaukias,
Ir žaibai perkūnus šaukias...

Jau krūtinē audrai spirtis
Nepaiegia... reikēs mirti...
Dar audra vis kelias bylą...—
Mirtis... neša kapų tylą...

11-II-1925 m.

—o—

Pr. Genys.

Į TRAKUS!

Eikit' į kalną ištroškusios minios,
niūkso ten nykūs griuvėsiai pilių;
žibančio aukso ten kupinos skrynios
glūdi tarp požemio urvų gilių...

Rūmus išverskite jėtimis plieno;
turtą senovės atkaskit linksmai!
Gal atsibustų širdis tad' ne vieno,
gal suskambėtų tarp minių džiaugsmi?...!

Eikit', atkaskit senovę jų brangią;
drąsą, narsybę, skriaudas jų, žygius!
Jų kalaviją ir jėtį jų stangią;
aukštus, kaip dangų, jų bokštus saugius!

Eikit' iškėlę žibintą ugingą—
staugia vilkai ant nykių griuvėsių!
Eikit' vienybėj per žemę audringą—
švies jums viltis iš tamsių liūdesių!

Ugnį sukurkit ant aukuro seno—
liepsnos palaimins į žygį takus...
Ir... kaip pavasarį Nemun's srovena—
giminės aiščių! valio į Trakus!

Telšiai, 1924.

—o—

Jurgis Daina.

PAVASARIS.

Pasaulis šypsos, pasaulis juokias!
Myluoja žemę savo glėbiuose—
Reikšdamas džiaugsmo, kad ant jos veido,
Gyvybės galė sparnus nuleido:

Bujoja gėlės žydi žibuoklės,
Norint ir slepia save kriaušiuose...
Bijo, kad kartais šalnos naktelių,
Jų nepakastų šilko rūbelių!

Kalas želmuo jau naujojo diego,
Vietomis pievos ima žaliuoti.
Ir žemės veidą rūpesčiais juoda
Puošia ir grožę naują priduoja!

Žemės gyvūnai iš žiemos miego,
Laimėj', atbudę ima gyvuoti—
Visko užtenka, visko ik valiai,
Randa del savės purioj' žemelėj'...

Džiaugiasi paukščiai, skraido, dainuoja,
Iš tolimųjų šalių sugrįžę...

Ir laimei savo—taiso lizdelį—
Trūsia, darbuojas, kiek tiktai gali!

Ir širdis vargšo neaimanuoja,
Norint ją sunkūs vargai prislėgę—
Žino, kad žengiant pavasarėliui,
Šypsosis laimė, jam, vargdienėliui!...

13-III-21 m.

5 pėst. pulkas.

Vincy Vincas.

Post Iom Da Tempo.

(Skiriu dr. L. V.)

- Roldo, kodel tamsta nieko nekalbi?
 — Žmonės mane nesupranta...
 — Aš tamstą suprasiu!
 — Mano žodžiai—ugnis.
 — Jos liepsna meiliai mane glamonės...
 — Mano žodžiai aštrūs.
 — Jie man bus meilūs. Atverk man savo širdį!
- Mano širdis—akmuo.
 — Atskelk man jo skeveldrą!
 — Jinai įžiebs audrą...
 — Mane meiliai siūbuos jos sukuriai!...
 — Jos bangos suduž į uolą...
 — Pasakyk man savo praeitį!
 — Jinai amžiams nušluota nuo žemės veido!
 — Pasakok man apie laimę!
 — Aš jos nemačiau...
 — Kalbėk man apie meilę!..
 — Aš nemyliu...
 — Bet tamsta mylėjai?
 — Taip... Senai...
 — Pasakok apie meilę, tamsta ją pažįsti!..
 — Ar tamsta mane myli?
 — Karštai myliu!..
 — Meluoji, poni... Ah, o pulkininkas...?
 — Mano vyras?
 — Taip, pulk. Medelis...
 — Jis mane myli, bet aš jį... oh...
 — Tamsta jį nemyli?
 — Aš... myliu, jis mano vyras...
 — Plati tamstos širdis!..
 — Aš tamstą pamilau iš pirmo pamatymo!
 — Aš tai žinau...
 — Tamsta tai žinai?..
 — Taip, žinau taip pat gerai, kaip savo vardą!
 — Iš kur? Kaip?
 — Tamsta pati man tai sakei...
 — Ne... Nesuprantu...
 — Tamsta man netiki?
 — O ne, ponas majore, aš tamstai tikiu visuomet, bet čia... Čia...
 — Čia slepias mano praeitis...
 — Roldo!..
 — Aš!
 — Juk tamsta šveicaras?
 — Kurio praeitis Lietuvoj...
 — Ach... Tamsta sergi!
 — Aš esu taip pat sveikas, kaip savo gimimo dieną!
- Roldo, man sunku... aš verksiu...
 — Aš daugiau verkiau...
 — Tamsta tvirtas...
 — Meilė mane padarė bejėgiu...
 — Tamsta svajoji?
 — Seniau—svajodavau, dabar—gyvenu vien šia diena.
 — Tamsta idealistas?
 — Gyvenimas mane amžinai atstūmė nuo mano idealų.
 — Meilė buvo tamstos idealu?
 — Ji tų neverta...
 — Tamsta gyvenai del mylimo asmens?
 — Gal...
 — Jis tamstą apvytlė?..
 — Dar blogiau...
 — Tamsta jį smerki?
 — Poni, nori iš kapų prikelt mano praeitį!
 — Man tai įdomu!
 — Ar tamstai ji nieko neprimena?
 — O!..—daug...
 — Tamsta, poni, esi silpna...
 — Tamsta žiaurus!
 — Mano praeity' buvo švelnių valandų...
 — Man negera...
 — Aš tamstai paskambinsiu.
 — Prašau!
 — Tamstai nebaugi klaviatūra?
 — O, ne! Aš mėgstu muziką...
 — Žinau...
 — Tamsta slaptingas!..
- “Šveicaras,” aviacijos majoras Rolandas Saltelli, nieko neatsakęs, atsisėdo prie klaviatūros ir užgavo kelis akordus. Jo pirštai mikliai lakstė po baltą klaviatūrą ir bėrė tūkstančius akordų. Pirmieji balsai buvo tokie šviesūs saulėti ir nekalti, šventi, kaip Gango vilnys, tuojaus juos keitė kiti, svajingi, švelnučiai balsai, ir taip galinškai jie skambėjo, atsimušdami į erdvaus kavalerijos pulkininko Medelio saliono sienas, tartum, norėdami iš granito uolos įžiebtai laimės žiežirbą ir įkurti ją į milžinišką gaisrą, kad jo žara atsimušusi danguje neštų visam pasauliui meilės liepsną, bučiuotų šaltąją žemelę meile degančiom lūpom... Nutrūko... Pasigirdo nauji akordai, ilgesio, vilties ir amžinosios meilės akordai, ilgai jie siūbavo, ilgomis kaskadomis sekė vienas kitą... —staiga suūždavo audra, balsas josios putojančių sukurių, balsas kovos už būvį, bet tuojaus visa tildė meilė, viltis, ir juos amžinybėn lydėjo

begalinis ilgesys... Staiga vēl sušvito saulelēs spinduliai, šviesesni, giedresni, kaip pirmiau ir... staiga nutrūko... Ilgai dar blaškēs netikējimas ir kurčiai šaukē gēstancīā vilti, bet—ziauri tiesa žērē ī akis ir viltis—žuvo... Staiga atsiskleidē priēšais naujas kelias, einās per āstrias kalnū uolas, pro šimtus kiaurymīū, o milžiniškū uolū tamsoje slēpēs baisios šmēklos ir laukē atvyks-tant keleivio... Ūzē baisi vēsula, īsiutusi audra siūbavo beribē gyvenimo jūrā ir piktai mētē menkā laivelī, pasiryžusi kiekvienā akymirkā jī nuskandinti... Audra siuto, šniokštē, putojo, juo-dai apsiniaukē dangus, ir jo beribēje nebuvo ma-tyti jokios šviesios prašvaistēs. Galinējos menka valtelē su vēsulū sūkuriais, bet, galop, paskutinī žodī nevilčiai tarus, jos vairas atsidavē bangom... Ilgai bangos dar žaidē su bejēgia valtimi, paga-liau, īšmetē jā ant kaž kokios uolas, pačion pa-dangēn, kur nebuvo matyti jokios šviesios gyvy-bēs... Baisiūjū bangū žaislas, silpnas tvarinys, žmogus, sudūžusia širdimi ir sugriautu gyven-i-mu, užmerktomis akimis klajojo āstriausiais gy-venimo takais, rēžē jo kūnā erškēčiū dygliai, lie-tus bučiavo jo veidā, vējas glostē jo plaukus... jis ējo, patsai nebežinodamas kur... Štai, jī! toji, del kurios jis gyvena, kuria jis alsavo!... Bet jī jau nebe jo! jau jī kito... Dar kartā su-virpējo keletas akordū, nelaimingosios meilēs skundaš, tyliai atsimušē ī tuščias sienas, suaidējo ir dingō amžinai...

Elē Dainoraitē, pulk. Medelio žmona, pro verksmus pakēlē galvā—prie klaviatūros stovējo galvā nuleidēs majoras Saltelli, o besileidžiančios rudens saulēs spinduliais purpuru nudažytas jo veidas buvo toks gražus ir drauge baisus, visas, tartum, virē kraujuos, kad net sudrebējo jauna pulkininko žmona. Majoras skendo tamsiose mintyse...

— Vincai! mano Vinceli!...—sušuko Elē verk-dama ir puolē jam ī glēbī; Roldo atsigrēžē ir ne-jučiomis apkabino Elē...

— Ele, pažįsti...—vos girdimai pratarē Vin-cas;—Tu sugriovei mano gyvenimą...

— Vincai! Vincai!...—iš kančios vos bepa-iegdama īštarti žodī, kalbējo Elē,—atleisk man... aš kitaip negalējau!... Sēskis čia, šale manēs...

— Ele, atsimeni, senai, dešimt metų atgal, kada aš išvažiavau Šveicarijon ī universitetā, aš išvažiavau tavim alsuodamas, aš tiktai del tavēs gyvenau... Visas pasaulis man buvo tuščias... tik-tai tu viena... Tu buvai mano idealas, ar gal ki-taip, nemoku išsireikšti, tu buvai viena, del ku-rijos aš gyvenau... Tu buvai mano svajoniū vai-nikas, tu buvai mano ateities žvaigždē!... Tu mylėjai mane!... aš tave taipgi, be galo mylē-

jau!... ir tu sugriovei mano gyvenimą... Kā aš perkenčiau!...

— Žinau! žinau!—tavo muzika...—sušuko Elē ir, apsikniaubusi veidā rankomis, balsu ēmē verkti, o jos veide buvo matyti begalinē kančia.

— Ele, tu mane pražudei...

— Vincai, aš nekalta tame... atleisk man...

— Kā tu man prizadėjai, atsisveikindama...

Elē vien krūpčiojo, verkē; jī kentē...

— Ar tu mane myli, Ele, ta pirmaja meile, kaip mylėjai dešimt metų atgal?...

— Myliu! myliu, Roldo, dar tvirčiau!...

— Aš—ne Roldo, aš—Vincas. Tiek laiko prabēgus, aš savo meilēs nepaiegiau užmiršti ir čia, svetimu vardu, atvykau, žūt-būt, kad tave pamatyt... Aš sunkiai tave suradau... Baisiosios gyvenimo audros sūkury man buvo kilusi mintis tau atkeršinti, bet—aš to negaliu... širdis... Ele, už kā tu mane taip nubaudei? Kam pražudei?...

— Vincai!... aš kitaip negalējau... aš nekalta...

— Vienas ir tas pats...

— Širdies drauge, bausk, bet išklausk!... Man buvo du keliu: arba likti Medelio žmona, arba—prostitute... Kā tu būtum sakēs, jei tavo Elē dabar būtų buvusi prostitutē...—jī ēmē smar-kiai krūpčioti ir, verkdama, paslėpē savo galvā ī Vinco krūtinē...

— Ji dabar—ir ne mano!... Pagaliau, aš to visko nesuprantu...—šaltai atsiliēpē tasai.

— Klausyk!—kiek atsipeikėjusi, ēmē kalbēti Elē:—Baigiau gimnazijā. Stojau universitetan. Numirē motina; tėvas nuo to laiko ēmē girtuok-liauti, jis pamišo ir nepoilgo mirē. Brolis žuvo kare. Aš viena tepasilikau... Iš visū jēgū sten-giaus išlaikyti tau duotājį žodī, bet... O tu?—Išvažiavai, mane visiškai pamiršai... be paspir-ties, tokia silpnutē, kaip gi aš galėjau atsispirti toms audroms?!... Tu kaltas, Vincai, tu!...

— O, Ele, aš dirbau, kiek begalēdamas—no-rėjau sugrįžti tau kitoks!.. O juk patsai gyve-nimas ir man žiauria proza žērē ī akis... Ir kā gi aš radau sugrįžēs... dar didesnes kančias...

— Kaip dabar gyvensim?

— Ele, atsimeni, atsisveikindama, tu man sa-kei—mes amžinai surišti...

— Roldo! Tu drāsus lakūnas! Išskriškim mudu toli toli...

— Neįvykdomos svajonēs...

— Omnia vincit amor!... (Meilē visa pergali).

— Aš—bejēgis...

— Roldo, o mūs atminimai, praeitis...

— Praējē laikai...

— Roldo, kas bus?!...

— Tebūniē, kas turi būti...

— Roldo! Roldo! O, mano Vincai!...

Majoras tylėjo, bet jo veide buvo matyti baisi vidujinė kova. Jis atsikėlė...

— Ele!...

— Vincai!...

Roldo pažvelgė Elei į akis ir šaltai ją atstūmė, o jo lūpomis prabilo sprendimas:

— Būrtas mestas! Sudie!...

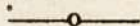
Ir tvirtu žingsniu Roldo išėjo... Elė pažvelgė į jį, išeinant, kaž ką aiktelėjo, supratusi jo mintį, ir, apalpus, krito atgal į fotelį. Elė žinojo, kur Roldo eina.

Rytojais dieną vakare "Vakarinės Telegramos" pranešė nelaimingą atsitikimą su pirmosios eskadrilijos vadu, šveicarų aviatorium majoru Rolandu Saltelli, kuris, atvykęs iš tolimosios Šveicarijos, stojo į mūsų oro laivyną, norėdamas tuo padėti jaunos mūsų valstybės kilimui,—penkių šimtų metrų aukštume sugedusi aeroplano mašina ir narsus lakūnas kritęs į žemę, užsimušęs. Šale šio pranešimo, stambiom juodom raidėm buvo išspausdintā žinia apie ponios Elenos Dainoraitės-Medelienės netikėtą mirtį...

Retai kam teatėjo į galvą, kad majoras Saltelli turėjęs kokių santykių su pulk. Medelio žmona, ir niekas nežinojo jų paslapties. Ir patsai pulkininkas nežinojo; jis nežinojo ir to, kad šveicaro mirtis, tai buvo jo pusbrolio Vinco Žiūrio mirtis, kuris, trys metai atgal, baigęs Friburgo universitetą, pranyko be žinios...

Baisiosios tragedijos ryšis juos surišo amžinai...

Pilviškiai, 26-I-1925 m.

Pr. Genys.

GAL JUOKSIES TU ANT MANO KAPO!...

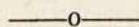
Gal juoksies tu ant mano kapo,
Kaip audros, kad kvatoja,
Kad juodąjį atvėriau lapą...
Kad smėlėmis užklojo!...

Ko gyvenau ir ko gedėjau
Tada tu nežinosi,
Ko troškau aš, delko liūdėjau—
Saldžiai nusikvatosi...

Tegu atšals jauna krūtinė,
Tegu užges troškimas;
Tegu dienele paskutinę
Uždengs nakties dvelkimas.—

Tik nenutils daina auksinė
Ir jos aidai skambieji,
Nors mano širdį krištolinę
Prarys kapai šaltieji...

O nepaliaus širdis tvaksėti,
Nors juoksies tu ant kapo!
O nepaliaus daina skambėti,
Nors liūdna, liūdna tapo...

Vincų Vincas.

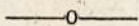
NEVILTĖJE.

Silpsta kūnas... žemėn griūva...—
Vai, jaunystė mano žūva...

Žengiu kasdien vis žingsnį naują
Takais nežinomais visai,
Širdis krūtinėj nerimauja,—
Girdėt nelaimės atdūsiai...

Pakilus audra kovon šaukia.
Gyvybės kova reik pradėt,—
Aplink—vien šmėklos baisyos kaukia...
Geriau ir irklus pasidėt...

13-II-1925 m.

J. Augustaitytė-Vaičiūnienė.

PRAĖJO

tik ką žydėjusios,
meiliai lingavusios,
alpsta nuvytusios
miršta nušalusios.

Jaunatvė,
karštai mylėjusios,
tyliai svajojusios,
gailis kentėjusios
veltui liepsnojusios.

Betemstant
skambųjį rytmetį
tolyje šypsantį,
kalnuose kylantį,
matom tik dylantį.

Aidai
aidai užbūrėjai,
skaudžiai įkyrėje,
kaip draskanti vėjai
ramybę užėję,

Aplanko
aplanko, sušvinta,
užtemdo žibintą—
jų šypsena rimta
krūtinė neminta:

Sapnais.
Sapnais pasipuošiu,
sapnais apsijuosiu,
sapnais pasiguosiu,
sapnus temyluosiu.

31-X-24.

—o—

Pr. Genys.

ŠVIESIOJI MEILĒ.

Be meilēs negaliu aš būti—
Širdis be meilēs vysta...
Be meilēs aš turiu nudžiūti,
Kaip žiedas, kurs nežysta.

Kad vaikščioju po girią seną—
Krūtinė meilę šneka...
O širdimi jausmai srovena,
Ir meilės srovės teka.

Jei į žmonių plačiausią minią
Einu aušros ieškoti—
Man meilė uždega krūtinę
Ir naują lemia klotį...

O jei į širdį tavo mielą,
Kai rytą saulė teka,
Aš atnešu bejėgę sielą—
Man jiji meilę šneka...

Be meilės siela liūdi, kenčia
Širdis be meilės trokšta,
Kad myli ji—tai šventę švenčia,
Tai kuria laimės bokštą.

Mažeikiai, 1924 m.

—o—

Vincų Vincas.

DEBESĖLIAI

Per padangę,
Per beribę
Susirangę,
Susikibę,

Štai, plaukia būriai debesėlių pilkų.

Jų štai rūbas
Lengvas plonas,
Tartum, dūmas
Dengia šonus,

Lyg būtų tai skraistė gražiausių šilkų.

Plaukia, plaukia
Sau į tolių,

Vėją šaukia,
Savo brolių,
Kad juosius lydėt nepamestų tasai,—
Kad nuvestų
Į šalelę,
Kur surastų
Sau jie dalią
Kad, laimės nematę, nežūtų visai.

Bangpūtėlis
Žada laimę
Ir, pakėlęs
Juos, su baime
Stumia į kaž kokią tolimą šalį;

Ir jie tiki,
Kad laimužę,
Kur ne sykį
Vis praūžia,
Sugaus ir tikrą atras savo dalį.

O, vargšeliai,
Kad žinotų,—
Laimę, dalią
Nesvajotų,—
Jog niekam laimužė neskirta surast,—

Kad vargėliai
Vien jų laukia,
Kad, bedaliai,
Sau jie plaukia,—
Bet kas savo ateitį gali suprast...

Pilviškiai, 23-I-1925.

—o—

Pr. Genys.

ŠAULIAI.

Aš ir mano palydovai
patys kelią sau praskinsim;
patys kardą kalsim kovai,
patys žirgą išauginsim!

Išauginę, pabalnoję,
per žemaičių gražią šalį—
pro jūružę, Šešupėlį
vysim piktaįjį vargelį!

Ko atklydo, kaip klajūnas,
į mūs brangiąją bakūžę!
Po atkalnes ko klajoja,
ko dejuoja po giružę?!

Aš ir mano palydovai,
lyg žaibais kardu kaposim!
Ir tėvynę iš verguvės
mes—galiūnai—išliuosuosim!

Latvija, 1923 m.

Dainutis.

VAKARO TYLOJ.

Ugningi saulės spinduliai vis tiško—
Pasruvo krauju žemė, dangus...
Štai sūtemos jau gaubia mišką
Ir glaudžia drebančius lapus...

Nutilo balsai laukuos aidėję;
Užmigo gaudžiusi giria...
Nurimo lapai bailiai kuždėję—
Miškas alsuoja ramumo dvasia...

Ramu taip sielai—tylu taip čia—
Širdis nurimus vos plasta krūtinėj...

Tylėtau vienas, kol danguj slapčia
Sužibs žvaigždutė vakarinė...

1924-VII-24.

—o—

K. Jonikiūtė.

Dainuok man dainas apie Lietuvą,
Dainas apie mylimą Nemuną.
Apie lietuvaites-mėlynakes,
Ir rūtų puoštas kasas auksines.

Dainutėms mano sielą gaivini,
Kad apie Tėviškę man dainuoji.
Nes tavo dainutės neša mane
Ten, kur tavo ir mano Tėvynė.

V. V.

Svarbiausios Prigimtinės Etikos Pakraipos^{*)}

Trumpai tariant, etika yra doros mokslas. Etimologine žodžio prasme, etika reiškia įprotį (patsai pavadinimas paeina nuo graikų kalbos žodžio "etos"—paprutys). Etika nustato dėsnius laisviems žmogaus veiksiams, sulyg kurių elgdami galėtume pasiekti paskutinąjį savo tikslą—tai realė etikos prasmė; gi, einant populiariu supratimu, *etika yra mokslas apie žmogaus pareigas*.

Sulyg savo šaltinių, etika dalijasi į dvi dali: *prigimtinę* ir *antprigimtinę*. Prigimtinė etika paremta žmogaus protu, valia, jausmais (gabumais); gi antprigimtinė etika dar yra sustiprinta Dievo apreiškimu: žydų ir krikščionių—senojo įstatymo šv. Raštu (krikščionių etika dar taipgi remiasi naujojo įstatymo šv. Raštu), katalikiškoji—dar, be to, ir šventųjų tėvų padavimais.

Prigimtinės etikos pakraipų yra labai daug; iš jų svarbiausios yra šios: 1) *stoikų*, 2) *buddizmas*, 3) *Epikūro*, 4) *altruistų*, 5) *pažangos* ir 6) *Kantas*, t.y. *jo etika*.

Stoikai (senobės graikų išminčiai filosofai: Sokratas, Platonas, Aristotelis) mokė, kad pati dora, jau esanti laimė; bet, iš tiesų, dora tai yra tiktai priemonė laimei atsiekti.

Buddos mokslas (gavęs vardą nuo savo reformatoriaus—rytų tautų tikybos reformatorius Buddha,—jo tikybos šalininkai vadinami buddistai; buddizmas daugiausia išsiplėtęs Azijoje) sako *nirvanoje* esant laimę. Buddha mokė, kad nuolatiniame savęs kankinime,—savęs marinime badu

ir alkio iki apalpimo, nustojimo pajėgų, trumpiau tariant,—nirvanoje esanti laimė. Juo daugiau pulsai į nirvaną, juo laimingesnis būsi,—anot Buddos. Žinoma, tokia etika yra netobula, klaidinga, nes mums Dievas davė gabumus ne tam, kad mes juos sauvaliai žudytume,—gabumai mums duoti, kad, jais naudodamies, pasiektume amžinosios laimės. Tiesa, žmogus, įpuolęs į nirvaną, kūno pajėgų visišką nusilpimą, įgauna tvirtų proto pajėgų, yra laisvas nuo įvairių pagundų, bet, toli gražu, tame nėra jokios didesnės laimės.

Epikūras (graikas) matė laimę prabangoje. Naudokis šio pasaulio smagumais, kol gali, nes, mirštant, visa reikės palikti,—anot Epikūro. Šio, laikinosios laimės gaudymo mokytojo, pasekėjų daugybė yra dar ir šiandien, ypatingai dideliuose miestuose, pasaulio kultūros bei civilizacijos centruose, kame daugiausia susibūrę išlepintų turtuolių-dykaduonių. Epikūro etika ne tik ką nemoko mus apie savo pareigas, ne tik ką nenustato mums dėsnių, kuriais vadovaudamies, mes galėtume siekti savo amžinosios laimės, bet, atvirkščiai, jo etika veda į visišką žmogaus nu puolimą, kaip fizinį, taip ir moralinį, ruošia dirvą paleistuybei, kas yra motina išsigimimo ir kitų žmonijos vargų bei nelaimių.

Altruistai mato laimę tarnavime artimui. Altruizmo tėvas—Augustas Kantas. Altruistų etika moko, be jokio atlygio, tarnauti artimui ir tai skaito žmogaus laime. Kiekvienas žmogus tikisi atlygio už savo darbus ir jo sulauks iš Aukščiausiojo rankų; gi altruistas, ar jisai gali būt lai-

*) Sulyg kun. A. P. paskaitų.

LEOKADIJA SABONIENĖ.

L. Vyčių 24 kp., Chicago, Ill., narė, gabi smuikininkė išėjusi aukštą muzikos mokslą ir savo talentu dažnai papuošia chicagiečių vakarus.

mingas, vien savo artimui tarnaudamas ir nebesitikėdamas už tai jokio atlygio nei šiame, nei pomirtiniame gyvenime?—Aišku—ne! Mūsų paskutinis tikslas yra amžinoji laimė—Dievas; ar gi mes galėtume būti laimingi ir tenkintis vien tarnavimu artimui (nors tai irgi gražus darbas!), jeigu mes neturėtume tikslo siekti amžinąją laimę?!

Pažangos etika. Įžymiausieji jo šalininkai—Šleiermacheris ir Ed. Hartmanas; jie tikėjimą remia jausmais. Pažangioji etika mato laimę kultūroje. Gera yra kultūros pusė, kad ji neša žmonijai palengvinimą jos kovoje su gamta, kad veda žmoniją šviesesnį gyvenimą, bet, antra vertus,—atgabena drauge su savim ir pragaištingų sėklų. Šiandien mes matome, taip pat buvo ir senovėje, kad, kur aukščiau yra pakilusi kultūra, ten aukščiau yra pakilusi paleistuvybė, girtuokliavimas ir kitokie žmonijos blogumai. Kultūros, ypatingai mūsų laikais aukštai pakilu-

sios technikos dėka, nors per vieną prakaitą, kiti sau krauja turtus ir, gyvendami dideliame pertekliuje, iškrypsta iš tikrųjų gyvenimo vėžių ir grimsta blogų troškimų pasotinimo klane. Iš vienos pusės, kultūra neša gera žmonijai, o iš antros—veda prie pragaišties;—todėl pažangioji etika nėra tobula.

Emanuelis Kantas, vokiečių filosofas, savo etikos pagrindan deda kategorinius imperatyvus. Jis savo etiką remia būtinaisiais doros įstatymais (pav.: jeigu nenori senas elgėtaut—jaunas dirbk; melas—nuodėmė), antraip tariant, savo etiką veda iš būtinųjų dėsnių žmogaus proto padarytomis išvadomis; jis neatmeta ir valios dalyvavimo etikoje. Anot Kanto, protas, pasirinkęs laisva žmogaus valia, sudaro etiką. Už gerus darbus Kantas nieko nežada žmogui,—tai liūdyja jo obalsis,—“dora—del doros.” Kantas galutinai pripažino, kad vien tikrai Kristus yra doros tikruosius įstatymus davęs ir savo gyvenimą palikęs mums pavyzdžiu. Be to dar, Kantas sako,

KASTAS SABONIS,

Aušros Vartų par. (Chicagoj) vargonininkas, L. Vyčių 24-tos kuopos narys, muzikas-dainininkas ir uolus vietinės kolonijos meno srity darbuotojas.

kad kiekvienas žmogus, remdamasis protu, gali sau išleisti įstatymus, sudaryti sau kiek skirtingą etiką—savo etiką,—bet, žinome praktikoje, kad tokie atskiro vieno individo įstatymai (jam pačiam) tuojaus būna po kojų suminami; kas kita gi su ištisų draugijų įstatymais, kame žmogus, kitų kontrolės bijodamas, labiau stengiasi juos vykdyti,—gi savuosius, ypatingai silpnavalis, savo kontrolierių—sąžinę nutildęs, greitai peržengia.

Anot patarlės, “nesupilsį jūros vandenį į ma-

žą duobelę,” taip ir Dievo išminties nesupilsį į menkutį žmogaus protą. Iš čia aiškiai kyla visų prigimtinių etikų silpnumas, kurios, kuriamos silpnučio žmogaus proto, nėra tobulos ir, toli gražu, nusilenkia prieš antprigimtinę etiką, kuri yra paremta Dievo apreiškimu. Nors tų etikų, t.y. prigimtinių etikų pakraipų yra daug, bet iš jų tiksliai kai kuriose yra nuotrupų, kas sutinka su Dievo apreiškimu, gi dauguma kitų, užsimerkę, veda atgal, it vėžiai, tolina žmogų nuo jo paskutiniojo tikslo ir skelbia visokias nesąmones.

Samata.

Korespondencija Teisingumo Šviesoje.

Nesenai iš vienos kolonijos išspausdinta vieno laikraščio skiltyse korespondencija antgalviu: “Sveikiname savo naują kleboną.” Korespondentas išreiškė džiaugsmo, kad naujas klebonas toje kolonijoje padaręs nepaprasto įspūdžio, kai pirmu syk pareiškė: “Aš atėjau dirbti dėl jūsų ir su jumis.” O kitą syk pasakė: “Jei mes negalime gyvuoti šioje parapijoje, kaip lietuviai, tai mes neturime teisės visai būti.”

Tokia korespondencija yra gražiai skambanti ir džiaugsminga lietuviams išeiviams, kad naujai atėjęs lietuvis klebonas pagrįso taip pradėti savo darbuotę lietuvių kolonijoje, ypač atvykęs iš airių parapijos.

Žmonės nerimsta ir pyksta, kai klebonas lietuvių bažnyčioj įveda svetima kalba pamaldas. Vieni, kad ir nepatenkinti tokiu klebono patvarkymu bei parėdymu, bet gi siunčia savo vaikučius bažnyčion, kad neprasikaltus Dievo ir Bažnyčios įsakams. Kiti patys susilaiko nuo ėjimo bažnyčion ir neleidžia savo vaikų eiti bažnyčion, pateisindami save nusiskundimais: “mes nenorime, kad mūsų vaikučiai atsižadėtų prigimtosios kalbos ir prisibijome, kad nepasmerktų ir nepaminėtų po kojų to viso, kas šiandieną yra lietuviška, pašiepiant ir spiaudant, kad jų motina bei tėvas būtų lietuviai.” Tretieji, prazilusia galva, seneliai, ašaromis akyse, įtužusiai, bet gi apgailėstaujančiai išsiteisina, pareikšdami: “nebegalime eiti ton bažnyčion, pastatyton mūsų prakaitu ir aukomis, kad matyti tą kleboną, kurs perduoda mūsų Tautą airiams.”

Savo ausimis aš girdėjau tuos nusiskundimus ir pasiteisinimus. Ir labai skaudėjo man širdį, pamąšėius, kas gi atsakys, kad delto daugelis nelanko bažnyčios sekmadieniais ir šventadieniais.

Žymėtiniais faktais turėtų susidomėti kiekvienos kolonijos korespondentai, rašantieji į laikraščius kolonijos įvykius, kad paduodamos žinios būtų tikringos ir teisingos, kad būtų žymima tik grynoji teisybė. Ir, jeigu lietuvių kolonijoje rastūsi vadas, pasipuošęs garbės skraiste ir mėgintų lietuviškąją gyvybę pakeisti lavonan, tai korespondentų prievolė yra užstoti tokiam kelią, atsišaukiant į visuomenę, kad nedaleistų pasmaugti mūsų tautinės gyvybės.

Korespondentai, jūsų pašaukimas yra garbingas! Jūs esate išeivių lietuvių kolonijų žibintais. Tatai jūsų šventoji pareiga yra nušviesti kiekvieną grėsiantį mūsų tautos gyvybei pavojų ir rūpintis jį prašalinti. Žinokime, kad mūsų tautos gyvybė yra brangesnė už viską. Ir tai gyvybei palaikyti juk neveltui savo prakaitu ir aukomis mūsų gimdytojai čionais pastatė lietuviškas bažnyčias, kuriose galėtų išgirsti Dievo žodį prigimtoje savo kalboje; taip pat neveltui statė ir savo svetaines, kuriose susiėjus galėtų atatinamai ir niekam nevaržant svarstyti lietuviškuosius reikalus. Gi, jeigu randasi lietuvių įstaigose tokie vadai, kurie drįstų panaikinti mūsų gimdytojų pastatytus lietuviybės židinius, tai tokiems nesidrovėkime parašyti kaltinamojo akto, kurs ateityj būtų įtrauktas lietuvių išeivijos istorijon.

* * *

Vadų, kurie pataria lietuviams išsivadėti tautinės gyvybės, yra mažai. Bet gi jie pavilioja nemažai. Tokie, užuiti, ilgokai svyruoja ir neišmano, ką daryti. Tačiau noras gyventi savo tautos teisių supratimu ima viršų ir lietuviai imasi priešintis lietuviškosios dvasios pavergėjams. Atgijimas prasideda, susipratimas auga, gyvoji iega vėl teka mūsų gyslose. Tik pasi-

stengkime tiksliau susiprasti ir gerai susiorganizuoti. Tada niekas čia išėivijoje negalēs pasmaugti mūsų gyvybēs. O tikrieji tėvynainiai lietuviai kunigai mūsų išėivijoje, kaip buvo, taip ir liks Mozēs ir Aaronai. Tik juos paremkime

ir stokime į pagelbą kovoje už tautines ir tikybines teises.

Gi, mirties šmėklos ir jų apaštalai, šalin! Mes norime lietuviškai gyventi ir lietuviškai mirti.—Dulce est vivere et mori pro Patria!

J. Puišys.

Kun. Bosko Magija.

“Kun. Bosko—magas!”—gal nusistebēs ne vienas paskaitēs antraštę, nes šis vardas, rodos, visai neatatinka kun. Boskui, kurį visi už šventąjį laiko. Tiesą pasakius, kun. Bosko magija buvo visai specialē, kurią kun. Bertinettis ir kiti jo vienamžiai “baltąja magija” pavadino.

Tos magijos, kaip ir kitų gana įstabių dalykų išmoko, kad geriau atsiekus savo tikslo. Mat, vaiku, ar jau berniuku esant, tie ir tam panašūs dalykai gana gerai tiko, bet klieriku ir kunigu likęs vartojo tai, kas tiko tam luomui, nors “baltoji magija” kiek ilgiau užsiliko svečiams ar vaikams palinksminti.

Kun. Bosko besimokindamas Chierio gimnazijoje, tarp savo draugų buvo įkūręs “Linksmumo Ratelį.” To Ratelio nariai eidami sulyg savo obalsio “*Servite Domino in laetitia*” (Tarnaukite Viešpačiui linksmybėje) rengdavo dorų pasilinksminimų, kad tuo būdu atitraukus jaunimą nuo blogų sueigų priduodant kartu ir dvasios peno. Ratelio nariai taip pamėgo Joną, kad ėmė net jausti ir mintyti taip, kaip jis, ir laikė jį savo vadu.

To širdžių užvaldymo atsiekimui, Jonas Bosko vartojo ir sportą ir net magiją Ratelio susirinkimuose. Tokius susirinkimus šaukdavo kas šventadienį ar šiaip liuso laiko atsiradus. Pirmą reikalaudavo, kad nariai išpildytų mokinio ir gero kataliko pareigas ir kad visur ir visuomet elgtūsi, kaip geram krikščioniui pridera; paskiau, kita ir didesnioji susirinkimo dalis, buvo užimama, ypač žiemos laiku, įvairiais monais, kurie traukte traukdavo jaunimą apie jį.

Žymiausi jo žaidimai būdavo šie: užmušdavo žvirblį, sugrūdęs jį piestoje įkimšdavo į šautuvo vamzdį; iššovus, visiems besistebiant, žvirblis išlėkdavo gyvas ir sveikas. Iš to pačio butelio pildavo baltą ir raudoną vyną sulyg pietaujančių noro. Dažnai prapuldydavo nuo stalo makaronų lėkštę; kai kurie iš žiūrovų monui susekti žymėdavo tam tikrais ženklais lėkštę, kad paskiaus neparodytų kitą. Bet Jonas po keleto ženklų, ne-

suprantamų žodžių, užvesdavo kokį gyvą pašnekesį ir netrukus staiga šaukia visus eiti pas tą ir tą gyventoją ir parnešti lėkštę, nes, “nesulaukdama, kol kas pradēs valgyt, išbėgus ieškoti geresnių klientų.” Visiems nubėgus į minėtą vietą atrasdavo tą pačią lėkštę. Arba iš mažo krepšiuo pradėdavo traukti laukan rutulių net už jį patį didesnių, ir kai kada daugybę kiaušinių; panašūs dalykai visus gyvai interesavo ir Jonas galėjo paskiau daryti su jais visa tai, ką norėjo.

Kartą Tamas Cuminas, Jono šeimnininkas, su manė savo vardadieny pataisyti gerus pietus savo įnamiams. Tamas buvo linksmo būdo žmogus ir labai mėgo Jono monus, Jonas-gi pasinaudamas tuo jam ir pridarydavo koįvairiausių spalvų. Tą dieną atnešus į stalą rūpestingai prirengtą gaidį, atidengus dangtį staiga gaidys pasiplasnodamas iššoko iš dubenio ir ėmė giedoti. Atnešus makaronų dubenį, bededant į lėkštes, atsirado sausų miltų sauja. Daug kartų besipilant vyną stiklinėje rasdavo tyrą vandenėlį, o išpylus vandens gerdavo vyną. Nekartą prapuldydavo akinius nuo šeimnininko nosies ir atsirasdavo Jono kišenėje; saldinius paversdavo į duonos trupinius, pinigus į bevertės geležgalius; nors rūpestingai ką nors paslėpus iš netyčių atsirasdavo tarp susirinkusių.

Kai kurie pradėjo įtarinėti Joną burtininku esant, matydami išpėjant pinigus svetimoj kišenėj, pinigus paverčiant į dulkes, arba aplink stovintiems priduodant baisių išvaizdų: vieni be galvų, kiti ilgoms ausims ar nutysusioms nosims, dar kiti—tikros šmėklos.

Gerasis Jono šeimnininkas išgirdęs tas kalbas pradėjo abejoti: “Žmonės tokių dalykų negali padaryti, Dievas ir gerosios dvasios nesikiša į tokius niekniekius, reiškia: visa tai Jonas daro su velnio pagalba.”

Tamas, labai dievotas žmogus, negeidė su “velniais” turėti jokių santykių, todėl nutarė išvyti Joną iš savo namų. Del viso ko nudūlino

pasitarti pas vietos kleboną, kuris patarė laikyti namuose, kol ištirsias dalyką. Klebonas greit nusinešdino į mokyklų kapelioną kanauninką Burrzio, pripasakodamas apie Joną „nežemiškų“ dalykų. Kad geriau persitikrinus, kanauninkas pasišaukė Joną.

Jonas atėjęs rado kanauninką beskaitant brevijorą ir beduodant išmaldą vienam pavargėliui. Kanauninkas šypsodamosi pamojo Jonui ir nusi-vedė į savo privatų kambarėlį. Čia pradėjo klausinėti tikėjimo tiesų, katekizmo. Jonas į visa atsakė kopuikiausiais, bet matydamas kanauninko neužsitikėjimą vos vos besulaikė juokus. Vėliau teiravosi, kaip praleidžia dieną. Atsakymus gavo labai patenkinančius: drąsi Jono kalba, protingi ir nuoseklūs išvedžiojimai, rodė, kad jame nėra mažiausio apgaulės šešėlio. Kamantinėtojas vis dar nepasitenkinęs rimtai, bet maloniai ėmė kalbėti į Joną:

— Mano brangus, esu patenkintas tavo mokslu, elgesiu; bet, kas man svarbu, dabar girdėtis negeistinų dalykų apie tave... Girdėtis, kad tu įspėji kitų mintis, pinigus, matai tolimus daiktus, parodai baltu, kas yra juoda ir tam panašių dalykų. Visa tai sukelia kalbas apie tave, kiti net įtaria, kad piktoji dvasia tau padeda. Todėl pasakyk dabar man, kas ir kame viso to tave mokino. Sakyk be baimės, nes aš ne kam kitam, kaip tavo gerovei naudosiuos.

Jonas nei kiek nenusigandęs paprasė penkias minutes laiko pamąstyti. Tuo tarpu jis paklausė, kuri valanda esanti? Kanauninkas pasigraibęs po kišenės neranda savo laikrodėlio.

— Nieko nereikia, prabilo Jonas, jei tamsta neturi laikrodėlio, prašau 5-kių soldžių pinigą.

Kanauninkas išvirtė visas kišenes—neranda nei pinigines:

— Judošiau!—sušuko įpykęs kanauninkas, ar tu velnio tarnas, ar tau velniai tarnauja! Juk tu man jau išgabėnai laikrodėlį ir piniginę?! Valkatos šmote, esi lazdu vertas! Negaliu tave ilgiau pakęsti, esu priverstas tuojau išginti iš mokyklos.

Bet matydamas Joną ramų ir bešypsantį, apsimalšė ir kiek malonesniu tonu prabilo:

— Užbaikime dalyką taikiai; išaiškink man tą paslaptį: kaip galėjo laikrodėlis ir piniginė išeiti iš kišenės, kad aš nei kiek negalėjau pasijusti. Ir kame dabar randasi tie daiktai?

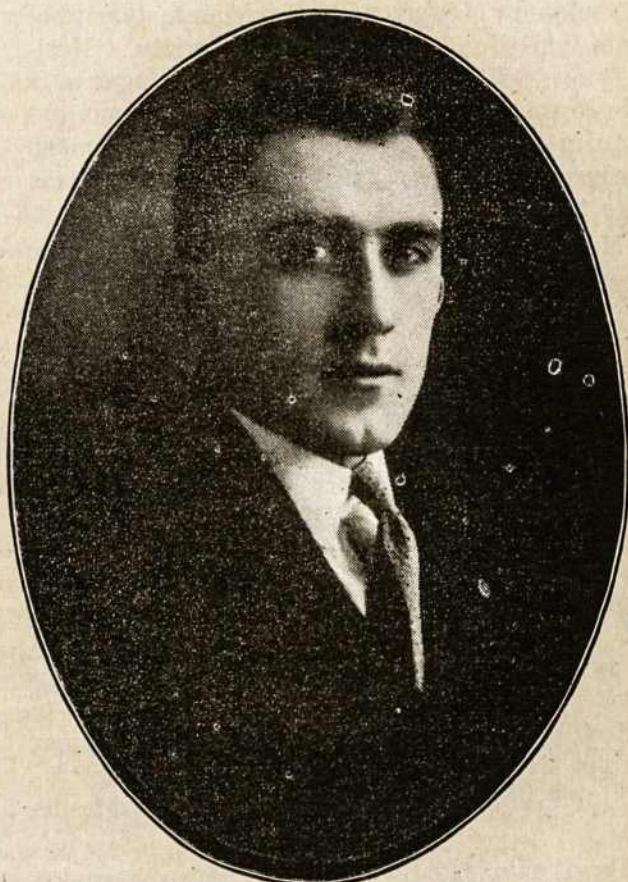
— Gerbiamas kanauninke, atsakė su pagarba Jonas, trumpai sakant visa tai priklauso nuo gudrumo, rankos vikrumo ar iš anksto prisirengimo.

— Bet kokį gudrumą galėjo turėti mano laikrodėlis ir piniginė?

— Štai kame, kanauninke, tasai gudrumas glūdi. Man atėjus į Tamstos namus, radau beduodantį išmaldą ir Tamstos piniginę pasiliko ant suolo prieangyje, laikrodėlis gi gulėjo čia pat ant staliuko. Tamstai nususukus aš viską nuvaliau ir paslėpiau po šituo cilinderiu, kuomet Tamsta tikėjaisi juos su savim beturįs.

Tai pasakęs atvožė cilinderį ir „velnio nuneštieji“ daiktai kaip užburti atsirado prieš nustebusio kanauninko akis. Gardžiai nusijuokė patenkintas kanauninkas, prašydamas pakartoti čia pat keletą savo monų. Pamatęs, kaip Jonas prapuldo ir atrasdina daiktus, labai džiaugėsi ir apdovanojęs išleido sakydamas:—Eik ir sakyk tavo draugams, kad: „ignorantia est magistra admirationis.“

Tokiu būdu išteisintas Jonas tęsė toliau savo „burtus“, kurių žiūrėti rinkosi netik jo draugai, bet klebonai ir kanauninkai. Nuo to laiko prie „sapnuotojo“ pavardės ir „mago“ vardas prisidėjo.

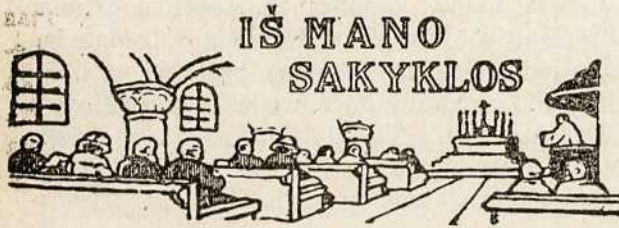

JURGIS VENSLOVAS.

L. Vyčių 25 kp., Cleveland, Ohio, Fin. Raštininkas ir Sporto Skyriaus vedėjas. J. Venslovas sportininkams vadovauja jau treči metai. Be to jis darbuojasi įvairiose komisijose.

Tai vienas įžymiausių 25 kp. darbuotojų.

(Veda Dv. Vadas Kun. Dr. Ig. Česaitis).

ATSISVEIKINIMO ŽODIS.

Brangūs ir Mylimi Vyčiai:—

“Baigiasi mano dienos Kolumbo žemėje. Balandžio 15 d. laivu “De Grasse” išplauksiu tėvynėn. Kiekvienas sudiev skaudžiais akordais suskamba mūsų sieloje. Bet ypač šis atsisveikinimas man skaudus. Neliūdėtų širdis, jeigu šiame nebūčiau taip ankštai ir nuoširdžiai su Jumis susigyvenęs. Jaučiu, kad mūsų širdys vienodais idealais plūkė, mūsų mintys vienodais keliais bėgo. Per aspera ad astra—per gyvenimo pavojus ir kliūtis—į žvaigždėtąjį dangų!

Deja, trūksta mano gyvenimo auksinės gijos. Aš šaukiamas Lietuvon ne vieniems metams, bet visam amželiui. Važiuoju ir negrįžtu. Nesiskūskime. Visas gyvenimas yra džiaugsmo ir liūdesio melodija. Mums belieka ją dainuoti galingai ir drąsiai. Nei džiaugsmas ar laimė mūsų teneapsvaigina, nei liūdesys ar nepasisekimas mūsų teneparbloškia.

Mylimieji, mano sielvartas mažta prisiminus mūsų Organizacijos pažangą. Jūsų būriai dauginasi, narių skaičius auga. Kiekvieną metą Vyčių ideologija bręsta, socialiai ryšiai tvirtėja. Kasdien mums visiems—ir jaunajai ir vyresniajai kartai—aiškėja, kad tik grynos ir gyvos katalikiškos dvasios jaunuomenė tegali išsklaidinti juodąjį ištautėjimo debesį, išauginti garbingus šiai šaliai piliečius ir lojalius savo tėvų žemės gerbėjus. Man, kaip Organizacijos Dvasios Vadui, ypač malonu pastebėti, kad jūsų religinė sąmonė ir praktika vis drąsiau ir pilniau pradeda gairinti viešąjį ir privatųjį Organizacijos ir jos narių gyvenimą. Man bus malonu informuoti jūsų idėjos draugus Lietuvoje—pavasarininkus ir ateitininkus apie jūsų nenuilstamą ir pavyzdingą veikimą šioje šalyje. Tikiuosi, kad prietelingi ryšiai jums dar tvirčiau sumegs jūsų karštąsias sielas.

Taigi akyvaizdoje skaidriųjų mūsų brangios Organizacijos reiškinių tardami sudiev, mes darykime pažadus gerbti ir mylėti Vyties vėliavą, kovoti už joje įrašytus katalikybės principus, įgyvendinti Naujojo ir Senojo pasaulio idealus.

Sudiev, pavasario žiedė! Žydėk ir kvėpėk.

Tu mano širdies numylėtasai jaunime. Nei plačiosios jūros, nei tolimesai dangus teneskiria mūsų. Telaimin tave Visagalis!

Jumis mylintis

KUN. I. ČESAITIS,
Organizacijos Dvasios Vadas.

Kovo 20, 1925

Worcester, Mass.

VELYKINĖ KOMUNIJĄ.

Mūsų organizacijos konstitucija bei mūsų Seimų nutarimai ragina mumis kuodažniausiai eiti prie šv. Sakramentų, jungti religijos teoriją su praktika. Taip ir elgiasi, neabejotinai, katalikiškoji jaunuomenė.

Vienok Bažnyčia įsako metinę komunią ir tą įsakymą liepia pildyti Velykų laike. Kodel? Kodel Bažnyčia nori, kad mes eitume prie komunijos? Atsakymas aiškus: *Metinė komunija.* nes patsai Jėzus Kristus to nori. Jis ją padarė būtina sąlyga mūsų antgamtės gyvenimui: “Jeigu jūs nevalgysite mano kūno ir jeigu jūs negersite mano kraujo, jūs neturėsite gyvybės savyje.”

Ir štai delko: kiekviena gyvybė turi maitintis. Neduok maisto augalui, gyvuliui, žmogui: jis miršta. Tokia yra kiekvienos gyvybės sąlyga: maistas. Gi antgamtės (supernaturale) gyvybė yra taip pat gyvybė, o ne gyvybės panašumas. Tai tikroji gyvybė, jungianti Dievą ir žmogų taip, kad mes galime su šv. Pauliumi pasakyti: “Tai ne aš, kurs gyvenu, bet Jėzus Kristus, kurs gyvena manyje.” Kaip ši gyvybė, lygiai ir kiekviena kita gyvybė reikalauja maisto: Jėzus Kristus jį pasiūlė ir įsakė. Atsizadėti to maisto, reikštų numarinti save badu, doriniai save žudyti.

Taip dalykams esant, Bažnyčia įsako bent kartą į metus šv. komunija maitintis. Tai maža, ir labai maža, bet tai yra griežtas šv. Bažnyčios įsakymas. Ji trokšta ir ragina, kad mes kuodažniausiai ir net kasdien maitintumės angelų duona.

Šį įsakymą mes privalome pildyti *Velykinė komunija.* Velykų laikotarpyje. Kodel? Komunija, kaip buvo sakyta, yra sielos maistas. Jeigu be maisto nėra gyvybės, tai ir gyvybė yra maitinimosi sąlyga. Štai delko, prikėles iš numirusių Jairo dukterį, Jėzus liepia jai duoti valgyti: tai yra jos prisikėlimo ir gyvybės palaikymo ženklas.

Gi Jėzaus prisikėlimas turi būti mūsų dvasinio prisikėlimo ženklas. Kaip, krikščionie, galėtumei džiaugtis Prisikėlimo švente, jeigu nesutaukintum su savo Išganytoju, jeigu nebeturėtumei jo prietelybės per malonę, jeigu neprisikel-

tumei antgamtės gyvenimui?... Kadangi krikščionis privalo Velykoms prisikelti Kristuje ir jame gyventi, jis privalo maitintis dieviškuoju maistu.

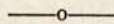
Taip pat mes žinome, kad komunija silpnina mūsų geidulius; kovoje su pragaru ir ištvirkusio pasaulio pavyzdžiais stiprina dvasios jėgas kovai laimėti.

Ar ne per savo garbingą iš numirusių prisikėlimą, per Velykas, Jėzus nugalėjo šėtoną? Taip, tą dieną jis ne vien parbloškė sargybą, kuri saugojo jo grabą, bet ir visus piktosios dvasios šalininkus parmušė žemėn. Kad tas Jėzaus laimėjimas būtų ir mūsų laimėjimu!

Galop, komunija yra mūsų garbingojo prisikėlimo pažadas. Kaip, iš tikrųjų, kūnas tiek kartų Jėzaus Kristaus aplankytas ir kuriame jis paliko savo antspaudą, galėtų amžinai žūti? Ne, tai yra negalimas daiktas! Jis amžinai gyvens!

Tuo mūsų garbingojo prisikėlimo pažadu ir yra Jėzaus Kristaus prisikėlimas, tvirtina šv. Paulius.

Velykų komunija teesie dabartinio ir amžino mūsų prisikėlimo triumfas.

BLAIVUS JAUNIMAS—TAUTOS ATEITIS.

(Kontestas)

Šiuo skelbiamas trečiasis kontestas: "*Blaivus jaunimas—tautos ateitis.*" Sąlygos kontestui laimėti:

1. Šia tema kompozicija turi išnagrinėti arba atsakyti į du klausimu: a) Kodel ir kaip jaunimas turi blaivintis; b) Kaip gali prisidėti prie kitų blaivinimo.

2. Kompozicija talpina ne daugiau 500 žodžių.

3. Galima rašyti lietuvių ir anglų kalba.

4. Jeigu kontestantas-ė nenorės, kad jo pavardė būtų skelbiama, vien inicialai ar pseudonimas bus išspaudzinti.

5. Skiriamos trys dovanos: \$5.00, \$3.00 ir \$2.00. Geriausias raštas gauna pirmąją dovaną ir t.t.

6. Kontesto teisėjai yra kun. J. J. Jakaitis ir "Vyties" Redaktorius.

7. Kontestas prasideda nuo kovo 30 d., baigiasi birželio 15 d.

8. Raštai siunčiami "Vyties" redakcijon.

P. S. Šio kontesto temą ir premiją yra paskyręs mūsų visuomenės įžymiausias veikėjas, visų branginamas ir mylimas Worcester, Mass. klebonas kun. J. J. Jakaitis. Daug su juo teko kalbėtis apie mūsų organizaciją. Nuširdus jaunuomenės prietelius daug gražių patarimų yra davęs. Ačiū labai. Kada nors panaudosiu.

Žmogaus Klajonių Istorija.

Gavėnios meditacija.

Pirmoji šios meditacijos dalis piešė mūsų kecionę prapultin. Nuodėmės kilmė, eiga ir pražūtis yra ištisa eilė nuoseklių aktų, kurie laužo sveikos prigimties, proto, sąžinės, Dievo įstatymus. Prieš griūsiant ištvirkimo bedugnėn reikia ilgos kovos, kurioje kūnas ir jo gyvuliški instinktai pavergia dvasią. Bet ir nupuolus, neradus geidulių laimės, dvasia nerimsta. Kyla reakcija. Klajūnas ieško pirmosios savo skaistybės, grįžta Dievop. Jis keliasi.

PRISIKĖLIMAS.

Baisu, kuomet žmogus geidulių vejamas įbrenda nedoros purvan; gražu, kuomet jis atsipeikėjęs nuoširdžiai grįžta prie Dievo. Palyginimas, kurį pristato mūsų akims Išganytojas ryškiai vaizduoja nupuolimą ir prisikėlimą.

Graudžios refleksijos. Liuosybės ir nepriklausomybės meilė nuvedė Klajūną į tolimą kraštą. Žiauri vergija ir nepakenčiamas badas pravėrė jam akis ir priminė

tėvo namų džiaugsmus. Jis pradeda lyginti dabartinę savo padėtį su tėvo tarnų ištekliumi: "Grįžęs į save tarė: Kiek tarnų mano tėvo namuose sočiai pavalgysiu!" (*Luk. XV, 17*). Matydamas savo skurdą šaukia: "Ir aš, geriausiojo tėvo sūnus, turiu mirti badu!" Tokios buvo jo refleksijos, ir tos yra klajūno žmogaus, kurs pradeda mąstyti.

Besotindamas geidulius jis nusišalina nuo Dievo. Vienok nepaisant, kaip jis būtų užrūstinęs Dievą, Dievas nenori, kad nusidėjėlis žūtų, bet kad pamestų savo klajones ir gyventų. Dievo malonė čia įsikiša žadindama jo apmirusią dvasią. Ir kuomet malonė išblaško tamsybių rūkus, kiek kyla visokių bauginančių ir kartu džiuginančių minčių.

Dievas įžeistas nusidėjėlio prasikaltimais, bet Dievas pasirengęs dovanoti. Galingas ir rūstus Teisėjas, bet ir Tėvas begaliniai gailestingas ir geras. Staigi ir netikėta mirtis pasirūžusi piktdarį praryti, bet rami ir šventa mirtis Viešpatyje, jeigu jis pameta savo kaltes. Pragaras pasirengęs jį skandyti, nes jis nusidėjo; bet dangus pasirengęs jam atsidaryti, nes jis atsiprašė. Štai mintys, kurios dabar judina jo protą, guodžia širdį. Jis prisimena savo pažadus Dievui padarytus ir taip ilgai laužomus; religijos praktikas, kurių jis nepaisė; malones—kurių jis išsižadėjo, gėrybes—kurių jis nustojo; nuopelnus—kurių jis nebeteko; nuodemes—kurias jis daugino be saiko

ir skaičiaus. Jis prisimena laimingus laikus, kuomet jis buvo ištikimas Dievui. Jis dabar mato, kad, per visą savo gyvenimą, jis tuomet tebuvo ramus ir linksmas, kuomet jo širdis, dar nekalta, nebuvo susiteršus ir susipančiojus su sutvėrimais; ir kad, pradedant paklydimo momentu, kuomet geiduliai sukūrė jame nešvarią ištivirkimo liepsną, jo dienos tepasižymėjo tamsia melancholija, susikrįtimais, jo gyvenimas nuolat buvo draskomas, net jo pasitenkinimus drumstė baimė ir apsvylimas.

Koks skirtumas tarp jo suklupusio ir teisingo! Jis be garbės, paniekintas, baimės purtomas, neramybės kirmino graužiamas. Ir ką! Kuomet ištikimos sielos džiaugiasi religijos pagalba, slaptą malonės paguoda, net žmonių pagarba, aš esu biaučių geidulių auka, aš be rytojaus vilties! Ir ar ilgai reikės taip alpti ir troškintis! Grįžęs į save tarė: kiek tarnų mano tėvo namuose sočiai pavalgiusių! Gi aš čia badu mirštu.

Tų minčių žadinamas, Klajūnas pradeda sielotis. Jo širdis skaudžiai liūdi, gailisi savo paklaidų. Jis čia pat rįztasi grįžti pas savo tėvą, išpažinti savo kaltybes, priimti ir didžiausią atgailą: "Kelsiu ir eisiu pas savo tėvą, ir tarsiu jam: Tėve, nusidėjau dangui ir tau. Nėsu vertas vadintis tavo sūnumi; priimk mane į savo tarnų skaičių" (*Luk. XV, 18.19*). Ir bereginti iškeliauna pas savo tėvą.

Kiek, deja, su Klajūnu sako: "Pametu nuodėmę, grįžtu pas Dievą"; kiek priesaikų, kiek pasikėtinimų! priduria šv. Augustinas, o vienok svyruojama, deramos, nebandoma keltis. Neužtenka, anot šv. Chrisostomo, kalbėti ir žadėti; reikia veikti, kaip Klajūnas, reikia pamesti nuodėmingi santykiai, draugijos, sueigos, pasikalbėjimai ir visos progos, kuriose paslydome, pavojai, kuriuose suklupome, reikia sutrupinti blogų įpročių grandiniai.

Griežtas ir neatšaukiamas Klajūno pasirizimas. Nieks nesugeba sutramdyti jo žingsnių. Pasileidžia kelionėn. Nudriskęs, nusizemimo lydimas artinosi prie tėviškos pastogės, neramiai jos ieškodamas. Kas jį sutiks, gal paniekins, duris užtrenks besibeldžiant, šunimis užpiudys?

Gerasis tėvas kasdien jo pargrįžtant laukia, dažnai eina kalnan, kur su ašaromis akyse žvalgosi, ar kartais neišvys savo mylimojo sūnaus. Ir šiuo sykiu, kuomet Klajūnas dar toli nuo namų buvo, pamatė jį tėvas (*Ten pat, 20*); ir jo širdis sutirpo, jis bėga pasitikti sūnaus.

Kitas, ne šis gerasis tėvas, būtų nususukęs, kad nematytų niekšo sūnaus; kitas, rūsčiu veidu

būtų jo laukęs ir išmėtinėjęs už jo palaidą gyvenimą. Bet šis, meilės tėvas, tesiklauso savo širdies. Vos pamato savo sūnų, žiūri į jį tėvo akimis; jis nebeatsimena, kad jo sūnus prasikalto; visa ką jis mato, tai kad šis yra jo sūnus. Jis eina, jis skuba ir bėga prie savo sūnaus, kurs paliko jam neištikimas, bet yra vis vien jo mylimas. Jis puola į jo glėbį, jis jį glaudžia prie savo krūtinės, bučiuoja, savo ašaromis jį laist. "Ir pribėgęs puolė ant jo kaklo, ir pabučiavo jį. (*Luk. XV, 20*).

Koks jautrus vaizdas. Gi kas galėtų nupiešti įvairius tų dviejų širdžių drama. Dviejų širdžių jausmus pasibučiavimu užtvirtintus? Sūnaus jautrumas, skausmu gaivinamas; tėvo jautrumas, džiaugsmu prasimušęs; jautrumas tėvo, jautrumas sūnaus susilieja į nuoširdų alsavimą, ašaras, glėbesčiavimos.

Laimingas tėvas, rodos, atgijo sutikęs savo mylimąjį sūnų. Jis anaipol nelaukia, kad šis apsiskustų iš savo kaltybių. Į apsiskundimą atsako meile.

— Mano tėve, prabyla Klajūnas, nusidėjau Dangui ir tau.

— Tarnai, atneškite veikia, sako tėvas, gražiausiąjį rūbą ir apvilkite jį mano akyse.

— Tėve, nėsu vertas vadintis tavo sūnumi.

— Užmaukite skubiai jam žiedą ant rankos ir autuvus ant jo kojų.

— Tėve, priimk mane už savo tarną. Nevertas esu kitos malonės.

— Skubėkite kaimenėn ir suradę riebiausią veršį papiaukite ir iškelkite didelę puotą. Kvieskite mano vardu visą giminę ir draugus. Lai muzika skamba, nuo skanių valgių stalai telinksta. "Valgykim ir puotaukim." (*Luk. XV, 23*).

Bene kitaip Dievas elgiasi su kiekvienu klajūnu? Vos šis atgailoja, gerumo Dievas džiaugiasi ir triumfuoja. Jis nori, kad Dangaus koncertas, kad angelų chorai, palaimintųjų minios, kad amžinosios Jeruzalės gyventojai dalintųsi jo laime.

Kokią kovą laimėjai, visagali Dieve? Kokį grobį pelnei? Kokią naudą turi sugrįžus šiai neištikimai sielai? Jeigu ją būtumei amžinai pražudęs, bene mažiaus laimingas būtumei?

O, ne! Taip protauti, tai pamėgdžiot Klajūno brolių, kurs įsiveidė, sužinojęs, kam puota rengiama. Bet ar negalėtų Dievas atsakyti, kaip atsakė Klajūno tėvas: "Tavo brolis buvo miręs, ir jis prisikėlė; tavo brolis buvo žuvęs, ir štai atsirado?"

Kas yra tas prisikēles klajūnas? klausī. — Tai mano rankų veikalas, tai mano kraujo vaisius, tai mano malonēs laimējimas. Veikalas juo brangesnis, kad aš jį daugiau, negu kartą atnaujinau; vaisius juo geresnis, kad aš tiek daug del jo buvau susirūpinęs; laimējimas juo meilesnis, kad ilgiau del jo kovojau. Mačiau šį nusidējēlį šetono nasruose, mačiau jį griūvēsiuose, bemaž be vilties žuvusį. Gi štai džiaugiuosi, nes jis keliasi ir grįžta, jis atsiliepia į mano meilę, jis patenkina mano laukimą. Maniau jį bausti, jis sulaikē mano pakeltąją rūstybės ranką, jis sulaikē mane nuo skausmo—jį veltui atpirkus, nuo pasigailėjimo—jį amžinai smerkiant. Kas dar nesuprastų mano džiaugsmo? Jis buvo miręs ir prisikēlė; žuves ir atsirado.

Galop Klajūno tėvas užsimiršta praeitį. Neišmētīnēja ir be sądelenos ašaros. lygų priima į savo namus.

Ar kitaip Dievas elgiasi su nusidējēliu? Ilgai Dievas laukia mūsų, gi mums grįžtant Jis nei valandēlēs nelaukia; mes trukdomēs su prašymu, gi jo prašydami bematant gauname. Kas kitas viską dovanotų? Jo gailėstingumas nesiribuoja nei laiku, nei vieta, nei asmenimis, nei prasikaltimais. Visos nuodēmės—visos dovanojamos.

Gi kas dovanoja neatsimindamas įzeidimo? Kuomet žmonēs dovanoja širdies gilumoje visuomet palieka bent lašelis tulzies ir, nors negeidžiama bloga tam asmeniui, vienok nežiūrīma į jį taip meilia akimi, nebeturīma jam to pat nuoširdumo, jis nebeturi tos pat vietos mūsų širdyje: žaizda pagijo, bet randas paliko. Kas ir beatpasakos visą Dievo gerumą, meilę, gailėstingumą!

Čia pasiaiškina šv. Petro, šv. Magdelenos ašaros. Jiedu nuolat rauda, nors jiedviem užtikrinta nuodēmių atleidimas. Bet jiedu nepaguodžiāmi, nes negali sau dovanoti įzeidę geriausiajį Mokytoją, kurs taip skubiai ir meiliai dovanuoja.

Gerojo tėvo ir Klajūno sūnaus palyginimas įrodo, kad kiek atgaila mus artina prie Dievo, tiek nuodēmē šalina; kiek atgaila mus guodžia, nuodēmē neramina; kiek atgaila maloni Dievui, tiek nuodēmē biauri.

Kas mane, klajūną, dabar trukdytų grįžtant prie Dievo? Baimē, kad būsiu atmestas? O jeigu palyginimas, kurį skaitau neužtektinai išsklaido mano abejones, klausiuos, kaip patsai Dievas pasiaiškina per pranašą Izają: "Grįžk, Jeruzalės dukte, grįžk ištvirkusi ir neištikīma tauta, ir aš užmiršiu visas tavo piktadarybes; aš jas paskandysiu jūrų gelmēse, aš jas numesiu šalin, kad neatsiminčia. Izraeliaus tauta, kalba

toliaus, tu užsikirtai savo nuodēmēse. Ir kodel žudaisi? Aš nēsu tavo priešas, aš esu ir noriu būt tavo Išganytojas!"

Koki žodžiai ar pažadai gali man įkvēpti daugiau pasitikėjimo? Gal nuodēmių baisybē ir daugybē mane gāzdina? Tekalba Viešpats per Ezekieliaus lūpas: "Sugrįžkite jūs, šaukia pranašas, Izraeliaus vaikai; jeigu būtumēt viena žaizda apsidengę, grįžkite prie manęs, gi aš jas visas pagydysiu. Aš jums grāžinsiu jūsup nekaltybę pilnai gražią, ir jūs paliksite baltesni už sniegā."

Ir ar begalima baugintis? Ar esu didesnis nusidējēlis už šv. Augustinā, kurs buvo išlenkęs paleistuvybēs taurę iki pat dugno? Ar esu didesnē nusidējēlē už Mariā Aigiptietę, kuri savo jaunystēs dienas gyveno prostitucijos namuose? Ar esu kaip šv. Magdalena, kurios papiktinimai ir pasileidimas skambėjo visame Jeruzalēs mieste? Ar būčiau taip atkaklus Jėzaus Kristaus Bažnyčios persekiotojas, kaip šv. Paulius? Ar galiu lygintis su piktadariu prikaltu prie kryžiaus, su šv. Petru, kurs, tris kartus prisiekdamas, išsižada savo Mokytojo, savo Išganytojo ir Dievo? Ar būčiau toks kaip Ninyvos gyventojai, kurių palaidumui nebuvo ribų; ar toks, kaip Judos karalius Manases, kurs išniekinęs šventyklā paskelbia visai karalijai savo šventvagiškąjį darbā; ar kaip Nabuchodonosoras, Babilonijos karalius, kurs puikybēs apsvaigintas drįsta atsistoti ant Aukščiausiojo altoriaus ir liepia save, kaip Dievā, garbinti? Dieviškojo gailėstingumo vartai man visuomet atidari. Nēra piktadarybēs, kurios jis negalētų atleisti.

Ar belauksiu rytojaus, kad susitaikinčia su geriausiuoju Tėvu? Jis šiā valandā skuba prie manęs, tiesia savo rankas, kad priimtų mane atgailos sakramente, ir per savo tarnā man dovanotų. Eisiu, išpažinsiu savo nuodēmės, kad prikeltų mane geriausias Tėvas, glaustų prie savo širdies, duotų ramybēs ir taikos pabučiavimą, apvilktų nekaltybēs rūbu. Tesidžiaugia mano suvargintoji dvasia, tesilinksmina Dangus, kad buvau miręs ir prisikēliau, buvau žuves ir atsiradau.

(Iš nežinomojo Misionieriaus užrašų).

Dabar žmogus vis daugiau nori būti žmogumi, vadinās, trokšta laisvės, lygybės, giliau atjaučia kiekvienā pažeminimą. Jeigu norime, kad žmonēs užaugę nebūtų lyg kokių avinų būrys, kurie galima valdyti kumščia, tai turime jau vaikuose lavinti gerbimą savēs, o ne žeminti juos.

Dr. Pr. V. Foerster'is.

Gerī žmonēs sprendžia apie kitus, pradėdami nuo gerosios pusēs.

A. Mickevičius.

Nežiūrėk į tai, kaip kas meldžiasi, o į tai, ką daro.

E. Ožeškienė.

Pastabos ir Apžvalga.

Vajui Pasibaigus.

Kovo 31 dieną baigiasi Trečiasis Vajus. Užsibaigia garbingos rungtynės.

Centro Valdyba, suskaičius ir palyginus kuopų darbo rezultatus, išdalys pažadėtas dovanas.

Vajus pasibaigia, bet tos rungtynės, tas kilnis darbas netur sustoti. Ir po Vajaus jis tur būt varomas ir sulig visų išgalių stiprinamas. Mūsų augimas, mūsų stiprybė priklauso nuo sistematingo, neatlaidaus darbo.

Šitos minties neprivalom niekadoms užmiršti.

Konstitucija ir Pataisos.

Vyčių konstitucijos paskutinioji laida yra padaryta 1919 metais. Nuo to laiko organizacijos Seimai yra padarę daug pataisų, kurios reikalinga įtraukt pačion konstitucijon. Apskritai, mūsų konstitucija reikalinga naujos, grynos redakcijos, apvalymo jos nuo pasenėjusių, šabloninių nudėvėtų sakinių, žodžių ir stiliaus.

Kol tai įvyks (o graičiausia įvyks nelabai greit, kadangi senosios laidos kopijų yra gana daug), tai randam reikalingu išrašyt pačias svarbiausias ir reikalingiausias pataisas su kuriomis kone kasdien tenka susidurt.

Kuopos, nesilaikydamos Seimų priimtų konstitucinių pataisų ir organizacijos tvarkos taisyklių, prasilenkia su bendra tvarka ir bereikalingai apsunkina Centrą. Centro žmonėms prisieina tokioms kuopoms atskirai aiškint taisykles ir tvarką.

1. Narių mokesčiai. Konstitucijoje yra pasakyta (Žiūr. Skyrius 2-ras, paragrafas 5-tas): "Ištodami nariai moka 25 centus, paskui gi kas mėnuo moka po 15 centų, o sausio ir liepos mėnesiuose po 10c. virš—Centro išlaidoms padengti."

Šis paragrafas dabar tur būt taip suredaguotas (Žiūr. 1924 m. Rugsėjo-September 15 d. "Vyčio" Nr. 15 (161), pusl. 363, "L. Vyčių 12-jo Seimo protokolas," paragr. 5): "Ištodami nariai moka 25 centus, paskui sausio ir liepos mėn. moka po \$1.50. Centran siunčia \$2.00 į metus. Ištėjimai ir \$1.00 metinė mokesties lieka kuopos lėšoms padengti."

Mokesčių reikalais kuopoms ir Centru tenka kuo dažniausiai susidurt. Del to ir jų tvarka reiktų kuopose žinoti. Reik laikytis aukščiau išrašytos tvarkos, L. Vyčių 12-jo Seimo nustatytos.

Kalbant mokesčių klausimu, prisieina pažymėt dar vieną dalykėlį. Jei iš šeimynų priklauso

daugiau, negu vienas narys, tai vienas jų privalo mokėt pilną nario mokestį, o kiti gal mokėt Centru \$1.20 į metus. Šie organo "Vyčio" negauna.

2. Nariai. Konstitucijos senojoje laidoje yra pasakyta (Žiūr. Sk. 2-ras, paragrafas 3-čias), kad "organizacijos nariais gal būt asmenys nuo 16 metų amžiaus iki 35 kaip veikėjai su sprendžiamuoju balsu"..., o turi būti "...nuo 14 metų amžiaus iki 35 kaipo veikėjai su sprendžiamuoju balsu" ir t.t.

Su kitom pataisom rečiau susiduriama ir jos praktikoj nesipainioja. Visos 12-jo Seimo pataisos, kaip tai, apie organizacijos tikslą, uždavinius, Centro Valdybos atsakomybę ir teises, nauja priesaika ir t.t. išspausdinta 1924 m. "Vyčio" Nr. 15 (161).

Ateitininkų Atstovai.

Ateitininkai sumanė pasistatyt Kaune namus, kuriuose galėtų įsikurt centrą susirinkimams, sportui ir kitiems gyvenimo būtiniejiems reikalams.

Kaune būtų stoka yra didelė ir ji labai skaudžiai paliečia neturtingą moksleiviją ir studentiją.

Pastatymas nuosavų namų tokių moksleivių ir studentų vargą ir skurdą žymiai sumažintų.

Ateitininkų namams gražią pradžią padarė Lietuvos darbuotojai, duodami, ar pasižadėdami duoti, paramą. Ten jie sudarė jau kelias dešimtis tūkstančių litų.

Kad tuos namus graičiau įsigyti, Ateitininkai du atstovu atsiuntė pas mus—Amerikon. Atsiuntė kun. St. Kiškį ir studentą Antaną Tylenį. Abu gabūs, energingi jaunuoliai ir pasižymėję veiklumu ne vien katalikų moksleivijos, studentijos bei apskritai jaunuomenės tarpe, bet ir visuomenės, politikos gyvenime. St. Ant. Tylenis yra buvęs Pirmojo Seimo atstovu.

Ateitininkų atstovai lankys mūsų kolonijas, aiškins moksleivijos bei studentijos padėtį Lietuvoje ir prašys mūsų paramos.

Ar mes privalom juos remti?

Privalom!

Ateitininkai patys už save kalba. Ateitininkų idėja yra padaryt Lietuvą kultūringą, šviesią, blaivą, krikščionišką. Ateitininkai saugo Lietuvos nepriklausomybę nuo visų priešų. Iš jų eilių yra išėję įžymiausi tautos ir valstybės darbuotojai ir kūrėjai. Kam nėra žinomi Krupavičiaus, Putino, Draugelio, Karvelio, Dovydaičio, Ambrozaičio, Endziulaičio, Raulynaičio, Šalkauskio, Lipčiaus, Bystro, Starkaus ir eilės kitų vardai?

Jei šiandien Lietuva džiaugiasi laisve ir nepriklausomybe, jei jai nereik su bolševikais "koininos" graužti, šlėktos nagaikos jausti ir kolioji-

mus bei išniekinimus girdėti, tai ačių ateitinin-
kams, kurie svetimoms pagundoms nepasiduoda,
jokių internacionalų nepripažysta.

Amerikiečiai rėmė ir šiočas ir tokias misi-
jas. Kai kurie "misijonieriai" už gerą mūsų šir-
dį tik pajuokė. Bet tas mus išmokino juos ir jų
misijas geriau panagrinėti ir įvertinti.

Ateitininkai yra mūsų žmonės, mūsų obalsių,
idėjų nešėjai, ir dėl to mes privalom juos nuo-
širdžiausiai remti, prisidėti prie jų misijos geres-
nio pasisekimo.

Del Peticijos.

"Darbininkas" išspausdino Liet. Vidaus Rei-
kalų Ministerijai peticijos tekstą, kurioj pataria-
ma neįsileisti Lietuvon tų spaudos organų, kurie
šmeizžia, visokias nesąmones skelbia apie atsako-
mus vyriausybės žmones, žmonių akyse žemina
jų autoritetą ir tuomi pažemina pačią vyriausybę.

"Mes tikime," sakoma peticijoje, "kad toks taria-
mų lietuvių laikraščių darbas yra lietuvių tautai ža-
lingesnis, negu svetimi laikraščiai leidžiami Rygoj,
Berline ar Varšuvoj ir skleidžiantieji neteisingas ir
suklastuotas žinias apie Lietuvą. Todėl kaip Lietu-
vos Vyriausybė randa reikalingu uždrausti įvežimą
į Lietuvą žalingų svetimų laikraščių, taip privalo
uždrausti įvežimą į Lietuvą tų Amerikos lietuvių
laikraščių, kurie ne tik tebešmeizžia Dr. Purickį, o
purvina ir Lietuvos Vyriausiąjį tribunolą."

"Akiname Lietuvos autoritetus kuograičiausia da-
ryti žygius prieš Lietuvos veikėjų ir Lietuvos aukštų
įstaigų juodinimą."

Tokia yra peticijos mintis. Niekam nenau-
jiena, kad kai kurie Amerikos lietuvių laikraš-
čiai, pavyzdin, "Vilnis," "Keleivis," "Naujienos"
ir kiti sistematingai koneveikia asmenis stovin-
čius valdžios priešaky. Tie laikraščiai pasiekia
Lietuvą, pasiekia tamsesnius kaimų žmones ir jų
tarpe padaro blogos įtakos. Tamsūs žmonės, ne-
sugebą atskirt rimto rašto nuo šlamšto, nesiori-
jentuojantys dalykų padėty, partijų kovos prie-
monėse, visa ima už gerą pinigą ir įgauna koblo-
giausios nuomonės apie asmenis stovinčius val-
džios priešaky ir apskritai apie pačią valdžią.

Ar verta tokius laikraščius visiškai uždraust
įvežt į Lietuvą? Be abejo, ne. Visa jų, liberalų,
spauda pakeltų "gvolta," apsišauktų kankiniais
ir gerokai pasireklamuotų. Negalėdami pasiekti
Lietuvos žmonių tiesioginiu būdu, siųstų laiškuo-
se iškarpa ir kitais būdais savo darbą atliktų.

Lietuvos laikraščiams yra cenzūra. Ji prižiū-
ri, kad vyriausybės ir atskirų aukštųjų valdinin-
kų bei įstaigų prestižas nebūt žeminamas ir nie-
kinamas.

Tokia cenzūra galėtų būt pritaikinta ir Ame-
rikos lietuvių laikraščiams varantiems juoda
šmeizto ir nesąmonių skleidimo darbą. Visi to-

kių laikraščių Nr., su melais, šmeiztu, turėtų būt
sukonfiskuoti. Tiesiog būtų nedovanotinas val-
džios apsileidimas, jei ji, prižiūrėdama vietinius
spaudos organus, leistų amerikiečių šlamštams
demoralizuot Lietuvos kaimą. Sakom kaimą dėl
to, kad ten yra daugiausia neapsišvietusių ir ne-
patyrusių žmonių. Šviesesniems šlamštai atsi-
bodę ir neįdomūs.

Vatikano—Lenkijos Konkordatas.

Š. m. vasario 10 dieną Vatikanas ir Lenkija
pasirašė konkordatą, kurs skaudžiai palietė Lie-
tuvą. Tame konkordate yra straipsniai, kuriais
einant Vilniaus vyskūpija įkorporuojama Lenki-
jos bažnytinė organizacijon.

Lietuvoj dėl šio Vatikano-Lenkijos konkorda-
to subrusdo vyriausybė ir piliečiai. "Eltos" pra-
nešimu, Kaune ir kitur įvykę masmitingai, ku-
riuose smerkiama Vatikano politika užgirianti
lenkų smurto aktą, išnešamos grieštos protesto
rezoliucijos. "Elta" praneša, kad Kaune, po mi-
tingo, žmonių minia apstojusi Vatikano atstovo
Lietuvai, monsignoro Zecchini, būta ir, jam ne-
išėjus, svaidė kiaušiniiais. Rezoliucijose žmonės
prašo valdžios atšaukti Lietuvos atstavą iš Vati-
kano, o Vatikano iš Lietuvos.

Spauda taip pat pilna raštų pasmerkiančių
konkordatą ir išrodančių jo didelę blėdį Lietuvai.
p. Vygandas "Lietuvos" Nr. 48 štai ką rašo dėl
to konkordato:

"Konkordatas su lenkais pasiliks juoda dėme
Vatikano istorijoje: aukščiausiasis pasauly moralus
autoritetas, amžinų tiesų saugotojas nė nebando
užstoti teisingumo ir visiškai ramiai prideda savo
ranką prie nemoralaus, neteisingo akto. Kadaiše
tiara nugalėjo kardą tuo, kad jos nešiotojas galėjo
drąsiai pasakyti: "Dilexi iustitiam et odivi iniqui-
tatem propterea moriar in exilio" (pamylėjau tei-
singumą ir neapkenčiau neteisumo, todėl mirštu
ištremtas)."

"Gal, kas pasakys: "Kame gi čia Vatikanas taip
užgavo teisingumą? Jis tik priėmė susidariusią pa-
dėtį ir daugiau nieko."

Ne. Vatikanas ne tik "priėmė susidariusią pa-
dėtį," sutikdamas inkorporuoti Vilniaus vyskūpiją
lenkų bažnytinėn organizacijon; jis pozitingai sank-
cionavo Želigovskio smurtą ir išdavė Vilniaus lie-
tuvius lenkinimui. Nes Vilniaus arkivyskūpo pasky-
rimas konkordatu priklauso lenkų valdžios ir nega-
lima dvejoti, kad dabartinį vyskūpą Matulevičių
greitai pakeis koks nors lenkizmo apaštalas."

Lenkai iš seno mokėjo bažnyčią panaudoti
lenkinimo tikslams. Dabar jie moralės paramos
gavo iš aukščiausiojo bažnyčios autoriteto. Ne-
veltui Lietuvos žmonės sako, kad Vilnijos lietu-
viam dabar užstojo liūdniausios dienos.

Iš to bus ir daugiau liūdny išvadų. Lietuvoj
antireliginiai gaivalai drąsiau pakels galvas, o
katalikams bus išmušta iš rankų didi moralė jėga
atsispirti.

Vadai ir Nutautėliai.

Lietuvių tautą sunaikino ir įžymią jos dalį nutautino ne kokie atėjūnai apaštalai iš Lenkijos ar Rusijos, bet savieji nutautėliai vadai.

Šiandien tauta gailisi ir kremtasi dėl Vilniaus, kad bočių žemė, tautos sostinė yra išplėšta. Kas gi kaltas? Žinoma, tie buvusieji vadai inteligentai, kurie žmonėms sakė, kad reik melstis lenkiškai, tai gražiau, na, ir Ponas Dievas geriau supranta. Reik kalbėt lenkiškai arba rusiškai, tai poniškiau. O lietuvių kalba esanti muzikų kalba.

K. P. "Drauge" džiaugiasi, kad Amerikos lietuvių visuomenėj atsiranda skaiščios išimties inteligentų, ypač dvasios vadų, kurie čia gimę ir augę, svetimtaučių tarpe gyvendami ir mokslus eidami, ne tik neužmiršo lietuviystės, bet užėmė vadovavimą parapijose ir lietuvių tarpe stengiasi lietuviystę gaivinti ir jai patikrint prideramas teises.

"Ištautėjimas," anot "Draugo" redaktoriaus, "tai sielos suliuurbėjimas. Tad ir matome ištautėjant dažniausia tuos, atsiprašant, "inteligentus," kurių pakaušis tuščias, kaip "fleperkos," o širdis—samanomis apaugusi, be jausmo, be grožės nuovokos, be gilesnio religinio gyvenimo."

Atvirai ir aiškiai. Nutautimo ir ištautinimo priežastys—silpnabūdybė arba užgaidos pasiekt šiltų, patogių vietų.

— 0 —

Bibliografija ir Kritika.

Kunigo D-ro Jožo C. Navicko veikalas Anglų kalboje.

Nesenai iš spaudos išėjo anglų kalboje kunigo D-ro C. Navicko kūrinys—"The Doctrine of Saint Cyprian on the Sacraments." Tai tezė, kurią kun. Navickas prezentavo Teologijos Fakultetui Friburgo Universitete, kad gavus Daktaro laipsnį. "The Homiletic and Pastoral Review" iš kovo mėn. (š. m.) komentuodamas jo kūrinį, pažymi: "A truly scholarly exposition of a difficult patristic subject, remarkable especially for its admirable logical order and for its clear lucid style. The author has contributed for English-speaking theological students a fine model for investigation of sources of Patristic criticism, so composed as to stimulate seminarians to imitate his example. It is to be hoped that interest in such studies will thereby be promoted and as valuable results accrue" (vol. XXV, No. 6, p. 679)."

Toks komentaras apie lietuvių kūrinį anglų spaudoje tiesiog džiuginantis. Ir, tikimės, kad kun. D-ras Navickas neleis gabiąjį savo plunksnai rūdyti ir moksliniai jo kūriniai seks kits kitą, išgarsinant, kad ir Lietuviuose yra liaureatų intelektualų. Tatai, "kol jaunas, o, broli, sėk pasėlio grūdus."

Samata.

Recollections of the Last Four Popes and of Rome in Their Times. By Cardinal Wiseman. Published by Joseph F. Wagner, Inc., New York. Price \$1.35.

Naujai pasirodžiusi knyga vaizduoja Europos panoramą pirmoje praeito amžiaus pusdalyje. Autorius, kardinolas Wiseman'as, savo atminimuose aprašo laikotarpį, pradedant Napoleono puolimu ir baigiant, kai Anglijoje prasidėjo katalikiškoji reakcija, vaizdžiai apibudindamas tų laikų didingus asmenis ir garsingus įvykius. Autoriaus atminimuose pašvenčiama įžymiausia vieta aprašymui jo laikuose gyvenančių keturių popiežių gyvenimų. Jų vardai yra šie: Pijus VII, Leonas XII, Pijus VIII ir Gregorius XVI. —Kardinolas buvo artimas sakomiems popiežiams; tatai turėjo gražios progos pažinti jų būdą ir matyti didingus jų nuveikimus; ir delto jo veikalas atsižymi sėkmingais ir svarbiais daviniais. Iš aprašytų popiežių gyvenimų turi susidomėti, ypač Pijaus VII, popiežiavimo laikais, kuriuose gerbtngasis popiežius erojringai kovojo su Napoleonu už Bažnyčios teises. Pats veikalas išleistas pritaikintam laikui, kaip tik pasitikti šiuos šventuosius Metus, kadangi kardinolas Wiseman'as, pats dalyvavęs Romoje jo laikų didingame Jubilėjuje, patiekia žinių apie tuometines iškilmų apeigas ir piešia gražių įspūdžių apie Amžinąjį Miestą. Gi įžangos į veikalą rašytojas, Tėvas Reville, visai neperdeda, kai pažymi: "Rome lives in its pages. We tread with Wiseman the crest of the Seven Hills."

Samata.

When the Moon Became a Chinaman, and Other Stories. By Milton McGovern. Published by P. J. Kenedy & Sons, New York. Price \$1.75.

Autorius teikia skaitytojams dvyliką gražių gyvenimo apysakų, taikomų vaikams ir interesingų suaugusiems. Temos nušviečia svetimus kraštus ir apibudina įvairių sluogsnų asmenis bei charakterizuoja jų pobūdį. Sėkmingai ir aiškiai aprašyta nemokslis kaimietis, nerūpestingas miestelėnas ir didikas savo palocių. Pirmoji apysaka, iš kurios knyga užvardinta, tai istorija jaunikaicio, kurs rado savo pašaukimą sukrikščioninti Kyniečius. Kitos apysakos apima ir piešia New Yorko tenementų supuolusį gyvenimą ir karaliūnų patyrimus. Visos istorijos yra ryškios ir lengvos savo forma ir dikcija. Nors detaliuose ir pasitaiko vimziškumų, tačiau visų istorijų motyvumas sužadina ir pakelia tave ryžtis atsiekti kilnųjį pasiūkavimą ir doros idealą.

Samata.

The Literary Essay in English. By Sister M. Eleonore, C.S.C., Ph.D. Published by Ginn & Company, Boston, New York. Price \$1.48.

Amerikoje ne visose mokslo įstaigose pratinama jaunas pajėgas prie taisyklingos literatinės kūrybos. Literatinis klasiškasis skonis neįmanomas, įžymesnieji autoriai negvildenami, o literatūros svarbieji kūriniai nepaliečiami. Ir šiandien Amerikos studentija iš dalies pasitenkina vien dienraščiais, pigiais mėnraščiais ir efemeroline fikcija. Tai priprastas kasdieninis dvasios maistas. Tuos visus žalingumus ir grėšiančius pavojingumus besimokinančiai Anglo-saksų gentkartei aiškiai permatė katalikė vienuolė M. Eleonora, pasižymėjusi savo paskaitomis ir patyrusi Anglų literatūroje. Ji tai pagamino ir išleido sakomąjį veikalą, kurio tikslas supažindinti studentiją su geriausiais Anglų rašytojais ir tuom pripratinti ją kultivuoti literatinį Anglo-saksų kūrybos stilių. Tame savo veikale ji nušviečia Anglų literatūroje stiliaus savybes; patiekia rinktinųjų rašytojų bibliografiją; pernagrindžia ir iškritikuoja kiekvieno jų stilių ir ypatybes. Tokiu tai būdu ji gelbsti jaunoms pajėgoms susipažinti ne vien išnagrinetomis įvairių rašytojų selekcijomis, bet ir pačios autorės stilium, kurs yra elegantiškas ir gracingas. Sakomasis vienuolės veikalas daug kuomi padės studentijai ir tiems, kurie imasi bei ruošiasi kultivuoti taisyklingą literatinį kūrybos stilių Anglų kalboje.

Samata.

Kun. A. T.

Giovanni Papini.

Aršiausias Tikėjimo ir Bažnyčios burnotojas ir kritikas atsiverčia ir priima Romos Katalikų Bažnyčios Tikrąjį Tikėjimą.

Spauda anglų kalboje yra galingiausia ir skaitytiniausia visame pasaulyje. Niekur kitur nerasi tiek daug laikraščių ir įvairiausių knygų spausdinant, kaip angliškai kalbančiosios visuomenės pajėgomis. Gi kitu žvilgsniu negalima pagirti tų visų raštų leidimo į pasaulį. Daug yra peiktinų veikalų. Kitus kūrinius reikėtų visai pamierkti. Tvirkinančią raštiją suvis uždrausti.

Žvelgiant į tokį mišinį ir nerymastaujant, kas toliau bus, štai išvyksta kas tai nepaprasto ir nesitikėto anglų raštijoje. Visi dvasios galiūnai sujudę klausia: "Kas gi pasidarė su anglų literatūra?" Ypač, kuomet plėtėsi be jokio trukdymo laisviausieji raštai ir tvirkino skaitytuos, tai išnetyčių ir staiga pasirodė tyriausia ir krikščioniška Juliaus Hemon'o apysaka "Maria Chapdelaine" ir pardavinėjama šimtais tūkstančių egzempliorių. Kita momentinė ir perkamiausia knyga, tai ne romanas bei sensacinė pasaka, tačiau yra "Storia di Christo" arba "Kristaus Gyvenimas."

Tatai iš kur gi toji perversmė?

Pirmojo veikalo "Maria Chapdelainės" autorius yra nekatalikas ir jo veikalas, tikrai katalikiška knyga, yra spausdinama nekatalikų. Giovanni Papinio veikalas spausdinamas ir gi nekatalikų. Tačiau abiejų autorių veikalai šiandien yra populiariausios knygos. "Storia di Christo" yra skaitytiniausia ir įtakingiausia visų: katalikų ir protestantų ir kitų tikėjimų išpažintojų. Ir reikia spėti, kad tų abiejų veikalų pagrindus yra pagrįsta jų pačių asmuo, esąs doras, tyros širdies ir krikščioniškas.

Šiose skiltyse bent trumpai paminėsime tik patį Giovanni Papinį, o kitu kart stengsimės apibriežti garsiausį jo veikalą "Storia di Christo."

Kas gi yra tas Giovanni Papini, kurs, duodamas pasauliui veikalą, pakreipė milijonus širdžių ir protų prie pamyliavimo ir skaitymo dieviškosios jo istorijos?

Gimimo jis yra italas, ūgio virš šešių pėdų ir amžiaus 42 metų, kurs šešeri bei septyneri metai atgal garsėjo visoje Europoje dideliu bedievinu talentu, kaipo aršiausias burnotojas prieš Tikėjimą ir Bažnyčią ir viską, kas tik yra šventa ir brangu tikybiniam žmogui. Jis buvo šventųjų paveikslų daužytojų vadas ir desperacijos šulas. Jis netikėjo nei į Dievą nei į pomirtinį gyvenimą. Jis skelbė saužudystę ir su gyvenimo pabaiga pas jį baigėsi viskas. Žmonija, sulig vakarykščio Papinio, buvo taip niekinga ir bevvertė, kad nieko kito nebelleka, kaip tik išnaikinti ją.

Kuomet prasidėjo pasaulinis karas, tai Papini juokėsi. Kaipo įžymiausias to laiko kritikas jis kritikavo kiekvieną žingsnį ir visus ir viską, manydamas, kad jau išsipildė viskas, ką mintijo ir ką skelbė pirmiau. "Aš juokiausi," sako jis apsakdamas savo gyvenimo istoriją, "juokiausi visu galimu kartybių džiaugsmu matant besipildančius apgailėtinausius mano įsitikinimus, kaip viena tauta pasauki kita, be jokios sąvokos ir atsargumo, maudosi kraujuje, pleška ugnyje, aukoja stipriausius vyrus, skerdžiant, žudant, naikinant—tai visa taip jau yra, kaip tik aš mintijau ir tikėjau apie žmonijos giminę: kad ji tebuvo niekinga ir nebylė, negalinti dorai gyventi ir tik pikto ieškojo; kad dominuojąs jos pobūdis, tai gyvuliškumas, o viršiausias krypsnis, tai naikinti ir žudyti, žudyti ir naikinti. Taip. Aš juokiausi. Ir labai džiaugiaus, matydamas, kad sutvirtėję mano gyvenimo įsitikinimai pilnai išteisinami."

Tačiau toks nusistatymas negalėjo ilgai tęstis. Juk pats Papini ieškojo tiesos, o jo protas logiškai svarstė įvairius klausimus ir nerimavo esąs suvaržytas neišriša-

mais atsakymais. Ir po karo, po reakcijos, apėmė jį visą nuliūdimas ir painus ir skaudus atsikartotinas klausimas: "Delko gi? Kam gi yra šie pasibaisėtini dalykai—nepakanta ir pagieža ir skerdynės ir žudymas ir išnaikinimas?"

Vis gi įdomu žinoti, kokią pradžią Papini turėjo savo gyvenimui. Apie tai jis pasakoja vienam savo pažyztamam šiaip: "Po pirmutinių pasibaisėtinų karo patyrimų aš pradėjau žiūrėti į žmonių istoriją, kaip niekada pirmiau. Aš turėjau išauklėti pats save. Aš neturėjau klasinio išsilavinimo. Tatai turėjau susirūpinti ir ieškoti ir surasti sau kelią. Tai ne tas viena varginio mane. Visos mano gyvenimo apystovos spyrė mane būti tuo, kuo buvau—bedieviu. Mano tėvas buvo aršusis anti-klerikalas—taip, jog mano kūdikystėje motina turėjo slaptai apkrigdyti mane. Jau jaunoje dienoje pradėjau skaityti ir knisiausi knygoje. Man suėjus 15 metams, tai aš buvau jau užkietėjęs pesimistas, o šešioliktuose metuose likau toks racijonalistas, jog pasiryžau stropiai mokintis Ebrajų kalbos, kad galėčiau net kritikuoti patį Šventąjį Raštą! Taip. Iš pat pradžių aš buvau temperamentalinis anarchistas."

Ir neįstabu, kad su tokia pradžia gyvenimui jaunas Papini įsivyravo į tikrąjį materialistą, nepakenčiamą bedievių, racijonalistą ir t.t. O vis gi jis turėjo didelius gabumus. Dvidešimtuose metuose jis sutvirtėjo ir garsėjo nepaprastu savo iškalbingumu. Oracijonalistinės minties vadų nestokavo ir jie tai sugebėjo jį padrasinti ir padrasinti ir patraukti save ir pasisavinti. Netrukus pats Papini tapo uoliausias jų vadas ir, būdamas įtakingu, įsisteigė "mokyklą," kad jos pagalba panaikinti visa tai, ką kiti laikė už tiesą. Ir, juoba, turėjo milžiniškas šalininkų gaujas. "Gi šiandien," sako pats Papini, prisimindamas savo bendraminčių ir pasekėjų "tėmykit, ką turime! Morselli, poetas ir dramatininkas—jis yra miręs, bet gi mirė kataliku, mirė šventojo mirtim. Guiliotti, buvęs aršiausias anarchistas, nūngi yra karštasis katalikas. Piccoli yra kitas" ir d. k.

Pirm atsivertimo Papini darbavosi per dvidešimtį metų, rašydamas įvairaus turinio raštus, kurių išėjo 23 tomatai, susilaukę virš 50 laidų. Jo raštų įtampa buvo kritika arba filosofinės nesąmonės. Jis pats pasisako, kad tie jo raštai buvę taip blogi, kad visus reikią patalpinti uždraustųjų knygų Indeksan. Tarp kitų jo raštų jis yra parašęs poezijos tris tomus ir autobiografišką apysaką "Un Uomo Finito"—literatiniai "Pabaigtasis Žmogus," kurs pasiekė visako galą. Toje apysakoje jis apreiškia save visą su visomis neramaus ir užtemdyto jo gyvenimo mintimis ir svajonėmis. Tai apysaka to žmogaus, kurs mėgina kiekvieną tikyba ir visus išpažinimus ir pabaigia betikėdamas į nieką—kurs ateina prie jo sielos kelionės galo "pabaigtasis žmogus," nuogas ir tuščias—neigimo skelbėjas.

"Un Uomo Finito" apysaka, kuri taip vaizdžiai vaizdavo jo paties gyvenimą, nebuvo tai paskutinis perskyrimas Papinio gyvenimo istorijoje. Tie nenumalšinami tiesos ieškojimai ir klausinėjimai pastūmėjo jį prie naujų įsitikinimų—būtent, kad—nežiūrint tų pasibaisėtinų karo ir nepakantos ir pagiežos tragedijų—žmogus nėra visas gyvulus nei visos niekšas. Ir bekamantinėdamas ir tyrinėdamas įsitikrino, kad žmogus turi sielą. Ir tai įsitikrinęs sykį turėjo jis pripažinti už tiesą. Ir logiškoje išvadoje jis pats ir gi turėjo sielą ir toji siela turi būti nemirtinga ir negali būti nemirtinga be Amžinojo Dievo.

"Ir, jeigu tas visa yra tiesa," panašūs klausimai kankino Papinį, "ir, jeigu Dievas sutvėrė žmogui sielą ir ji priklauso Dievui, tai kam gi žmogus taip yra: toks besielinis ir toks bedievinis, toks žiaurus, toks pagiežingas, taip palinkęs savymeilei ir atsidavęs karui ir išnaikinimui?"

"Yra vienas atsakymas, būtent tas, kad žmogus atmeta Dievą—

"Ir vienatinė žmogaus problemos išėiga yra sugrąžinti

Ji atgal Dievui, atversti jo širdį Dievop, iškeliant jį virš gyvuliškosios prigimties ir priartinti prie Dievo. Trumpai tarus, tai vienatinis kelias atmainyti žmogaus istoriją iš brutalinio rekordo kraujo ir geidulingumo ir kokšumo ir savameilės į taikos ir sutikimo ir meilės—vienatinis kelias atmainyti žmogaus istoriją, tai atmainyti žmogaus dvasią. Ir, jeigu norime atsikratyti karų ir kraujo klanų ir prasikaltimų, jeigu ryžtamės gauti taiką ir gera žemėje, tai turime pakeisti žmogaus instinktą, turime jį atšviesti pirmą kartą Dievo meilės, kuri slenkant amžiams vis daugyn ir daugyn nērėsi ir skendo kūno geiduliuose.”

Tai pasakyti yra lengva. Bet gi tokią atmainą įvykinti savo gyvenimui yra sunkoka. Taip būta ir su Papiniu. Jis pats aiškinasi, sakydamas—“Buvo klausimas, kaip atsiekti tą permainingą žmogaus dvasioje. Ar gi jokio pasiryžimo nebuvo daryta? Visoje žmonijos istorijoje (tuo laiku mano tyrinėjimuose aš įsigilinau net 2,500 m. pirm Kr.) galėjau aš surasti rekordą tik vieno pasiryžimo—ir tas pasiryžimas buvo užrekorduotas krikščionių Evangelijose. Tada aš nusimalšinau. Dorinė Evangelijų sistema atsakė mano klausimams bent trumpam laikui. Aš tapau, taip sakant, evangelinis krikščionis, t.y. protestantas. (Tai buvo 1916 m., kuriuose Papini patyrė pirmutinį atsivertimą). Tačiau tai nebuvo gana. Kristaus Evang. be Paties Kristaus buvo niekas kitas, kaip tik gražiai skambantieji žodžiai. Vis gi turi būti autoritatas paremiąs tuos visus skambius žodžius. Tai aš lo-gingu būdu perėjau iš Kristaus mokymų į Patį Kristų—iš Absoliuto įsakymų į Patį Absoliutą. Ir tą Absoliutą, tą Autoritą, tą Gyvąjį Kristų galėjau aš surasti tik vienoje vietoje, būtent Bažnyčioje. Ir aš tapau katalikas... Aš priėmiau Tikrąjį Tikėjimą, Tikėjimą Katalikų Bažnyčios, Romos Bažnyčios.”

Ir taip vieną maloniai gražią dieną, metęs viską, jis eina į savo namelius kalnuotoje Bulcianoje, kad atsitrauktų nuo pasaulio ir būti vienam ir kovoti su savo mintimis. Ir čia kalnuotoje šalyje, užsidaręs pats vienas su knygomis—skaito jas, mąsto ir vėl skaito su ašaromis akyse, pagauta dvasia, neapsakomai džiaugdamasis ir skęsdamas laimėje. Vienas garsusis rašytojas sako, kad jis džiaugėsi, kaip tas evangelijos žmogus, kurs netikėtai rado turtą dirvoje—geroje, senoje dirvoje, kuri atrodė tokia paprasta, tokia kasdieninė.

Šioje menkoje žemėje gražiausia ir įspūdingiausia ir galingiausia tiesos pajėga tai Kristaus žodis, kuris gyvena milijonuose nusižeminusių žmonių, kuriems suteikia gausias žinias iš gero ir blogo ir duoda tą žinybą, be kurios gyvenimas mūsų civilizacijoje būtų nustumtas į pirmą kartą chaosą; tačiau tų žmonių draugijoje gyvuoja Katalikų Bažnyčia, kuri išlaikė smarkiausias audras ir nuožmiausius persekiojimus ir pergyveno visas karalystes ir imperijas ir visokias kultūras ir įvairias filosofijas; tatau tiesos ieškančiam yra tik vienas išsigelbėjimas iš to chaoso ir jis randasi Katalikų Bažnyčioje. Ir Papini, perėjęs į Katalikų Bažnyčią ir persiėmęs gūviąja josios dvasia ir sutvirtėjęs galinguoju Kristaus mokslu, pradeda 1919 m. didingą savo darbą. Ir toje nuteriojoje žemėje, kuri po pasibaisėtinų karo patyrimų atrodė jam koki ir piktjuokio teverta, užėjo negirdėta radinį. Ir kaip tas evangelijos žmogus, jis atiduoda už tą radinį visa, ką tik turi: visą pergyventą savo gyvenimą, visą įsigytą laisvosios dvasios garsenybę. Ir per penkioliką mėnesių tedirba vieną darbą: kasa tą turtą, dvasiškai savinasi ir rašo “Storia di Christo”—Kristaus Gyvenimą. Ir kam gi pašvenčia tiek laiko? Tai kas gi? Jis tuomet bus laimingas ir laimingais padarys ir kitų daugybę.

Savo knygoje Papini netveria naujo, individualiniai matomo Kristaus paveiklo. Užtenka jam Evangelijų. Jis moka žiūrėti ir mato jose tokią gražų ir amžinai jauną Kristų, kuriam nieko nebereikia pridėti. Ir talentinga savo plunksna jis parašė veikalą, iš kurio liepsnoja ugnis ir šildo užsalusias širdis. Ir mums ir kitiems nebėra

kito išėjimo: turime priimti tą atneštąją Kristaus meilę arba žūti; turime pasirinkti ar bevilti, juodą vargą arba drąsiausį tikėjimą. “Tam gi, kurs savo veikiančia mūmyse jėga gali padaryti be palyginimo daugiau, kaip prašome ar išmanome, jam tebūnie garbė Bažnyčioje ir Kristuje Jezuje.”

Iš Lietuvos.

Liaudies universitetas “Pavasaris.” Mūsų valstybei švietimas tai vienas didžiausių dienos reikalų. Jau šian-dien turime daug įvairių bendrų ir specialių mokyklų. Bet jos, toli gražu, ne visos tenkina ir ne į visus gyvenimo klausimus atsako. Ypač liaudis dar lieka reikalinga naujų kelių. L. K. J. “Pavasario” Sąjunga tą spragą atjautė ir tomis mintimis vedama ryžtasi atidaryti savo liaudies universitetą. Ši mintis jai yra gimusi prieš trejetą metų, bet nežinia kokių aplinkybių trukdoma ji negalėjo realizuoti.

Kiek teko patirti, tas naujas universitetas savo veikimu mano apimt visą Lietuvą, turės skrajojamojo universiteto pobūdį. Jo lektoriai lankysis provincijose ir laikys paskaitas, ruoš ištisis kelių dienų kursus, populiarius mokslą, išaiškins naujuosius pritaikomus išradimus, žodžiu kels visuomenės apšvietimą intelektualiniu ir moraliniu žvilgsniu. Be to, manoma ir Kaune bei jo priemiesčiuose veikimas praplėsti ir tomis pat žiniomis pasidalinti su sostinės liaudimi.

Liaudies universitetas “Pavasaris” turi pasirinkęs mokslo personalą iš Lietuvos universiteto profesorių ir studentų tarpo. Iškilmingas jo atidarymas rengiamas kovo mėn. 1 d. “Saulės” salėje. “Liet.”

Karo Muzėjus puošiasi. Vasario 15 d. parvežta į Karo Muzėjų naujai nulietos 3 bronzos figūros: 2 mtr. 80 cm. aukštumo Zikaro darbo Lietuvos Nepriklausomybės stovykla “Laisvė” angėlo pavidalo su nutrauktai geležies pančiais vienoj rankoj, o kitoj vėliava, ir biustai Dr. V. Kudirkos, ir Simano Daukanto. Kol kas figūros stovi prie Muzėjaus durų lauke.

Lietuvos uostų reikalams. Vasario 6 d. Ministerių Kabinetas priėmė šmatas, būtent, Klaipėdos uosto direk-cijai 253,318 lt. ir Palangos žvejų uosto statybai 2,721,020 lt. 80 ct.

Be to, finansų ministerijai leista paskirti 29,600 lt. cukraus fabriko statymo reikalams.

Lietuvos pinigai turi 90% vario ir 10% aliuminijaus. Iki birželio m. 1 d. visi monetai bus pabaigti kalti ir pristatyti į Lietuvą. Viso šių pinigų bus 42,000,000 už 6 milijonus litų vertės.

Lenkų paskalos apie Lietuvos šaulius. Kaunas. Lenkų spauda vėl pradėjo rašyti apie lietuvių pastangas šiais metais, birželio mėn. suruošti maldininkų keliones į Aušros Vartus ir Kalvariją. Lietuvos šauliai, anot lenkų laikraščių, esą pasiryžę ginklais praskinti kelią į Vilnių, jei maldininkai būtų sulaukyti ties neutraline zona. Šios lenkų žinios yra tokio pat tikslumo, kaip ir pernai metais paskleistos apie tariamas lietuvių keliones į Vilnių, kurias, norėję padaryti persirengę “maldininkais” šauliai. Šiais metais tos žinios, tur būt, yra lenkams reikalingos, kad paslėpus ir pateisinus žymių pasienio korpuso dalių koncentravimą ties neutraline zona, nes daugiau vargu kam jos yra reikalingos.

“Kastytis” nuskendo. Švedų spaudos žiniomis, nuskendo lietuvių laivas “Kastytis” kely tarp Gotlando ir Vesterviko. Laivas vežė 190 netto tonų vokiečių anglių. Žuvo 6 jūrininkai.

Seimas. Valstiečiai liaudininkai stoja už turtuolius. Valstiečiai liaudininkai mėgsta girtis, būk jiems rūpi vargingųjų žmonių reikalai. Deja, jų darbai ką kitą sako. Pav., Seime svarstytas pasižymėjusiems visuomenės veikėjams stipendijų ir pensijų (pašalpų) įstatymas. Pranešėjas pasiūlė šelpti d-rą Basanavičių, J. Jablonskį, Pr. Mašiotą, P. Vileišį, M. Pečkauskaitę, Pšibiliauskienę, P. Petkevičaitę ir T. Žilinskį. O valstiečių liaudininkų atstovas šmaktš ir iškišo Lietuvoj garsų laisvamanių Daktarą Šliupą, kurs Amerikos lietuviams savo laisvamaniškais plepalais įkyrėjo iki nebepakenčiamumo. Ypač gražiai pabrėžė liaudininkų užsispyrimą šelpti turčius darbo federacijos atstovas Lumbis. Dabar, sakė jis, kada pilna visur karių invalidų (sveikatos netekusių) ir šliaužiojančių gatvėmis alkanų vargšų, kalbėti apie stipendiją (pašalpą) žmogui, kurs dabar statas trijų aukštų namus, tegali suirutės palaikytojai.

“Vien.”

RIETAVAS (specialio korespondento). Šių metų vasario 15 dieną Rietavo “Pavasario” kuopa surengė vartotojų b-vės salėje šeimyninį vakarėlį su vaidinimais, dainomis, šokiais ir žaidimais. Vaidinta “Panciiai” ir vaidinta gerai, nors daugumas vaidilų vaidino tik pirmą kartą. Dainos buvo pritaikintos jaunimui ir labai pakėlė dalyvių ūpą. Šokiai ir žaidimai tęsė apie 2 valandas. Pakviestieji svečiai buvo pilnai patenkinti ir gausiai aukavo vakarėlio išlaidų padengimui ir kuopos naudai. Pelnas paskirtas spaudos platinimui.

Jaunuolis Svajotojas.

ANDRĖJAVAS (spec. koresp.). Andrėjavo “Pavasario” kuopa paminėjimui septynių metų sukaktuvių Nepriklausomos Lietuvos paskelbimo 16 vasario 1925 met. surengė bendrą vakarienę, į kurią, be narių, buvo sukviesta Andrėjavo šauliai ir vietos veikėjai. Laike vakarienės pasakyta prakalbų ir išnešta sumanymų vietos kultūrinimui.

Jaunuolis Svajotojas.

TVERAI (spec. koresp.). Čia veikia dvi jaunimo kuopai: “Pavasario” ir “Jaunimo Sąjungos,” kuri nuo pat savo įsikūrimo stengias sugriauti “Pavasario” kuopą ir tuo tikslu griebias nešvarių šmeižtų. Bet nežiūrint visų jų pastangų,—“Pavasario” kuopa nuolatos auga, o “Jaunimo Sąjungos” kp. nyksta, nes vietos jaunimas, supratęs netikslius jos tikslus, šalinas nuo jų ir dedas prie “Pavasario” kuopos.

Jaunuolis Svajotojas.

LAUKUVA (spec. koresp.). Š. m. vasario 11 d. Druktenių kaime N. pilietis iškasė iš žemės puodą su kaž kokių supuvusių metalu, tarp kurių rasta ir plonutės apvalios plytelės su gudiškais užrašais iš 1394 metų.

Jaunuolis Svajotojas.

RIETAVAS (spec. koresp.). Š. m. vasario 22 d. Rietavo gimnazijos skautų draugovė surengė šeimyninį vakarėlį su vaidinimais, žaidimais ir šokiais. Buvo pakviesta gimnazijos mokiniai, jų tėvai ir vietos inteligentija, be to keletas “apsišvietusių” žydėlių, kurie atsilankę užėmė pirmąsias vietas ir griovė nustatytą tvarką. Tėvai ir inteligentija buvo patenkinti vaidinimais, šokiais ir žaidimais, tik labai piktnos žydų nemandagumu. Už visa tai kliuvo skautam, kam jie juos kvietė.

Jaunuolis Svajotojas.

OKUPOTOJ LIETUVOJ.

Lietuvos Vytis Vilniuje. “Vilniaus Aidas” rašo: “Rusams nukariavus Lietuvą ir paveldėjus Vilnių šimtui metų suviršum vis delto miestas nesunyko. Atvirkščiai, jis dar gerokai yra pažengęs pirmyn. Rusai čia yra pastatę daug gražių namų. O lenkams mūsų miestą valdant jis jau gerokai sunyko, tapo apleistas, jokių pagerinimų nematyti. Lenkai patys nieko nauja nepadarydami, ligi šiol tik naikinti temokėjo.

Vienas simpatingas rusų tolerancingumo bruožas apsišviektė Vilniuj tuo, kad jie čia pakęsdavo Lietuvos ženklą.

lą. Tiesa, vietoj Lietuvos kunigaikščio vainiko and šydo jie buvo užrioglinę caro vainiką, bet paties ženklo nelietė ir nekeitė. Tą ženklą ligi paskutinių laikų matydavai ir eidamas pro Aušros Vartus ir per Žaliajį Tiltą, kurį yra pastatydinęs inž. Petras Vileišis ir padabinęs dideliu geležies lietu vytim, matydavai jį ir daugely kitų vietų. Bet lenkams tai akis svilindavo. Buvo nuplėštas ir numentas tas ženklas iš Aušros Vartų, kaž kur dingo remonto metu Miesto salėj. Tik vakar tas ženklas tapo nuplėštas ir nuo Žaliojo tilto.

Štai koks lenkų tolerancingumas ir rusų netolerancingumas.

TAUTOSAKA.

Daina.

Išėjo strielčiukas į mišką medžioti,
Per dieną medžiojęs nieko nenušovė.
“Oi gi, Dieve, ū, Dievulėli, ū,
Neturiu aš laimės šiandien ant paukščių!

Bėkit šunys greitai į mišką medžioti,
O ką jūs ten rasit duokit man žinoti.”
Šunys su ukvata ū, į mišką medžioti ū,
Jie nieko netrukę skardžiai sulojė.

Nuėjo strielčiukas ant šunų lojančių,
Pamatė panelę ant pievos miegančią,
O, jūs šunys, ū, nelokit, neskalykit ū,
Panelės iš miego nepabudykit.

Pabunda mergelė taip saldžiai miegojus.
Žiūri: gi strielčiukas prie šalies jai stovi.
—Kas čia stovi ū, kas čia žiūri ū,
Aš nei vilks, nei lapė, tu manęs nešauk.

—Nesibijok, mergelė, aš tavęs nešausiu,
Žinai strielčiaus madą: pabučiuoti gausi.
—Oi, tu durni, ū besarmati, ū,
Nedaryk sarmatos ant visų žmonių.

Joniškio v., Milvydžių k. Pad: M. Briedytė.
Užrašė Anti-Byras.

MISLĖS.

1. Dviem pupom visus laukus apšėja (akys).
2. Lops and lopo, kurps apt kurpo, mesk į vandenį neskęs (gulbė).
3. Žvanga žvangučiai, skamba skambučiai ant aukšto kalno, tas kalnas sidabrine galva (bažnyčioj varpinė).
4. Žvilga, kaip žaltys, ėda kaip arklys (dalgis).

Užrašė Anti-Byras.

VIENAIP ŠNEKA, KITAIP YRA.

Patriotai lietuviai parsikvietė Rochesterin kalbėtoją. Kalbėdamas jis sakė: “...Visa mūsų inteligentija tai yra tautos ateitis”...

Tęsdamas toliau pasakė: “Visa mūsų tautos ateitis remiasi moterimis”...

Moterėlė, išeidama iš svetainės, sako: “Per visą vakarėlį išsėdėjau šale “intalegento” ir visai nepasirėmė. Tai malagis tas kalbėtojas!”

Koresp.

NUKIRPK ILGIAU.

Vieną kartą žmogus nuėjo pas barzdaskutį plaukų apsikirpti.

Kaip barzdaskutis apkirpo, tai paklausė, kaip patinka. — Tu visai trumpai apkirpai, nukirpk... ilgiau.”

Harrisono Vytė—M. K.

Iš Centro Raštinės.

LIET. VYČIŲ CENTRO RAŠTININKO FINANSINĖ APYSKAITA.

PAJAMOS: Lapkritis, 1924.

Data	Nuo ko?	Mokesčių	Pašalp.	Adm.
4	L. V. 111 kp., Youngstown, O.	\$ 3.00		0.10
4	L. V. 36 kp., Chicago, Ill.	3.00		
4	A. J. Apanavičius			3.50
4	J. Banišauskas			4.00
4	L. V. 20 kp., Nashua, N. H.	0.75		
4	L. V. 47 kp., Waukegan, Ill.	27.15		
4	L. V. 79 kp., Detroit, Mich.	9.75		
8	L. V. 82 kp., Gary, Ind.	1.00		
8	L. V. 7 kp., Waterbury, Conn.	16.00		
8	L. V. 100 kp., Amsterdam, N. Y.	5.00		
8	L. V. 17 kp., So. Boston, Mass.	6.50		
18	L. V. 113 kp., Linden, N. J.	2.50		
18	L. V. 13 kp., Chicago, Ill.			0.50
18	L. V. 103 kp., Providence, R. I.	25.00		
18	L. V. 80 kp., St. Louis, Mo.	5.75		
18	L. V. 111 kp., Youngstown, O.	3.00		0.10
18	L. V. 4 kp., Chicago, Ill.	14.25		
18	K. Zaromskis		2.10	
18	L. V. 108 kp., Schenectady, N. Y.	7.00		
18	L. V. 6 kp., Hartford, Conn.	9.75		
18	B. Balčiūnas	1.00		
18	L. V. 16 kp., Chicago, Ill.		2.10	
18	L. V. 110 kp., Maspeth, L.I., N. Y.	3.25		
18	L. V. 90 kp., Harrison, N. J.	8.00		
18	L. V. 13 kp., Chicago, Ill.	5.00		
18	L. V. 48 kp., Springfield, Ill.	18.10		
18	L. V. 80 kp., St. Louis, Mo.	2.00		
18	L. V. 112 kp., Chicago, Ill.	18.00		
19	Walter Strioga, paskola	100.00		
19	Joseph Puplėsis, paskola	50.00		
	K. of L. Press už įvairius spaudos darbus	832.95		
	Viso pajamų lapkričio mėn., 1924 m.	\$1,190.10.		
Gruodis, 1924.				
8	V. Stancikas			11.25
8	J. A. Mickeliūnas		4.00	
8	L. V. 51 kp., Sheboygan, Wis.	22.50		
18	L. V. 6 kp., Hartford, Conn.	1.50		
18	L. V. 113 kp., Linden, N. J.	0.25		
18	L. V. 80 kp., St. Louis, Mo.	10.25		
18	P. Galinis			0.80
18	L. V. 35 kp., Chicago, Ill.	9.00		
18	L. V. 80 kp., St. Louis, Mo.			2.40
18	L. V. 8 kp., Chicago, Ill.	1.50		
18	S. Klapatauskaitė			4.00
18	L. V. 24 kp., Chicago, Ill.	5.50		
18	L. V. 18 kp., Cambridge, Mass.	24.00		
18	L. V. 102 kp., Detroit, Mich.	12.50		
18	L. V. 16 kp., Chicago, Ill.	8.25		
18	L. V. 5 kp., Chicago, Ill.	9.25		
18	L. V. 104 kp. Mahanoy City, Pa.	32.45	7.55	
18	L. V. 24 kp., Chicago, Ill.	7.50		
22	L. V. 79 kp., Detroit, Mich.	0.25		
22	L. V. 36 kp., Chicago, Ill.	6.00	2.00	
22	L. V. 110 kp., New Rochelle, N. Y.	5.00		

Data	Nuo ko?	Mokesčių	Pašalp.	Adm.
22	S. Šimulis, paskola	1,100.00		
	K of L Press už įvairius spaudos darbus	1,859.93		
	Viso pajamų gruodžio mėn., 1924 m.	\$3,149.63.		

Sausis, 1925.

29	L. V. 13 kp., Chicago, Ill.	3.50		
29	L. V. 39 kp., Minersville, Pa.	57.00		
29	L. V. 6 kp., Hartford, Conn.	16.25		
29	L. V. 90 kp., Harrison, N. J.	21.50		
29	L. V. 24 kp., Chicago, Ill.	31.00		
29	L. V. 5 kp., Chicago, Ill.	19.25		
29	L. V. 80 kp., St. Louis, Mo.	8.00		
29	L. V. 20 kp., Nashua, N. H.	6.00		
29	L. V. 27 kp., Norwood, Mass.	16.50		
29	L. V. 100 kp., Amsterdam, N. Y.	25.00		
29	L. V. 108 kp., Schenectady, N. Y.	20.00		
	K of L Press už įvairius spaudos darbus	741.89		
	Viso pajamų sausio mėn., 1925 m.	\$965.89.		

IŠMOKĖJIMAI.

Lapkritis, 1924.

Data	Kam?	Algos	Paskolos	Smulk.
8	Red. Algos	\$60.00		
17	A. B. Žemaitis		175.00	
19	F. L. Savickas	30.00		
22	Išlaidos už "Vytis" No. 18 (164) ir 19 (165)			25.90
	Delei spaustuvės	1,509.91		
	Viso išmokėta lapkričio mėn., 1924 m.	\$1,800.81.		

Gruodis, 1924.

2	Red. Algos	\$60.00		
19	Red. Algos	60.00		
22	Chicago Post Office			10.00
22	A. Petrulis			68.00
22	A. Petrulis			4.17
22	A. Živaitis		10.00	
22	S. Šimulis			27.50
22	S. Šimulis		100.00	5.00
23	Depositors State Bank		500.00	55.75
23	Metropolitan State Bank		350.00	5.25
31	Red. Algos	60.00		
	Delei spaustuvės	1,499.80		
	Viso išmokėta gruodžio mėn., 1924 m.	\$2,815.47.		

SUTRAUKA.

Pajamos:

Balansas iš spalio 31, 1924	\$ 64.73
Lapkričio mėn., 1924 m.	1,190.10
Gruodžio mėn., 1924 m.	3,149.63
Sausio mėn., 1925 m.	965.89
Viso	\$5,370.75

Išmokėjimai:

Lapkričio mėn., 1924 m.	\$1,800.81
Gruodžio mėn., 1924 m.	2,815.47
Viso	\$4,616.28
Balansas	754.07

PRANAS L. SAVICKAS,

L. V. Centro Rašt.

L. VYČIŲ ORGANIZACIJOS NARIAI ĮSIRAŠĘ PO 12-JO SEIMO.

5 kp. Chicago, Ill.: 3 (162) J. Alekna, 4 (163) Pr. Andruškevičiūtė, 5 (164) P. Griškiūtė, 6 (165) St. Lisauskaitė, 7 (166) Ag. Nausėda, 8 (167) M. Paljūliūtė, 9 (168) H. Paliuliūtė, 10 (169) J. Paliulis.

6 kp. Hartford, Conn.: 2 (170) C. J. Ambot, 3 (171) V. Balavičiūtė, 4 (172) V. J. Brazauskas, 5 (173) J. Danielius, 6 (174) J. Dovidaitė, 7 (175) V. Garvis, 8 (176) Mar. Jakaitis, 9 (177) An. Jakaitis, 10 (178) Martin Jakaitis, 11 (179) Mon. Jakaitis, 12 (180) C. Kasiliauskas, 13 (181) V. Krips, 14 (182) J. Labeskiūtė, 15 (183) V. Mazotas, 16 (184) G. Mazonis, 17 (185) A. Mazotas, 18 (186) S. Pilipauskas, 19 (187) F. Plikūniūtė, 20 (189) V. Rutkauskas, 21 (190) A. V. Šimoliūtė, 22 (191) B. Staskevičius, 23 (192) Ben. Suslavičius.

13 kp. Chicago, Ill.: 6 (193) F. Auzbikas, 7 (194) K. Bartkus, 8 (195) T. Bernotaitė, 9 (196) Pr. Jurgaitis, 10 (197) J. Karčiauskaitė, 11 (198) H. Martinkus, 12 (199) Jos. Mastauskas, 13 (200) M. Merlin, 14 (201) M. Patrick, 15 (202) A. Pieržynskienė, 16 (203) J. Sedakis, 17 (204) A. Terleckis, 18 (205) Vin. Vaitkevičius.

16 kp. Chicago, Ill.: 18 (206) B. Barčaitė, 19 (207) Sophie Barčaitė, 20 (208) B. Budriūtė, 21 (209) K. Cinečiūtė, 22 (210) J. Danauskiūtė, 23 (211) Fr. Kabelis, 24 (212) V. Kodis, 25 (213) G. Lapinski, 26 (214) Ant. J. Malinauskas, 27 (215) A. Platakis, 28 (216) A. Tamošėlis, 29 (217) M. Trumpiūtė, 30 (218) Aug. Vardauskas, 31 (219) J. Varnagas.

17 kp. So. Boston, Mass.: 5 (220) Ona Alasavičiūtė, 6 (221) K. Andrulaitis, 7 (222) Ant. Andriūnas, 8 (223) J. Antanėlis, 9 (224) Ona Burneikiūtė, 10 (225) O. Čepiūtė, 11 (226) M. Grilevičiūtė, 12 (227) S. Gudiniūtė, 13 (228) J. D. Jankus, 14 (229) J. Jonaitis, 15 (230) K. Jasaitė, 16 (231) Fl. E. Karbauskaitė, 17 (232) Eug. A. Karbauskaitė, 18 (233) O. Kavoliūtė, 19 (234) J. J. Kavalis, 20 (235) D. Kiburiūtė, 21 (236) M. Kničiūnas, 22 (237) O. Laukaitė, 23 (238) Mar. A. Lukoševičiūtė, 24 (239) A. Malakiūtė, 25 (240) Ad. Markevičiūtė, 26 (241) M. Marksas, 27 (242) J. Masionis, 28 (243) N. Masionis, 29 (244) Ur. Reiniūtė, 30 (245) P. Rimkus, 31 (246) Izid. Rukas, 32 (247) O. Šarkiūtė, 33 (248) J. B. Savilionis, 34 (249) M. Šidlauskaitė, 35 (250) Ch. Šimuntis, 36 (251) J. A. Stravinskiūtė, 37 (252) M. Trainavičiūtė, 38 (253) J. Trainavičius, 39 (254) O. Valentukė, 40 (255) Pr. Valentukė, 41 (256) P. Vestfieldas, 42 (257) O. Vestfieldaitė, 43 (258) Anelė Vaitkiūtė, 44 (259) Tel. Znotinas, 45 (260) V. A. Beleckaitė, 46 (261) P. Bušmanas, 47 (262) O. Navickiūtė, 48 (263) O. Šulčiūtė, 49 (264) An. Vervečiūtė, 50 (265) Am. Pivariūniūtė.

20 kp. Nashua, N. H.: 1 (266) M. Akstinas, 2 (267) V. Ermalavičiūtė, 3 (268) M. Galiniūtė, 4 (269) V. Gričiūtė, 5 (270) D. Jakelis, 6 (271) J. Kazlauskaitė, 7 (272) D. Liutkus, 8 (273) Ag. Miliauskiūtė, 9 (274) L. Miliauskiūtė, 10 (275) R. Marcinoniūtė, 11 (276) M. Matūzaitė, 12 (277) Juzė Matūzaitė, 13 (278) J. Miliauskas, P. Petrauskas, 14 (279) V. Poškus, 15 (280) Mar. Prakaipiūtė, 16 (281) Ant. Sabaliauskas, 17 (282) Pr. Sangaila, 18 (283) Ona Sinkevičiūtė, 19 (284) Al. Staponavičiūtė, 20 (285) E. Tamulionis, 21 (286) J. Tamulevičiūtė, 22 (287) M. Vilkauskaitė, 23 (288) M. Zepeniūtė.

24 kp. Chicago, Ill.: 1 (289) Fr. Aitutis, 2 (290) Ant. Aitutis, 3 (291) Mar. Aitutenė, 4 (292) V. Andrijauskas, 5 (293) St. Bagdoniūtė, 6 (294) H. A. Budreckaitė, 7 (295) Kun. Br. Bumša, 8 (296) A. Dobrovolskis, 9 (297) Ant. Doviataitė, 10 (298) Al. Doviatas, 11 (299) Ant. Doviatas, 12 (300) V. Duoba, 13 (301) B. Gasparkas, 14 (302) P. Gataveckas, 15 (303) Bon. Grigulas, 16 (304) V. Gataveckas, 17 (305) Ant. Ferevičiūtė, 18 (306) Ona Jaguckaitė, 19 (307) A. M. Jakonis, 20 (308) Ant. Januškevičius, 21 (309) Ona Januškaitė, 22 (310) H. Jasnauskaitė, 23 (311) Fr. Jereck, 24 (312) Ad. Jodikis, 25 (213) D. Jodikis, 26 (214) H. Juozaitis, 27 (215) M. Juozaitis,

28 (216) A. Juozaitis, 29 (317) J. A. Kabašinskas, 30 (318) M. Kaminskas, 31 (319) J. Kareiva, 32 (320) B. Kiškūnas, 33 (321) J. Krotkus, 34 (322) J. Kučinskas, 35 (323) K. Kulbis, 36 (324) J. Kulpinskas, 37 (325) O. Kuzminskaitė, 38 (326) Ed. Labanauskas, 39 (327) J. Labanauskas, 40 (328) B. Lachavičius, 41 (329) K. Lobičiūtė, 42 (330) J. Laucius, 43 (331) A. Laurinas, 44 (332) J. Lukošūnaitė, 45 (333) F. Mačiulis, 46 (334) Ip. Malakauskas, 47 (335) L. Maskavičius, 48 (336) M. Matutaitė, 49 (337) St. Matūzaitė, 50 (338) P. K. Marozas, 51 (339) R. Meldazis, 52 (340) K. Mikšaitė, 53 (341) Val. Norvaišiūtė, 54 (342) Am. Norvaišiūtė, 55 (343) Sylv. Norvaišas, 56 (344) Sim. Palikonis, 57 (345) Val. Palonis, 58 (346) K. Sabonis, 59 (347) L. Sabonis, 60 (348) S. Samiuliūtė, 61 (349) J. Šemetulskis, 62 (350) A. Šiauliūtė, 63 (351) Ad. Šiauliūtė, 64 (352) K. Šidlauskas, 65 (353) O. Šilius, 66 (354) W. J. Simanavičius, 67 (355) P. Šliogeris, 68 (356) Ad. Šliogeriūtė, 69 (357) Fr. Sonoras, 70 (358) Ant. Stuikis, 71 (359) M. Tarulis, 72 (360) Ant. Urbonas, 73 (361) K. Urboniūtė, 74 (362) K. V. Urbonas, 75 (363) St. Vaičiūnas, 76 (364) Alp. Vabrinskas, 77 (365) J. Vilčiauskas, 78 (366) K. Vuosaitis, 79 (367) V. Zalatorius, 80 (368) R. Zalatorius, 81 (369) B. Zaugriūtė, 82 (370) P. Zaura, 83 (371) St. Zauras, 84 (372) D. Zenkus, 85 (373) M. Žibutė, 86 (374) Ch. Žilvitis, 87 (375) J. Žurkauskas, 88 (376) St. Žukauskas.

27 kp. Norwood, Mass.: 1 (377) V. Paulauskas.

33 kp. Montreal, Canada: 3 (378) P. Elinskas, 4 (379) P. Janušas, 5 (380) Jonas Mistikas, 6 (381) K. Žiziūnas.

36 kp. Chicago, Ill.: 2 (382) S. Balsaitė, 3 (383) St. Biknus, 4 (384) A. Janaliūtė, 5 (385) P. Kaminskaitė, 6 (386) O. B. Kupriūtė, 7 (387) J. Lekis.

39 kp. Minersville, Pa. (naujai perorganizuota): 1 (388) P. Abromaitis, 2 (389) A. Ambroze, 3 (390) O. Aranauskaitė, 4 (391) V. Aukštakalnis, 5 (392) A. Balitas, 6 (393) J. Baliulis, 7 (394) P. Banonis, 8 (395) E. Bendinsky, 9 (396) V. Bernosky, 10 (397) V. Brazgela, 11 (398) Ant. Burinskas, 12 (399) Am. Bruzgas, 13 (400) V. Burinskas, 14 (401) V. Degučiuūtė, 15 (402) C. Dixon, 16 (403) M. Draugalis, 17 (404) M. V. Gelchis, 18 (405) M. Gelchis, 19 (406) H. Gober, 20 (407) Ant. Kamarauskas, 21 (408) L. A. Kertiklis, 22 (409) M. Kertiklis, 23 (410) Mon. Kizievich, 24 (411) Violet Krisnitski, 25 (412) St. J. Krasnitskas, 26 (413) V. Krasnitski, 27 (414) L. Kučinskas, 28 (415) Anna Kučinskas, 29 (416) K. Kvainauskas, 30 (417) J. Leizaravich, 31 (418) Paul Malacavage, 32 (419) A. Maluskie, 33 (420) F. Mandžarsky, 34 (421) A. E. Mileshevsky, 35 (422) J. M. Mitsky, 36 (423) P. Mitskus, 37 (424) Pr. Mitkus, 38 (425) Fr. Mitchell, 39 (426) V. Morosky, 40 (427) M. Murasky, 41 (428) Ag. Navitsky, 42 (429) H. Paliskusky, 43 (430) M. Palishusky, 44 (431) A. Parulis, 45 (432) Ant. Parulis, 46 (433) Marg. Parulis, 47 (434) El. Pūkus, 48 (435) Edna Ramaskoskie, 49 (436) J. Ramashoiskie, 50 (437) J. Ruscavage, 51 (438) E. Rusklick, 52 (439) M. Samanis, 54 (441) N. Samanis, 55 (442) K. Sicoges, 56 (443) J. Sicoges, 57 (444) E. Skinkus, 58 (445) M. C. Sodaitis, 59 (446) T. Smolkis, 60 (447) M. Supernaage, 61 (448) V. Stuokelitus, 62 (449) A. Suprienė, 63 (450) A. Talandis, 64 (451) M. Talandis, 65 (452) G. J. Tamalavage, 66 (453) H. Wasiloski, 67 (454) A. Zemond, 68 (455) Joe J. Zemond, 69 (456) M. Zemond, 70 (457) M. Zemond, 71 (458) Iz. Zelinsky, 72 (459) E. Zincavage, 73 (460) M. Zukaskie.

43 kp. Grand Rapids, Mich. (naujai perorganizuota): 1 (461) M. Bagdonas, 2 (462) J. Bendžus, 3 (463) J. Bendakaitis, 4 (464) A. Dolsky, 5 (465) Z. Dulsky, 6 (466) St. Eichas, 7 (467) H. Eichas, 8 (468) M. Grubliauskas, 9 (469) A. Jovish, 10 (470) K. Kaminskas, 11 (471) J. J. Kamsiskas, 12 (472) E. Kamsiskas, 13 (473) Fr. Kamsiskas, 14 (474) A. Kribbet, 15 (475) T. Kribbet, 16 (476) St. Kukor, 17 (477) B. Kurant, 18 (478) V.

Kvetkauskas, 19 (479) J. Lawrence, 20 (480) M. Lucas, 21 (481) M. Margelis, 22 (482) P. Margelis, 23 (483) M. Mazgelis, 24 (484) J. Meškauskas, 25 (485) A. Mikulėnas, 26 (486) J. Norkus, 27 (487) N. Paslosta, 28 (488) M. Prusewich, 29 (489) P. Prusewich, 30 (490) Ant. Prusewich, 31 (491) J. Rinus, 32 (492) M. P. Rinus, 33 (493) A. Salatka, 34 (494) M. Saleske, 35 (495) M. Saleske, 36 (496) V. Smith, 37 (497) M. Smith, 38 (498) Ch. Strakauskas, 39 (499) Fr. Usas, 40 (500) W. Vitunekas, 41 (501) N. Žickus.

52 kp. Elizabeth, N. J. (naujai perorganizuota): 1 (502) O. Bogdžiūtė, 2 (503) O. Bogarevičiūtė, 3 (504) Ant. Bieliauskas, 4 (505) J. Brazinski, 5 (506) V. Cvilkaitė, 6 (507) O. Dalidoniūtė, 7 (508) O. Degučiuūtė, 8 (509) J. Geiniūtė, 9 (510) El. Geiniūtė, 10 (511) St. Gierminas, 11 (512) An. Gutauskiūtė, 12 (513) J. Jurgielevičius, 13 (514) Ag. Kugiūtė, 14 (515) B. Kuniučiuūtė, 15 (516) El. Lauriniūtė, 16 (517) T. Lauriniūtė, 17 (518) M. Martinkievičiūtė, 18 (519) D. Matulevičiūtė, 19 (520) K. Mikušauskiūtė, 20 (521) St. Noakiūtė, 21 (522) J. Pečiukaičiūtė, 22 (523) T. Pečiukaičiūtė, 23 (524) Ed. Petruškevičius, 24 (525) M. Pietruškevičiūtė, 25 (526) T. Plukiūtė, 26 (527) J. Pranskietis, 27 (528) V. Pranskeičiūtė, 28 (529) J. Šilinga, 29 (530) Kun. J. Simonaitis, 30 (531) O. Stankievičiūtė, 31 (532) M. C. Vansavičiūtė, 32 (533) J. Vitkauskas, 33 (534) E. Vitkauskiūtė.

78 kp. Lawrence, Mass.: 1 (535) M. Mikaliūtė, 2 (536) M. Sasnauskiūtė.

79 kp. Detroit, Mich.: 4 (537) A. Baronas.

80 kp. St. Louis, Mo.: 17 (538) M. Surplis.

82 kp. Gary, Ind.: 6 (539) Ant. Bružas.

85 kp. Westville, Ill.: 2 (540) E. Gobšaitė, 3 (541) T. Sangaila, 4 (542) J. Ziemantis.

100 kp. Amsterdam, N. Y.: 13 (543) A. Aučiūniūtė, 14 (544) D. Aučiūniūtė.

108 kp. Schenectady, N. Y.: 1 (545) J. Bičusas, 2 (546) O. Dambliuskaitė, 3 (547) K. A. Dubisaitė, 4 (548) V. Gaidys, 5 (549) J. Gaidytė, 6 (550) M. Riklaitė, 7 (551) S. Šeptilkaitė, 8 (552) J. Vainilavičius, 9 (553) Am. Janušytė.

110 kp. Maspeth, N. Y.: 8 (554) M. Jočis, 9 (555) St. Metzkievich.

112 kp. Chicago, Ill.: 11 (556) A. Aušra, 12 (557) M. Kl. Bartušiuūtė, 13 (558) Br. Bartušiuūtė, 14 (559) L. Ežerskis, 15 (560) J. Gailius, 16 (561) Ant. Gailius, 17 (562) O. Gailaitė, 18 (563) B. Jocius, 19 (564) V. Jonaitis, 20 (565) P. Jucius, 21 (566) J. Kabelis, 22 (567) J. Kabelis, 23 (568) A. Kasmauskas, 24 (569) A. Krivickas, 25 (570) B. Mikšaitė, 26 (571) J. Nikšas, 27 (572) P. Pranskietis, 28 (573) O. Saboskaitė, 29 (574) St. Samba-ras, 30 (575) A. Satkus, 31 (576) J. Šimkiūtė, 32 (577) P. D. Stogis, 33 (578) Pr. Stogiūtė, 34 (579) Br. Vaitkiūtė, 35 (580) J. Vaitkus, 36 (581) K. Venskaitė.

113 kp. Linden, N. J.: 21 (582) K. Aitutis, 22 (583) Alb. Butkevičaitė, 23 (584) W. Knizeris, 24 (585) P. Mar-tis, 25 (586) S. Venskus.

“Mirtis—tikra filosofijos įkvėpėja arba mūza... Maža tikėtina net, kad be mirties galėtų gyvuoti filosofija. Todėl visai natūralu, kad aš statau specialią mirties studijavimą viršūnėje paskutinio, paties rimčiausio ir įy-miausio triūso.”
Šopenhaueris.

Kad pažintum žmogų, nevisuomet reikia, kaip sako-ma, išvalgyti su juo maišas druskos; labai dažnai tam reikalui pakanka išgerti su juo tik butelis vyno...

Pirožnikovas.

“Meluoja tasai, kas tvirtina, jog nebijo mirties.”

Ž. Ž. Ruso.

Baisiausi žabangai žmogui tie, kuriuos pastato jam jo paties širdis.
V. Hugo.

Menas ir Kūryba.

CHICAGO, ILL. “Pakrikėliai.” Š. m. kovo 14 d. Amerikos Lietuvių Teatro Kūrėjų Sąjunga, artistui J. Vaičkui režisuojant, Chicagos Liet. Auditorijoje statė ke-turių veiksmų tragediją—“Pakrikėliai.”

Viskas dedas Rusijoje, Petrograde, caro laikais. Pla-čiausioji veikalo akcija eina apie daktarą Petrą Pakrikėlį, kurs įsitikinęs, kad jam valia veidmainiaut, laužyt savo žmonai duotą ištikimybės priesaiką, o žmonai net nevalia tuos asmenis, su kuriais jis atlieka veidmainybę ir laužo šeimynos ištikimybės priesaiką, pažinti. Toliau seka ge-nerolas Storulis, kurs mėgia ir garbę, ir ordenus, ir stiprų gėrimą iš po dangtuko, ir moteris, meiluzes, del kurių pasiroušęs ir turtą ir dūšią atiduot.

Žodžiu sakant, “Pakrikėliai,” kaip jau iš antraštės matyt, vaizduoja modernės gyvenimo filosofijos nužiestus žmones, kurių nevaržo jokie doros, jokie šeimynos, kil-nios asmenybės ryšiai. Jie iškriek, “susiskaldę.”

Daktaro Petro Pakrikėlio rolę vaidino Krištupaitis. Judesiai, mimika, ir viskas, išskiriant kalbą, tikrai gerai išėjo. Kas link kalbos, tai ji trapi, neaiški, veltinė.

Astos rolė—P. Petravičiūtė-Miller. Ji vietinė chica-gietė vaidila mėgėja. Iš šitos medžiagos p. Vaičkaus ranka iškals rimtą scenos pajėgą.

Aleksandros rolė—M. Dundulienė. Ir gi chicagietė, patyrusi vaidila mėgėja. Pasižymi gražia, skardžia žo-džių tarysena ir vaidinimu.

Valentinos Žaizdutės—Pola Tendžiulytė. Ji buvo Lie-tuvos Dramos Teatro vaidila. “Laisvės Kovotojuose” ji-nai mums atvaizdavo lietuvių patrijotės ir karžygės typą. Šičia ji davė iškrikėlės atvaizdą. Iškrikus, nupuolus, par-sidavus senam generolui už pinigų, jaučia pailsimą del jo meilės, atmena, kas ją nupuldė, jaučia sąžinės grauzi-mą del suvadžiojimo kitų žmonių ir stengias jiems at-daryt akis, parodyt teisybę, nutraukt suvadžiotojams nuo akių kaukę. Visus tuos pergyvenimus Pola Tendžiulytė sugebėjo taip vaizdžiai nuoduoti, kad tarsi prieš akis ma-tai gyvą gyvenimą su jo padariniais—iškrikėliais, gyve-nančiais, judančiais, keliančiais protestą del menko jų įvertinimo, įžeidimo jų teisių ir p.

Generolo Storulio rolė—J. Vaičkus. Jis pristatė kai kurių senai matytą, kitų tik girdėtą išsitarnavusio rusų generolo typą su visais jo žemais “generoliškais” palin-kimais, kaip tai, šalip “zakonnos” žmonos laikyt meilu-žes, savo naudai papirkinėt žmones, ragaut kotvirčiausių garų iš po dangtelio ir skanesiais prisikimšt vidurius. Artistas Vaičkus generolo Storulio typą davė natūralu, su visais jo pergyvenimais. Tai jau pilnai tobulas vaidini-mas.

Gintauto rolė—J. Budrys, Vijurko—M. Kasparaitis. Vienam ir kitam galima prikišt nelankstumą, sustyrimą, nuobodžius judesius. Tai pradinė medžiaga iš kurios vis tik kas nors išeis.

Slogienės Barboros—F. Stiklytė-Kemežienė, Marytės, Pakrikėlio kambarinės—K. Adomaičiūtė, Adelės—Liudvi-ka Klimaitė, Stasio—J. Kareiva. Kai kurie jų, nors trumpose rolėse, įnešė ryškių momentų, ypač J. Kareiva, jau pažystamas iš “Laisvės Kovotojų” Zlodzejevskio rolė.

Del paties kūrinio publikos opinija labai susiskaldžius. Vieni sako, kad jis gal puikiai patarnaut toms šeimy-noms, kurių pamatai yra pasvirę, arba tik bepradedą siūbuoti. Vienai ir antrai pusei, vyrams ir moterims, tuo atvėju čia tiek stambių argumentų, kurių gal užtekt visai išsiskyrimo procedūrai. Tik paimek, pasiskaityk ir drožk į akis priešingai pusei. Kiti sako, kad veikalas labai vaizdžiai pristato panašių iškrikėlių gyvenimą ir vertas žiūrėjimo. Kurių pusėj daugiau teisybės, paliksim kiek-vienam atskirai spręsti.

A. L. Teatro Kūrėjų Są-ga, davus “Iškrikėlius,” tikė-kim, patieks ir kitokių veikalų. Ypač lauktini lietuvių gyvenimo, pirmoj vietoj patrijotiniai. Tokių, kaip “Pa-

krikėliai," nesunku ir pas kitataučius paėjęs rasti, bet duokit, kas remontuotų silpstančią lietuvių, menkėjantį patriotizmą.

Žodis del Chicagos Liet. Auditorijos. Prieš atidarymą šios auditorijos buvo labai garsinta, reikšta didelio džiaugsmo nauja kultūrinė lietuvių gyvenimo era atidarius šią auditoriją. Bet pasirodo, kad kampingavimas pas čekus ir kitus kitataučius dar neužbaigtas. Ch. L. Auditorijos salė nebloga šokiams, bet vaidinimams, ypač didesniems, neatatiks. Scena užvožta, kai "kuburka," akustika menka.

O visa tai galėjo išeit daug geriau.

M.

"POTAŠAS IR PERLAMUTRAS."

Š. m. kovo 22 d. Great Northern Theatre Dzimdzi-Drimdzi statė Glass'o ir Klein'o 3-jų veiksmų komediją—"Potašas ir Perlamutras."

Kūriny vaizduojama amerikiečių žydų biznierių gyvenimas, jų savytarpiniai santykiai, būdas, papročiai ir t.t. Komedija parašyta sklandžiai suglausta akcija, įvykiais ir gana gyvo formoj.

Perlamutro rolę vaidino V. Dineika. Jis davė natūralų amerikiečio žydelio tipą, jau paviršutiniai išsišėrusį iš žydiškumo, bet "notūroje" tikrą žydą. V. Dineika buvo gyvas, kaip visuomet jis būna, ir savo vaidinimu patraukia žiūrėtojų akį.

Potašo rolę—A. Vanagaitis. Jis davė iš "viršaus" ir iš "vidaus" daugiau žydiškąjį tipą. Į Vanagaitį geriau išžiūrėjus, tenka pastebėti rėtų vaidilos gabumą. Tai jo ypatingi gestai, kuriuose jis išreiškia daug psichologijos ir artizmo. Tuose gestuose jis arba sustingsta ir juose palieka, it sfinksas, kurį, gal būt, ne daugelis sugeba išpėti, arba duoda ūmius, bet labai natūralius psichologinius persilaužimus. Bet vietomis Potašas ir Perlamutras davė ir šaržo, perdėto vaidinimo, ypatingai išstatant modelius. Negyvi manikėnai, gal būt, nebūt susikonfūzine del tokio kraipymo, glostymo, bet gyvieji konfūzinas ir šį kartą vienas gyvasis "modelis" jautėsi, kai ant ylių.

Rozalijos rolę—Nora Gugienė, Irmos, Potašo duktės, rolę—A. Kukutienė—chicagietės vaidilos mėgėjos, graiotomis pasiruošę, vis tikslai trūkumų buvę nedidžiausių.

Feldmano rolę—J. Dikinis. Tai, anot vieno piliečio, kaip iš Kauno rinkos. Žydiškumas sunkėsi iš jo išvaiz-

dos, iš gestų, judesių. Gal būt, tas įnešė disonansą į bendrą amerikiečių žydų gyvenimo vaidinimą, bet Dikinis tą tyką išlaikė nuo pradžios iki pabaigos gyvai ir lengvai.

Pazinsko rolę—J. Olšauskas, Vasilijaus—J. Strazdas, Miss Goldman—B. Dikinienė. Tai nors antraeilės rolės, bet svarbios ir visos jos gražiai išpildytos.

Rabinerio rolę—A. Misevičius, Štejermano—J. Jančius, Agento—A. Banaitis, Sidnėjaus—A. Misevičius, Kurjerio—F. Zalieskis, Polismono—M. Jozavitas, Leven—N. Tverijonaitė, Obrijen—S. Stanuliūtė, Miss Kon—S. Vaicėkauskaitė. Visi šitie asmenys—vaidilos mėgėjai mažiau ar daugiau apsipaižinę su scena, su jos reikalavimais, o kai kurie scenos atmosfera tik bepradedą kvėpuoti, del to ir nenuostabu, kad vaidino su šioškiais ir tokiais trūkumais.

"Potašas ir Perlamutras" teko keletą kartų matyt Kaune Valstybinio Teatro scenoj. Vaidintojų tarpe buvo V. Dineika—Perlamutras, A. Vanagaitis—Potašas. Ten vaidinimas praedavo nuo pradžios iki galo laikydamas publiką neatlaidžiam juokime, o kartais "negailestingai" priversdavo kvatoti. Vietiniam statyme to nebuvo. Vaidinas, ko nors trūksta. O pirmoj vietoj trūksta patyrušios režisūros (ala Glinskio), sklandesnio sucementavimo, parinkimo jėgų.

Padarius šį palyginimą, vis tik prisieina pripažint, kad Dzimdzi-Drimdzi ir p. Vaičkaus A. Liet. Teatras Amerikos lietuvių gyvenime meno srity verčia naują lapą. Jie mūsų vaidinimus iš primityvio, vaidilų mėgėjų sukurtu stovio, veda į kur kas aukštesnį, tobulesnį laipsnį. Dar toli gražu neužtenka reikalingų pajėgų ir paramos iš šono, kad sukurt pilnai tobulą vaidinimą. Prie to einant teks dar gerokai padirbėti, pasišvest.

M.

KAM BŪT GODŽIAI.

Mano seselė vieną kartą valgė vakarienę labai pamaži. Tai mano teta jos užklausė, kodėl taip pamaži valgo?

— Kam reik skubintis, nieks iš mano bliūdo nevalgo! Harrisono Vytė—M. K.

KELIONĖJE.

— Žiūrėk, žmonele, koki gražūs šie pilies griuvėsiai.

— Tiesa, gražūs... tik aš nesuprantu, kodėl senovėje žmonės griuvėsius statė.

DZIMDZI-DRIMDZI IN CORPORE.

Žiūrint iš kairiojo kampo iki dešiniojo, rymo: A. Vanagaitis, V. Dineika, J. Olšauskas, J. Dikinis ir B. Dikinienė. Dzimdzi-Drimdzi "tikslingai eina prie tikslaus tikslo"—tikslingai kelt meną ir gaivint lietuvių. Mes žinojom, tik mes nežinojom, kad mes žinojom, kas yra Dzimdzi-Drimdzi ir kas jiems rūpi. Dabar jau tikrai žinom apie Dzimdzi-Drimdzi.

Kas Jaunimo Veikiama.

CLEVELAND, OHIO. "Box Party." Vasario 11 d. L. Vyčių 25 kp. buvo įrengusi "Box Party" (dėžučių vakarėlį). Tą vakarą snigo ir pustė, tai buvo manyta, kad tame vakarėly mažai bus dalyvių. Apsiriktą. Priėjo jaunimo, kuris linksminosi visą vakarą. Daugumas Vyčių merginų (ir pašalinių) buvo prisiruošę gražias dėžutes su skaniais valgiais, kurios pardavinėta iš varžytinių. Gražiausia dėžutė su skaniais valgiais, kurioji parduota už \$6.10, tai buvo Vytės A. Baltrušaitės, o už antrą gauta \$5.50. Ši buvo Vytės A. Simonaitės. Kitos parduota už mažesnę kainą. Po varžytinių, vaikinai su merginomis susėdę poromis vakarieniavo. Kiti žiūrėjo ir gailėjosi, kad mažai buvo dėžučių.

Vakarėlis davė kuopai gražaus pelno. Rengimo komisijoje dirbo: Vytės A. Baltrušaitė, A. Simonaitė, V. Simonaitė, Vytis J. Sadauskas ir Vytis J. Venslovas.

"Šv. Barbora" scenoje. Vasario 22 d., Lietuvių salėje, L. Vyčių 25 kp. vaidino "Šv. Barbora," šešių aktų tragedija. Vaidinime ėmė dalyvumą: Šv. Barbaros rolė—J. Sakalauskaitė, Dijoskoro—J. Sadauskas, Rufino—P. Bortnikas, Julytės—O. Kuprytė, Afros—P. Urbšaitė, Klaudijaus—P. Janušaitis, Kvirino—Pr. Urbšaitis, Marcijono—P. J. Dubickas, Ulpijono—M. Ardzis, Kornilijos—A. Simonaitė, Martynos—O. Urbšaitė, Idilės—M. Mikelioniūtė, Glankaus—J. Bleizgys, Germano—M. Mačiuta, Kunigo—A. Buknis, Centurijono—J. Kuzas, Kareivių—J. Andžiulaitis ir A. Buknis; Angelų—J. Beržinskiūtė ir J. Palšiūtė. Vaidinimui vadovavo J. Klimavičius ir J. Sadauskas.

Įžymiausią rolę vaidino ir puikiai atliko Vytė J. Sakalauskaitė (Šv. Barbaros rolėje). Jinai turi vaidilos ypatybių, kaip tai, kalbos aiškumą-švelnumą, ir būdo rimtumą. Antrą iš žymiausių rolių turėjo ir tinkamai atliko Vytis J. Sadauskas, Dijoskoro, Šv. Barbaros tėvo, rolėje. Seniau Sadauskas gerai, natūraliai, vaidindavo girtuoklių rolėse. Šį kartą jau ne driskių girtuoklių, bet aukštų valdovų, karalių, kunigaikščių rolėse pasirodė. Aukštas ūgis, kalbos stiprumas ir mokėjimas mainyti veido išraišką, lengvina rolės išpildymą. Visi kiti, jau pasižymėję scenoje, ir šį kartą gerai vaidino. Tenka žymėti dar vieną iš jaunų mūsų vaidilų, kuri neseniai stojo vaidinimo dirvoje, o jau parodė daug gabumų, tai Vytė Julė Kuprytė (Kuprevičiūtė), kuri vaidino Julytės rolėje. Jos akcentuota, aiški kalbos tarmė ir suderinimas jausmų su veikimu daro gražaus išpildžio. Tik žiūrėk ir gerėkis. Veikalas gražus, pamokintis, iš pirmųjų krikščionių gyvenimo.

Kalbėjo Vytis J. Venslovas apie jaunimą. Programo vedėju buvo Vytis J. Kvedaras. Po vaidinimo buvo šokiai. Žmonių buvo daug.

Komisijos susirinkimas. Kovo 8 d., p. V. Baltrušaičio kambary įvyko susirinkimas L. Vyčių 25 kp. dešimt metų gyvavimo paminėjimui rengimo komisijos susidedančios iš: Pr. Bortniko, J. Sadausko, J. Bleizgio, p-lės A. Baltrušaitės, p-lės A. Simonaitės, J. Kuzo ir M. Ardzio. Dalyvavo visi komisijos nariai. Padaryta keletas tarimų. 10 metų jubilėjų minint, nutarta: a) pirmuosius narius ir vėlesnius kuopos darbuotojus tinkamai pagerbti; b) visų žymesnių darbuotojų paveikslus dėti į "Vytį" ir užimti kelis lapus "Vytį" aprašymui L. Vyčių 25 kp. istorijos, c) rengti tą dieną pramogą iš prakalbų, dainų ir vaidinimo. Kalbėtoju kviesti L. V. Centro Dvasios Vadą, gerb. kun. Dr. Česaitį (tą dieną jis bus Lietuvoj. Red.).

Kad gerai vyktų mūsų 10 metų jubilėjų, turime visi gerai ruoštis.

Kas gyvas, į darbą!

Kuopos susirinkimas. Kovo 9 d. L. Vyčių 25 kp. laikė mėnesinį susirinkimą. Susirinkimą vedė pirm. Pr. Bortnikas. Narių atsilankė gausiai. Prisirašė keli nauji nariai. "Box Party" rengimo komisijos vardu J. Venslovas darė pranešimą. Vakarėlis davė apie \$25.00 pelno. Iš rengto vakaro vasario 22 d. ir vaidinto "Šv. Barbaros" veikalo komisijos vardu darė pranešimą J. Kuzas. Pranešė, kad pajamų gauta \$236.15, išlaidų—\$176.66, pelno—\$59.49. Kuopos pirm. Pr. Bortnikas reišė padėką komisijoms, vaidiloms ir darbuotojams-rėmėjams už jų pasišventimą kuopos dėlei.

Šiame susirinkime padaryta keletas įžymių nutarimų. Nutarta visiems kuopos nariams eiti prie Šv. Komunijos (kovo 22 d.). Nutarta steigti L. Vyčių 25 kp. korą; turėti šį metų svaidininkų kamandą ("Base Ball týmą"). Svaidininkų finansavimui sudaryta fondas. Nutarta surengti vakarėlį (po Velykų). Rengimo komisijon įėjo: V. Simonaitė, A. Janušaitė, J. Venslovas, A. Buknis ir Sidabrukas. Komisija susideda iš gabių kuopos darbuotojų, tai tikimasi, sumanys ką nors labai naujo, nepaprasto.

Vyčių korui mokinti pakviesta muzikas V. G. Greičius, kuris apie septynis metus Vyčių korui vadovavo ir jam dirbo. P-as Greičius yra rimtas ir populiarus jaunimo tarpe, mylintis dainas, muziką. Jaunimui tokių ir reikia.

Susirinkime atsilankė Vytė Dimšūtė iš Homestead, Pa. Sveikino ir linkėjo gerų sekmųjų darbuose. Vytės Dimšūtės prašyta, kad jinai perduotų nuoširdžius linkėjimus iš L. Vyčių 25 kp. Homesteado kuopai.

Kalbėta apie Vyčių Vajų. Raginta, kad nariai stotų į darbą prirašymui naujų narių.

Susirinkimas ėjo pakeltu ūpu.

Jaunuolė.

CAMBRIDGE, MASS. Pasilinksminimas. L. Vyčių 18 kp. š. m. vasario 24 (užgavėnių dieną) surengė pasilinksminimo vakarą. Prisirinko gražaus vietinio jaunimo, taip pat buvo iš So. Bostono, Brightono ir iš kitur. Svetainė buvo paimta viena gražiausių, muzika puiki. Visa tai atsiėjo arti šimto dolerių, bet pelno vis tik liko kelios dešimtys dolerių. Daugiausia pasidarbavo šie nariai: Julius Remeika, O. Šimbelaitė ir M. Jankauskiūtė. Jie daugiausia išpardavė tikietai.

Dabar Vyčiai darbuojas pastatymui scenoje "Fabjoliė." Statys prieš Velykas. Pelnas eis parapijos naudai.

Susirinkimas. Kovo 1 d. įvyko kuopos susirinkimas. Narių susirinko nedaug. Aptarus senus dalykus, nutarta po Velykų rengt pasilinksminimo vakarą, o Motinų Dienoj surengt vaidinimą. Pasilinksminimo vakarui svetainę paimt apsiėmė J. Kalinauskas ir J. Remeika.

Vytė.

CHICAGO, ILL. "Rytų Pylis" scenoj. Š. m. kovo 15 d. School Hall salėj L. Vyčių 13 kp. rengė, o L. Vyčių 24-ji kp. iš West Side išpildė vakaro programą. Ji susidėjo iš koncertinės dalies ir vaidinimo.

Koncertinėj daly dalyvavo F. Garuckaitė, kuri, matyt, dar tik pradeda scenoj rodytis. Gabumų jinai tur, balsas gražus, tik reik darbo.

St. Bagdoniūtė gerokai išsilavinus ir tur gražų balsą. Netolimoj ateity jinai, be abejo, mūsų dainininkų tarpe užims atatinamą vietą.

A. Šiauliūtė taip pat parodė dainininkės talentą. Išdirbus natūralius scenoj judesius, išviršinę išraišką, tikrai susilauksim rimtos meno pajėgos.

Poni L. Sabonienė keletą dalykėlių grojo smuika. Tai viena gabiųjų mūsų artiščių smuikininkų, atsiekus aukštos technikos ir sugebanti išpildyt klasinius kūrinius su gilia jų interpretacija.

Kastas Sabonis liaudies dainų dainavimu iššaukė gausių plojimų.

Visiems solistams akompanavo gabus pianistas J. Biljanskas.

Koncertinę dalį sekė vaidinimas—“Rytų Pylis.” Tai penkių aktų ir kelis kartus didesnio skaičiaus vaidinimų kūriny. Kūriny versta silpnoka kalba, bet jo mintys, jo vaidai, žmonių tipai yra iš gyvenimo. Jame vaiduojama dorų žmonių kova su gyvenimo nelaimėmis, apgaule, suvedžiojimu, kurie, susimėtę iš vien, išgriauna laimingas šeimynas ir prazudo jų laimę ir net gyvybę. Appaulė ir suvedžiojimas triumfoja, kol galų gale nenusisuka sprando.

L. Sabonienė vaidino Izabelės rolę. Ji, kaip ir visi kiti vaidilos, ne profesionalai. Taip į juos ir privalom žiūrėti. Delto ir vaidinimo žvilgsniu galėtume priskaityt nemaža trūkumų. Bet poni Sabonienė šiame veikale tur galimybės duoti šį tą labai artistiško. Tai jos smuika solo, kurį išpildė savo mylimam vyrui pradžioje jų laimingo šeimyninio gyvenimo. Tuomi poni Sabonienė į veikalą įnešė tikrai gražių perlų.

K. Sabonis—Daumanto, Izabelės vyro rolę, davė tiek, kiek mėgėjas vaidila gal duoti.

S. Saboniūtė—Vincuko rolę, į vaidinimą įpynė pačią gražiąją giją. Kūdikiška siela atjausdamas namų nelaimę, tą jausmą taip nuoširdžiai, jautriai išreiškė trumpučių rolę, kad net tuos momentus pajuto ir ta surambėjusi dalis publikos, kuri kitais momentais rodė daug nekultūringumo ir neišauklėjimo.

A. Valonis—Levinsono rolę, St. Bagdoniūtė—Anelės rolę, A. Šiauliūtė—Agotos, J. Judickas—Danelio, F. Mačiulis—Severino, V. Andrijauskas—Minkevičiaus, E. Jasnauskiūtė—Barboros, S. Žibas—Petro, S. Samiuliūtė—Magdės, V. Andrijauskas—Žemsargio,—visi šie vaidilos mėgėjai vaidino ne be trūkumų. Vis tik matėsi rūpestingas pasiruošimas, rolių mokėjimas, taip kad suflerio, be kurio mūsų vaidinimai neapsieina, visai nei nesigirdėjo.

Pertraukoj L. Labanauskutis gyvai pasakė monologą. Apskritai imant, vakaras padarė malonaus įspūdžio. L. Vyčių 24-ji kuopa, vadovaujant ponams Saboniams, gal drąsiai demonstruoti savo pajėgas po Chicagos kolonijas. Ir kas juos kviesis—neužsisilv.

Tik vieno dalyko norisi palinkėti. Apsaugok mus, Viešpatie, nuo tokio publikos elgesio, kaip School Hall salėje! Liūdna daros, kad šiuo žvilgsniu taip mažai pagūgta, pažengta. Gražiausi vaidinimo momentai sudaromi pamėgdžiojimais, šnypštimu, žiaukčiojimais. Tai nemažai atsieina kantrybės vaidiloms ir tai daliai publikos, kuri nuo tokio elgesio atpratusi ir negal jo pakęst. Publikos buvo nedaugiausia.

WATERBURY, CONN. L. Vyčių 7 kp. darbuotė. Vasario 1 d. L. Vyčių 7-tos kp. nariai Šv. Juozapo parap. svetainėje surengė pasilinksminimo vakarėlį. Buvo solų, duetu, grojo Vyčių orkestra. Visi linksmi praleido laiką.

Vasario 14 d. Šv. Juozapo parap. svetainėje buvo “Basketball” žaidimai tarp Waterburiečių ir New Britaino lietuvių žaidikų. Mūsų Vyčiai šiame žaidime pasirodė tikrai gerai sportininkais.

Kovo 8-tą L. Vyčių 7-ta kp. Klūbo būte laikė mėnesinį susirinkimą. Prisirašė sekanti pilni nariai ir jauna-mečiai: Alfredas Vasiliauskas, Edvardas Grinčiūnas, Antanas Radevičia, Kazys Jukevičia, Marė Prisevičiūtė, Adelė Sniečkus, Julia Bartkus, Marė Andriuliūtė, Marė Butkiūtė, Viktorija Jokša, Jonas Saukas, Jonas Pocius, St. Vaitkus, Jurgis Jokubaitis, Antanas Jurgaitis, Ona Laukas.

Iš baliaus, rengto vasario 24-tą, liko pelno suvirš \$75.00. Nutarta išleisti \$10 del dovanų už rašymą (essays) 8-tos klasės (Šv. Juozapo parap. mokyklos) mokiniams.

Yra rengiamas balius balandžio 15-tą, kurio pelnas ejs padidinti kuopos izdo.

Gegužės 7-tą (48 Green St. svetainėje) bus balius ir

bus leidžiama “Laimės Skrynia.” Yra didelis darbas gerai surengti šį vakarą, bet ačiū darbščiai komisijai (A. Liutkiūtė, O. Andruškevičiūtė, J. Aleksandravičius ir P. Gluodenis) šis darbas eina visu smarkumu.

Vasario 22 d. L. Vyčių bei parap. choro vado muziko Aleksio pastangom surengta vaidinimas ir šaunus koncertas. Programa išpildyta sekančiai:

1. “Kuprotas Oželis.” Veikėjai: Onytė—J. Baranauskaitė, Jonelis—V. Girkonis, Motina—O. Gečioniūtė, Našlys—J. Namūra, Piršlys—J. Barkauskas.

2. Dainos: “Gulbių Pulkelis” (Čiurlionio), “Ei, Pasauli” (Vaičiūno), “Gynkim šalį Lietuvos” (Aleksio), “Dzimdzi Drimdzi” (Vanagaičio), “Merguzėle mano” (Čižausko), “Pirmyn į kovą” (Aleksio), “Oželis” (Šimkaus), “Močiute, Miego noriu” (Kelpšos).

3. Oktetas (A. Žiburiūtė, O. Andruškevičiūtė, A. Liutkiūtė, O. Gečioniūtė, J. Mažeika, J. Kairis, A. Dulskis, J. Marčiukaitis) padainavo “Comrades of the Road” (Wilson) ir “Kunkuliukai” (Vanagaičio).

4. “Meilė” (Aleksio) ir “Stasys” išpildė Julija Baranauskaitė.

5. Little Mother of Mine” (Burleigh) ir “Meile uždegta krūtinė” (Aleksio) išpildė Ignas Dvileškis.

6. “Užmigo Žemė (Sasnausko) ir “Mažas mano yra stonas” (Petrausko) išpildė Rapolas Juška iš New Haven, Conn. “Exelsior” duetą išpildė Michalina Blažauskaitė iš New Britain, Conn., ir R. V. Juška.

Visi atsilankę programą buvo patenkinti, tik gaila, kad ne visi galėjo svetainėje išsisekt.

Laimėta apie \$300.00 ir paskirta naujai statomos mokyklos naudai.

Žibutė.

NASHUA, N. H. Vyčių eilės didėja. Vasario 24 d. šv. Cecilijos choras laikė mėnesinį susirinkimą. Buvo atėjęs ir kleb. kun. P. Daniūnas, kuris pasakė mums, kad dabar yra Vyčių Vajus. Papiginta mokestis, taigi ir jūs galite prisirašyti į Vyčių organizaciją, nes dauguma jau turite 14 metų.

Sako, visas parapijos choras priklauso prie Vyčių, tai ir jūs prisirašykite. Klebonas už 7 narius žadėjo užmokėti, nes mes daugiausia bazaro tikietų pardavėm. Trys mergaitės atsisakė nuo dovanų, tai tik keturios jas priėmė ir klebonas už mus užmokėjo.

Iš mūsų dr. tik šios priklauso prie Vyčių: V. Ermalavičiūtė, E. Stapanavičiūtė, R. Marcinoniūtė ir J. Kazlauskiūtė.

Klebonas patarė mums už kitus narius užmokėti iš kasos, bet nevisi sutiko, aiškindami, kad pinigai bus reikalingi ekskursijoms.

Klebonas pažadėjo uždyką vieną išvažiavimą duoti, kaip ir pernai (už traukinį užmokėjo). Girdėjom, kad jei būtų paprašę, tai jis ir už visus narius mūsų choro būtų užmokėjęs, kaip sakė, kad už visus L. Klūbo narius pažadėjo užmokėti, jei jie norėtų prisirašyti prie Vyčių ar choro.

Klebonas ragino mus rašyti į “Vyty,” tai pirmą sykį ir rašau.

Raportėrė.

ELIZABETH, N. J. Pradedam ir mes darbuotis. L. Vyčių 52-je kuopoje prasideda judėjimas ir darbas. Tik antras mėnuo eina mūsų gyvavimo, o jau surengėm vakarą, kurs mums gerai nusisekė. Po iškaščių išmokėjimo, galim pasidžiaugt likusiu pelnu, kurs siekia virš 125 dolerių.

Pereitą susirinkimą nutarėm susirinkimus laikyt kas savaitę. Tuomet apie mūsų kuopos darbuotę pasigirs daugiau žinių.

M. C. V.

ROCHESTER, N. Y. Š. m. vasario 25 d. Lietuvos Vyčių 93 kuopa laikė susirinkimą ir padarė pasilinksminimą. A. Saunoraitė, kaipo finansų raštininkė, prirašė prie kuopos apie penkiolika naujų narių.

Kovo 8 d. minėjom šv. Kazimiero dieną. 8 valandą ryto buvo šv. Mišios, kurias laikė gerb. klebonas kun. J. Kasakaitis. Per mišias Vyčių kuopa iškilmingai ėjo prie

šv. Komunijos. Pas mus taip buvo dar pirmą kartą, tai visi bažnyčioje gėrėjos pamatę Vyčius pavyzdinčiai atliekant krikščionio prievoles.

Gerb. klebonas kun. J. Kasakaitis pasakė pamokslą ragindamas būti kilniais, turėti pavyzdžių šv. Kazimiera ir t.t...

Vakare buvo surengtas programos. Rengėjai: klebonas, T. L. Stukaitė ir A. Saunoraitė. Daugiausia dirbo programos surengimui A. Saunoraitė. Geriausia atsižymėjo vaikučiai. P. Gudelis ir A. Eismondas grojo smuiku solo. Merginos: A. M. ir J. Rickiūtės pianu ir smuiku solo puošė vakaro programą. M. Gudeliūtė smuika solo; I. Roviūtė truba solo ir deklamavo. Dainavo: A. Šataitė—solo; S. Ivanauskaitė ir A. Zelnaitė—duetu; Juozas Laukelis dvi melodijas ir dainelę; dialogus A. Zdanavičius ir J. Rabanikas atliko neblogiausia, nors graitomis prasimokinė. Vienas dialogų paties J. Rabaniko parašytas. Dainininkė A. Saunoraitė dainavo dvi daini. Gerb. klebonas J. Kasakaitis programą užbaigė gyva kalba.

Koresp.

NASHUA, N. H. Iš L. Vyčių 20-tos kp. darbuotės. Vajaus metu 20-jon kuopon prisirašė 23 nauji nariai. Galėjo prisirašyti ir daugiau, bet priaugantis jaunimas yra geroj globoj auklėjamas ir jie ankščiau ar vėliau įstos į Vyčių kuopą.

Apleido. L. Vyčių 20 kp. neteko vieno darbštaus ir darbais nusipelnusio nario. Tai gerb. varg. Ant. Stanšausko. Jis buvo kuopos režisieris ir visos meno srities vedėjas. Atvykęs į mūsų koloniją, jis rado kuopą didžiausioj suirutėj. Besidarbuodami kartu su klebonu, 20-ją kuopą pastatė greta didžiųjų kuopų.

Negreit mes užmiršim jo pasišventimą ir nuopelnus. Velinam naujoj vietoj kogeriausio pasisekimo!

Kp. Koresp.

HARRISON, N. J. Harrison Knights Celebrate Party. During the January meeting of the Harrison Knights, Lodge 90 there were quite a number of discussions all pertaining to the betterment of the lodge. The most eagerly discussed topic, however, was the house party to be held the following month. Members had been looking forward to this event for a long time, so when the question of the party was called, it was immediately taken up with much spirit and enthusiasm. The date was picked, February 24, 1925 and Mr. F. Hodell offered the use of his house for the occasion. It was fortunate that the above mentioned place was secured for the event as it is very well adapted for just such an occasion as this. The following committee was appointed to take charge of the party: Chairman, Miss Borak, and members of the committee the misses: Shaw, Brown, Caspar and Lebach.

February 24 finally arrived; the committee had done its work faithfully, and all was in readiness for the party. Members began to arrive early and things began to hum very quickly.

The spirit of the meeting seemed to prevail at the party for every one was eager to start something and make the enjoyment complete. A regular program had been arranged which included music, dancing, serving of refreshments, and some new and entertaining games. There isn't a particle of doubt but that every one present enjoyed themselves thoroughly, for the music was fine, dancing partners were easily found, the refreshments served were tasty, and the games were exceedingly amusing and entertaining.

The party is now a thing of the past, yet the memory of that pleasant evening still lingers in the minds of those who were fortunate enough to be present.

Correspondent P. V.

REDAKCIJOS ATSAKAI.

A. Laurinaičiui: "Ar žinai," "Vai kur tu?," "Ar atmeni," "Nerys"; Dainučiui: "Medelis," "Rudens naktis," "Valerija," "Varpos"; Jurgiui Dainai: "Malda," "Aš atmenu laiką, kuomet dar ramiai," "Sielos mergelei"; J. Vyšnužiui: "Našlaitėlis"; Vincui Silpnučiui: "Teskamba mūsų jaunystės dainos," "Aš trokštu taikos"; S. K. D.: "Už jaunystės kaltes"; J. Mačiui: "Ji ir ji," "Žiemos Rytas"; Juzui von Vir-Ventui: "Jaunystei," "Ligoninėj," "Laiškas p-lei V. D.," "Lietuvaitės Darželis"; Vėdarų Jonui: "Dirbkime, draugai"; Jaunuoliui Svajotojui: "Vakaro reginiai ir svajonės," "Jaunuolio mirtis"; Eug. Šnekučiui: "Jaunystė"; K. Dembskiui: "Gyvenimo eiga," "Ar visad aš toks būsiu," "Baudžiava,"—išsiuntėm "Darbininkui" (336 So. Broadway, So. Boston, Mass.).

Vytei. "Vytiš Tėvas pilgrimantas" netinka.

—o—

EKSKURSIJA LIETUVON IR TAUTOS ŠVENTĖ.

Gegužės 15 dieną Lietuvoj yra didžiausia tautos šventė. Tai Steigiamo Seimo susirinkimo diena.

Ta diena yra minima didžiausiomis iškilmėm. Tą dieną laikinoj sostinėj Kaune demonstruojama karo pajėgos, daromi didžiausi paradai, ruošiamos prakalbos, iškilmingi vaidinimai. Kaunas pasipuošia tautinio šventadienio rūbu, piliečių džiaugsmingu ūpu.

Kas nori tą dieną būti Kaune ir matyti tos didžiausios Tautos šventės apvaikščiojimą, jaunos valstybės dvasines ir fizines jėgas,—pasistengkit išvažiuoti Lietuvon su Vinco Stulpino rengiama Ekskursija, kuri išvyksta Gegužės 2-ąją dieną didžiausiu pasaulio laivu LEVIATAN.

Palydovu šios ekskursijos bus Matas Zujus, "Vyčio" Redaktorius.

Norintieji važiuoti, pasistengkite apsirūpinti pasportais ir kitais reikalingais popierais, kaip tai del grįžimo atgal. Važiuoti gal Amerikos piliečiai ir nepiliečiai. Nepiliečiai privalo pasidaryt sugrįžimo raštą, kurs yra išduodamas del visų metų. Jei kas del svarbių priežasčių negalėtų per ištisus metus Amerikon grįšti, Amerikos konsulas Kaune tokiems leidimo terminą pailgina iki pusės metų. Tai daroma sulig įstatymo leidimo ir jokios abejonės del kliūčių negal būt.

Visais ekskursijos dalykais, kreipkitės pas patyrusį agentą—Vincą Stulpiną (3311 So. Halsted St., Chicago, Illinois).

Nepraleiskit progos pamatyt didžiausią Lietuvos šventę. Ekskursantas.

NESUSIPRATIMAS.

— Sveikutukas, drauge! Mes į tave, kaip matai, su visa šeimyna, kokioms trims dienelėms pakvėpuoti oru—tavo vasarnamiis didokas ir patogus, kaip rašei.

— La... labai džiaugiuos... Neapsakomai... Kad jūs... Naste, Naste, džiaukis sveteliais!

— Ką tai reiškia, brolaus? Tu rašei, kad turi puikų vasarnamį, gyveni tiesiog šveicariškai, o mes matome tik vieną kambariuką! Kurgi tu mus padėsi?

— Tu blogai mano laišką supratai. Aš rašiau, kad mano nameliai šveicariški, tai yra toki, kaip mūsų Tamoišiaus departamente... Bet tai nebėda... tik žiūrėk, kokios čia apylinkės, koks gražus kelias mišku į gelžkelio stotį—už penkių minučių būsim tenai...

—o—

— Kodel gydytojai prie ligonių kalbasi dažniausiai lotyniškai?—kaž kas paklausė žinomą juokdarį.

— Matai tamsta,—atsakė juokdarys,—jie nori iš anksto pripratinti juos prie mirusiųjų kalbos.

Daktaras. (Žiūrėdamas į laikrodį sako visai girtam sergančiam ūkininkui)—Aš gi tamstai sakiau, kad kas valandą išgertum po šaukštą koniako. Kokį šaukštą tamsta imi?

Ligonis. (rodydamas samtį) Nugi štai šita.